

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KELIMA

Fifth Parliament

PENGGAL KEDUA

Second Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN [Ruangan 2607]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT [Ruangan 2673]

USUL UNTUK MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG AHLI PER-SENDIRIAN:

Rang Undang-undang Senjatapi (Penalti Tambahan) (Pindaan) 1980 [Ruangan 2674]

Akta Pencegah Rasuah (Pindaan) 1980 [Ruangan 2678]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1978 dan 1979)

Jawatankuasa—

Jadual Pertama:

Maksud B.15, B.18 dan B.20 [Ruangan 2683]

Maksud B.26 dan B.27 [Ruangan 2700]

Maksud B.31, B.32 dan B.33 [Ruangan 2711]

Maksud B.38, B.40 dan B.43 [Ruangan 2740]

Maksud B.45 [Ruangan 2750]

Maksud B.49 [Ruangan 2753]

Maksud B.51 [Ruangan 2754]

KANDUNGANNYA (Samb.)

Maksud B.54 dan B.60 [Ruangan 2755]

Maksud B.61 [Ruangan 2757]

Maksud B.64 [Ruangan 2762]

RANG UNDANG-UNDANG: (Samb.)

Rang Undang-undang Perbekalan (Tambahan) (1978 dan 1979) (Samb.)

Jawatankuasa—(Samb.)

Jadual Kedua:

Maksud B.15 dan B.18 [Ruangan 2683]

Maksud B.29 [Ruangan 2703]

Maksud B.31 dan B.32 [Ruangan 2711]

Maksud B.36 [Ruangan 2719]

Maksud B.38 dan B.41 [Ruangan 2740]

Maksud B.47 [Ruangan 2750]

Maksud B.51 [Ruangan 2754]

Maksud B.54 dan B.55 [Ruangan 2755]

Maksud B.66 [Ruangan 2768]

USUL-USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan yang dibebaskan daripada Peraturan Mesyuarat [Ruangan 84]

Anggaran Pembangunan (Tam.) (Bil. 4), 1979

Jawatankuasa—

Maksud P.15 [Ruangan 2683]

Maksud P.24 [Ruangan 2694]

Maksud P.26 [Ruangan 2700]

Maksud P.34 [Ruangan 2711]

Maksud P.36 [Ruangan 2719]

Maksud P.37 [Ruangan 2739]

Maksud P.51 [Ruangan 2754]

Maksud P.54 [Ruangan 2755]

Maksud P.61 [Ruangan 2757]

Maksud P.64 [Ruangan 2762]

Maksud P.65 [Ruangan 2763]

Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980

Jawatankuasa—

Maksud P.15 [Ruangan 2683]

Maksud P.22 [Ruangan 2691]

Maksud P.24 [Ruangan 2694]

Maksud P.29 [Ruangan 2703]

Maksud P.31 [Ruangan 2711]

Maksud P.36 [Ruangan 2719]

Maksud P.43 [Ruangan 2740]

Maksud P.47 [Ruangan 2750]

Maksud P.51 [Ruangan 2754]

Maksud P.54, P.55, P.58 dan P.59 [Ruangan 2755]

Maksud P.61 [Ruangan 2757]

Maksud P.65 [Ruangan 2763]

Maksud P.66 [Ruangan 2768]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELIMA

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' (DR) SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N., S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.P., P.I.S., B.S.I.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Wilayah Persekutuan, DATO HUSSEIN ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

„ **Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO' SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.P.M.S., S.S.A.P. (Kubang Pasu).**

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO LEE SAN CHOON, S.P.M.J., S.S.I.J., K.M.N. (Segamat).

„ **Menteri Undang-undang, DATO' SERI HAJI HAMZAH BIN HAJI ABU SAMAH, S.S.A.P., S.I.M.P., S.M.K., S.P.D.K. (Temerloh).**

„ **Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI, P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).**

„ **Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN SHAFIE, P.M.N., S.S.A.P., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).**

„ **Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TAN SRI DATO HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N., S.P.M.J., S.P.D.K., S.S.I.J. (Tenggaroh).**

„ **Menteri Kebajikan Am, DATIN PADUKA HAJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI, D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).**

„ **Menteri Pertahanan, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Samarahan).**

„ **Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATO' AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bharu).**

„ **Menteri Pelajaran, DATO' MUSA BIN HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J. (Labis).**

„ **Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).**

„ **Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS, J.M.N., P.J.K. (Jelebu).**

„ **Menteri Kesihatan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).**

„ **Menteri Pertanian, DATO' SHARIFF AHMAD, D.S.A.P., D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).**

„ **Menteri Penerangan, DATO MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.J., K.M.N. (Pulau).**

„ **Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATO' RICHARD HO UNG HUN, S.P.M.P. (Lumut).**

„ **Menteri Perusahaan Utama, DATO PAUL LEONG KHEE SEONG, D.P.C.M. (Taiping).**

„ **Menteri Perusahaan Awam, DATO ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Trengganu).**

Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN LEO MOGGIE ANAK IROK (Kanowit).

„ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO DR NEO YEE PAN, D.P.M.J. (Muar).

„ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATO S. SAMY VELLU, D.P.M.S., A.M.N., S.M.S., P.C.M. (Sungei Siput).

„ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, DATO MANSOR BIN OTHMAN, K.M.N., P.J.K., (Kuala Pilah).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' SRI HAJI KAMARUDDIN BIN MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).

„ Timbalan Menteri Pelajaran, DATO' CHAN SIANG SUN, D.I.M.P., J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentong).

„ Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' MOKHTAR BIN HAJI HASHIM, D.S.L.D. (Tampin).

„ Timbalan Menteri Kesihatan, DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S. (Santubong).

„ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' HAJI RAMLI BIN OMAR, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).

„ Timbalan Menteri Pengangkutan, DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).

„ Timbalan Menteri Pengangkutan, TUAN MOHD. ALI BIN M. SHARIFF (Kuantan).

„ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).

„ Timbalan Menteri Kewangan, DATIN PADUKA RAFIDAH AZIZ, D.P.M.S., A.M.N. (Selayang).

„ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK K. PATHMANABAN, D.S.N.S., K.M.N. (Telok Kemang).

„ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO LEW SIP HON, D.P.M.S., J.M.N., K.M.N. (Shah Alam).

„ Timbalan Menteri Penerangan, DR LING LIONG SIK (Mata Kuching).

„ Timbalan Menteri Pertanian, DATUK HAJI ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N., S.M.T., P.B. (Besut).

„ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI DATO' SYED AHMAD SHAHABUDDIN AL-HAJ, P.S.M., S.P.M.K., S.S.D.K., P.N.B.S., P.G.D.K., J.M.N., J.P. (Padang Terap).

„ Timbalan Menteri Undang-undang, DATO' ABDULLAH BIN ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N. (Ulu Nerus).

„ Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerlun-Langkawi).

„ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN MAK HON KAM, J.M.N., A.M.P. (Tanjong Malim).

„ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, Orang Kaya Indera Shahbandar (O.K.I.S.), D.S.A.P. (Pekan).

„ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK DR NIK HUSSEIN BIN ABDUL RAHMAN, D.P.M.K., K.M.N. (Kuala Kerai).

„ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, TUAN CLARENCE E. MANSUL (Penampang).

„ Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN CHIN HON NGIAN (Renggam).

- Yang Berhormat** Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan,
TUAN LUHAT WAN (Baram).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN JAWAN ANAK EMPALING,
K.M.N. (Rajang).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Pertahanan, DATO ABDUL JALAL BIN
HAJI ABU BAKAR, D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Batu Pahat).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, DATO HAJI EMBONG BIN
YAHYA, D.P.M.J., A.M.N., P.I.S. (Ledang).
- ” Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN SHAHRIR BIN
ABDUL SAMAD (Johor Bahru).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Wilayah Persekutuan, TUAN ABDULLAH
BIN HAJI AHMAD, K.M.N. (Kepala Batas).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian,
TUAN ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.M.T., S.M.S., P.I.S. (Kuala Selangor).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Awam, TUAN IDRIS BIN
ABDUL RAUF, A.M.P., A.M.N. (Parit Buntar).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Utama, TUAN ABDUL
RAHIM BIN DATUK THAMBY CHIK, P.J.K. (Alor Gajah).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan
Awam, TUAN WILLIAM LYE CHEE HIEN (Gaya).
- ” Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN MOHD. KASSIM *alias*
Yahya bin Ahmad (Machang).
- ” TUAN ABBAH BIN MENGIMBAL *alias* GEORGE ABBAH (Bandau).
- ” TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).
- ” TUAN ABDUL GHANI BIN MISBAH, P.P.N., B.S.K. (Kinabatangan).
- ” TUAN ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR (Kulim-Bandar Bahru).
- ” TUAN ABDUL RAHMAN BIN DAUD (Pasir Mas).
- ” DATUK PATINGGI TAN SRI (DR) HAJI ABDUL RAHMAN BIN YA’KUB, D.P.,
P.M.N., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.M.K., S.P.D.K., P.N.B.S. (Paloh).
- ” TUAN ABDUL SHUKUR BIN HAJI SIRAJ (Tanjung Karang).
- ” DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.K.D., S.D.K. (Kota Setar).
- ” TUAN ALIAS BIN MD. ALI, P.J.K. (Ulu Trengganu).
- ” TUAN A. K. ALIUDDIN BIN PENGIRAN HAJI MOHD. TAHIR (Kimanis).
- ” TUAN HAJI AMPONG BIN PUYON, A.S.D.K., A.D.K., J.P.U., J.P.
(Labuk Sugut).
- ” DATUK HAJI ASHKAR HASBOLLAH, P.G.D.K. (Marudu).
- ” TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).
- ” TUAN AWANG BIN JABAR, P.J.K. (Dungun).
- ” TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM, A.M.P. (Batang Padang).
- ” TUAN BUJANG BIN HAJI ULIS (Simunjan).
- ” TUAN CHAN TECK CHAN (Kota Melaka).
- ” TUAN CHAN KOK KIT *alias* CHAN KIT, (Sungai Besi).
- ” DR CHEN MAN HIN (Seremban).
- ” DATO MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).

Yang Berhormat TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).

- ” TUAN CHIENG TIONG KAI (Sarikei).
- ” PUAN CHOW POH KHENG, S.M.S. (Ulu Langat).
- ” TUAN RICHARD DAMPING ANAK LAKI (Serian).
- ” TUAN PETER PAUL DASON (Bukit Bendera).
- ” TUAN V. DAVID (Damansara).
- ” TUAN EDWARD ESNEN UNANG (Mukah).
- ” DATUK EDWIN ANAK TANGKUN, P.N.B.S., P.B.S. A.B.S. (Batang Lupar).
- ” DATUK STEPHEN ROBERT EVANS, P.G.D.K., J.P. (Keningau).
- ” TUAN FUNG KET WING (Sandakan).
- ” TUAN V. GOVINDARAJ (Pelabuhan Kelang).
- ” DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH, S.P.D.K. (Ulu Padas).
- ” TUAN HASHIM BIN ENDUT (Ulu Muda).
- ” TUAN HASHIM BIN GHAZALI, A.M.N. (Matang).
- ” TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).
- ” DR HEE TIEN LAI, A.M.N., P.I.S., B.S.I. (Ayer Hitam).
- ” TUAN HIEW NYUK YING (Tawau).
- ” TUAN HISHAMUDDIN BIN YAHAYA (Maran).
- ” TUAN HUSSEIN BIN MAHMOOD (Tanah Merah).
- ” TUAN IBRAHIM BIN MUHAMMAD, P.B., P.P.M., P.P.N. (Rantau Panjang).
- ” TUAN HAJI IKHWAN BIN NASIR (Pontian).
- ” TUAN ISMAIL BIN ARSHAD, A.M.K. (Jerai).
- ” TUAN ISMAIL *alias* MANSOR BIN SAID, A.M.N. (Kemaman).
- ” TUAN JAMALUDDIN BIN HAJI SUHAIMI, A.M.N., P.J.K. (Sabak Bernam).
- ” TUAN KAMALUDDIN BIN MAAMOR (Hilir Perak).
- ” TUAN KARPAL SINGH (Jelutong).
- ” TUAN MARK KODING (Kinabalu).
- ” DATUK LEE BOON PENG, D.S.N.S., A.M.N., P.J.K. J.P. (Mantin).
- ” TUAN LEE KAW (Kluang).
- ” TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- ” TUAN LIBEN ANAK KATO (Betong).
- ” TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- ” TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING, A.M.K. (Padang Serai).
- ” TUAN LIM KIT SIANG (Petaling).
- ” TUAN LEONARD LINGGI ANAK JUGAH, J.B.S. (Kapit).
- ” TUAN MOHAMAD TAJOL ROSLI BIN MOHAMED GHAZALI (Gerik).
- ” TUAN HAJI MOHAMED BIN HAJI ALI, K.M.N., A.M.N., P.B. (Nilam Puri).
- ” TUAN MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- ” TAN SRI DATUK HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- ” TUAN HAJI MOHAMMAD TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, D.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- ” TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS, A.M.P. (Parit).
- ” TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).

Yang Berhormat TUAN MOHD. NAKHAIE BIN HAJI AHMAD (Baling).

- ” TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- ” TUAN MUHYIDDIN BIN HAJI MOHAMED YASSIN, P.I.S. (Pagoh).
- ” TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).
- ” TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- ” DATUK NIK HASSAN BIN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.N.B.S., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- ” DATUK JAMES PETER ONGKILI, D.I.M.P. (Tuaran).
- ” TUAN OO GIN SUN, A.M.K., S.D.K. (Alor Setar).
- ” TUAN PATRICK ANEK UREN, (Mas Gading).
- ” TUAN P. PATTO (Menglembu).
- ” TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Bukit Mas).
- ” DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, S.P.D.K., J.P. (Silam).
- ” DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- ” TUAN SEOW HUN KHIM (Bukit Mertajam).
- ” TUAN SHAARI BIN JUSOH, J.M.N., A.M.P. P.P.N., P.P.M. (Kangar).
- ” TUAN SHAMSURI BIN MD. SALLEH, A.M.N., P.K.T., J.P. (Balik Pulau).
- ” PUAN SHARIFFAH DORAH BINTI MOHAMMED (Semerah).
- ” TUAN SIBAT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- ” TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- ” TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATO' HAJI KAMARUDDIN, A.M.N., S.M.S. (Sepang).
- ” TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, A.M.P., P.J.K. (Arau).
- ” TUAN RAYMOND SZETU MEI THONG (Lambir).
- ” TUAN TAN KOON SWAN, A.M.P., J.P. (Raub).
- ” DR TAN TIONG HONG (Kepong).
- ” TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).
- ” TUAN TING CHEK MING (Bruas).
- ” TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- ” TUAN UMAR BIN HAJI ISMAIL, A.M.N., P.P.T. (Padang Rengas).
- ” WAN MOHD. NAJIB BIN WAN MOHAMAD (Pasir Puteh).
- ” WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- ” TUAN WONG HOONG KEAT (Tanjong).
- ” DR WONG SOON KAI, P.B.S. (Sibu).
- ” TUAN YANG CHOONG FU (Kinta).
- ” PUAN YONG FATIMAH BINTI MOHD. RAZALI, A.M.N., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- ” DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- ” TUAN YUSOF BIN MALIM KUNING *alias* ABDUL RAHMAN BIN MOHD. JANI, P.I.S., B.S.I. (Panti).
- ” TUAN HAJI ZABIDI BIN HAJI ALI, P.J.K. (Permatang Pauh).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P. B. Menon.

Penolong Penyunting: Haji Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Ng Chong Kin.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Kalsom binti Ghazali.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

 Isnin, 16hb Jun, 1980

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN- PERTANYAAN

ASEAN—KERJASAMA DI BIDANG PELAJARAN TINGGI

1. Tuan Shaari bin Jusoh minta Menteri Pelajaran menyatakan adakah Kerajaan sedar bahawa masanya telah tiba bagi negara-negara ASEAN bagi menubuhkan Pusat-pusat Pelajaran Tinggi yang boleh mengeluarkan tenaga ikhtisas, pakar dan penyelidik sebagai tindakan awal supaya dasar Britain terhadap pelajar-pelajar Asia tidak berlaku lagi, Kerajaan Malaysia hari ini menumpukan pengiriman penuntutnya ke Amerika Syarikat, Eropah, Canada dan lain-lain. Jika sedar, apakah tindakan beliau dalam hal ini.

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Chan Siang Sun): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sememangnya sedar bahawa perlunya negara-negara ASEAN mengadakan kerjasama di dalam projek pembangunan termasuk di bidang pelajaran tinggi. Sebenarnya negara-negara ASEAN telahpun bekerjasama menerusi Pertubuhan Menteri-menteri Pelajaran Asia Tenggara (SEAMEO) dengan tujuan untuk menambah lagi kepakaran tenaga ikhtisas di dalam berbagai bidang pelajaran tinggi. Ketika ini SEAMEO menawarkan berbagai kursus termasuk kursus di peringkat Diploma, Sarjana dan Kedoktoran Falsafah (Ph.D) di beberapa pusat wilayah untuk negara-negara Anggotanya yang terdiri daripada semua Negara-negara ASEAN, Laos, Kampuchea dan Vietnam.

Untuk makluman Yang Berhormat, SEARCA (Regional Centre for Graduate Study and Research in Agriculture) menawarkan kursus Sarjana dan Kedoktoran Falsafah di dalam berbagai bidang Pertanian, RELC (Regional English Language Centre) menawarkan kursus Diploma dan Sarjana dalam bidang pengajaran Bahasa dan TROPED (Regional Tropical Medicine and Public Health Project) menjalankan kursus-kursus Diploma dan Sarjana dalam bidang Perubatan dan Kesihatan Umum (Public Health). Kursus-kursus yang ditawarkan oleh SEAMEO akan dikaji dari masa ke semasa berasaskan kepada keperluan Negara-negara anggotanya.

Tuan Chan Teck Chan: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu Dewan ini selain daripada kerjasama yang telah diadakan di antara negara-negara ASEAN untuk memperluaskan peluang pelajaran tinggi untuk anak-anak kita, maka apakah sebabnya Kerajaan kita sendiri tidak berkemampuan untuk menambah sebuah dua lagi universiti untuk mengatasi pokok masalah yang sebenarnya kita hadapi melainkan seolah-olah kita sebagai penggemis pelajaran pergi ke luar negeri untuk meminta peluang pelajaran.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini saya sudah jawab dalam Dewan ini. Oleh itu, saya tidak ingin menjawab lagi.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan V. David.

Tuan Lee Kaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan yang kedua.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan ini sekarang atas nama Ahli Yang Berhormat dari Kluang.

BIRO SIASATAN NEGARA— KUASA/PERATURAN

2. Tuan Lee Kaw (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Perdana Menteri menyatakan bolehkah beliau menimbang untuk mengasaskan Biro Siasatan Negara sebagai satu badan bebas tanpa apa-apa pengaruh oleh kuasa tengah bagi membolehkan BSN mengambil tindakan di atas mana-mana pihak tidak mengira pertimbangan politik.

Timbalan Menteri Undang-undang (Dato' Abdullah bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, saya pohon izin untuk menjawab bagi pihak Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Biro Siasatan Negara bertindak mengikut kuasa-kuasa dan peraturan-peraturan yang ada dalam undang-undang. Ianya adalah bebas dari pengaruh kuasa tengah dan pertimbangan politik.

GURU SEKOLAH TAMIL— PENYERAPAN KE JAWATAN TETAP

3. Tuan V. Govindaraj minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada beliau sedar terdapat ramai guru-guru Sekolah Tamil di seluruh negara yang dengan kelulusan SRP dan Darjah Tujuh Sekolah Tamil berkhidmat sebagai Guru Sementara selama lebih di antara lima belas dan dua puluh tahun dan jika sedar bolehkah Menteri menimbang membuat sesuatu ikhtiar untuk menyerap mereka ke dalam jawatan tetap dan menghapuskan kegelisahan di kalangan mereka.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya memang sedar mengenai perkara ini. Untuk makluman Yang Berhormat, sebelum mereka dapat dipertimbangkan untuk dimasukkan ke dalam jawatan tetap mereka hendaklah mempunyai Sijil Latihan Guru. Usaha telahpun dibuat oleh Kementerian saya dengan mengadakan Kursus Latihan Perguruan Dalam Masa Cuti yang diadakan oleh Bahagian Latihan Guru dari masa ke semasa. Walau bagaimanapun, sebelum mereka dapat dipertimbangkan untuk mengikuti Kursus Latihan Perguruan tersebut, mereka hendaklah memenuhi syarat-syarat berikut terlebih dahulu:

- (i) Lulus SPM/MCE/SC;

- (ii) Mempunyai kepujian dalam Bahasa Malaysia di peringkat SPM/MCE/SC atau setaraf dengannya. Calon-calon yang hanya lulus Bahasa Malaysia boleh juga dipertimbangkan dan jika dipilih mereka dikehendaki memperolehi kepujian sebelum tamat latihan tersebut;
- (iii) Mempunyai kepujian dalam sekurang-kurangnya satu matapelajaran yang lain daripada yang tersebut di atas di peringkat SPM/MCE/SC termasuk Bahasa Tamil;
- (iv) Tidak pernah mengikuti kursus perguruan yang dianjurkan oleh Kementerian Pelajaran;
- (v) Telah berkhidmat sebagai Guru Sementara sekurang-kurangnya selama 2 tahun dan masih lagi sedang berkhidmat.

Setelah mereka lulus Kursus Perguruan tersebut dengan jayanya, mereka adalah layak untuk memohon kepada Suruhanjaya Perkhidmatan Pelajaran bagi lantikan ke jawatan tetap.

Mereka yang tidak dapat diserapkan ke jawatan tetap seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat itu adalah terdiri daripada mereka yang tidak memenuhi syarat-syarat seperti yang telah disebutkan di atas tadi.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, Kementerian saya tidak lagi mengadakan Kursus Perguruan Masa Cuti mulai 1-1-1980. Untuk tahun 1980 dan seterusnya, mereka adalah dikehendaki memohon memasuki kursus di Maktab-maktab Perguruan melalui iklan yang disiarkan oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Pelajaran, sekiranya mereka memenuhi syarat-syarat seperti yang ditetapkan di dalam iklan tersebut.

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang di-Pertua, dapatkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu apakah jumlah bilangan guru sementara bahasa Tamil masa ini yang berkelayakan untuk mendapat latihan dan apakah jadualnya bagi guru-guru ini mendapat latihan?

Dato' Chan Siang Sun: Saya minta notis dengan angka itu tetapi saya boleh buat makluman kepada Dewan yang mulia ini iaitu bilangan angkanya tidak berapa besar dan kita ada keyakinan bahawa dengan adanya program yang kita aturkan itu kita akan dapat mengatasi masalah ini.

MINYAK MENTAH SARAWAK— KADAR ROYALTI

4. Tuan Raymond Szetu Mei Thong minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau sedar tentang pengakuan oleh Ketua Menteri Sarawak semasa Pilihanraya Negeri Sarawak di dalam tahun 1979 bahawa beliau akan berunding semula dengan Kerajaan Persekutuan untuk menaikkan pengeluaran minyak mentah sebanyak 5% yang patut diberi kepada Sarawak sekarang; dan nyatakan hasil dari perundingan tersebut, jika ada.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri (Tuan Shahrir bin Abdul Samad): Tuan Yang di-Pertua, saya sedar tentang permohonan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri Sarawak untuk menaikkan kadar royalti atas pengeluaran minyak kepada Kerajaan Negeri.

Sukalah saya menerangkan kepada Ahli Yang Berhormat bahawa kadar 5% royalti ini dibuat mengikut Perjanjian Pengeluaran Bersama (Production Sharing Agreement). Setakat ini permohonan kenaikan kadar ini belum lagi dirundingkan di antara Kerajaan Negeri Sarawak dan Kerajaan Pusat.

Tuan Lim Kit Siang: Oleh kerana ini adalah merupakan satu perjanjian dalam pilihanraya besar di negeri Sarawak bahawa pihak Kerajaan Negeri Sarawak akan menuntut bahawa kadar peratus yang dipulangkan kepada Kerajaan Negeri Sarawak akan ditinggikan daripada 5% kepada 10% dan oleh kerana itu pun terkandung dalam satu pengumuman yang dibuat oleh Ketua Pengarah Petronas apabila beliau melawat Sarawak, bolehkah Yang Berhormat memberitahu Dewan ini kenapa perkara ini boleh dibincangkan atau dikaji lagi sungguhpun sudah begitu lama selepas pilihanraya diadakan di negeri Sarawak?

Tuan Shahrir bin Abdul Samad: Tuan Yang di-Pertua, pilihanraya di negeri ini akan diadakan dalam 5 tahun sekali, dan saya fikir ada masa lagi untuk dirundingkan.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, saya bimbang perkara ini akan ditimbulkan lagi 5 tahun kemudianpun tidak akan ditimbangan.

Tuan Shahrir bin Abdul Samad: Tuan Yang di-Pertua, soal "akan" ini, saya fikir susah kita hendak jawab.

DADAH DAN ARAK MENAKIBAT- KAN JENAYAH/KEMALANGAN

5. Tuan Mohd. Nakhaie bin Haji Ahmad minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada beliau bercadang membuat satu kajian yang menyeluruh terhadap bahaya dadah dan arak kepada negara dan dapatkah beliau menerangkan rekod-rekod jenayah dan kemalangan yang berlaku akibat kedua-dua bahan yang merbahaya ini.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj): Tuan Yang di-Pertua, pihak Kerajaan telah dan akan terus menjalankan kajian serta penyiasatan terhadap bahaya dadah dari semasa ke semasa. Jumlah kejadian jenayah yang dilakukan oleh pihak penagih dadah daripada tahun 1978 sehingga bulan Mei, 1980:

Tahun	Kes Jenayah
1978	3,190
1979	3,440
1980 (hingga bulan Mei)	1,571

Berhubung dengan arak pula, bahan itu tidaklah dianggap sebagai satu daripada dadah berbahaya di bawah Ordinan Dadah Berbahaya, 1952 dan bukanlah dalam bidang kuasa Kementerian ini untuk membuat kajian. Kemalangan jalanraya yang berlaku disebabkan oleh pemandu dikuasai oleh arak adalah seperti berikut:

Tahun	Kemalangan
1978	18 orang
1979	22 orang
1980 (hingga bulan Mei)	9 orang

Tuan Lee Lam Thye: Oleh kerana dadah ini telah disifatkan sebagai musuh utama kepada negara kita, saya suka bertanya Timbalan Menteri sama ada beliau sedar bahawa usaha-usaha yang telah diambil sehingga hari ini untuk mengatasi masalah ini adalah tidak memadai, dan jika beliau sedar, saya suka bertanya sama ada pihak Kerajaan atau pihak berkuasa yang berkenaan bercadang untuk mengkaji semula usaha-usahanya dan jika boleh mengadakan satu konvensyen kebangsaan yang melibatkan semua pihak untuk membincangkan dan untuk mencari jalan yang lebih berkesan dan sesuai untuk mengatasi masalah dadah di negara kita?

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin

Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, pihak Kerajaan menerusi Kementerian ini akan terus mengkaji dan mencari segala ikhtiar untuk mengatasi masalah dadah ini dan adalah dirasakan segala langkah yang telah dapat diambil terhadap menghapuskan penyalahgunaan dadah setakat ini memuaskan. Kerajaan seperti mana yang telah saya katakan tadi, akan terus berusaha dan akan membuat kajian-kajian dan syor Ahli Yang Berhormat itu akan dapat dipertimbangkan.

Tuan Mohd. Nakhaie bin Haji Ahmad:

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan daripada Timbalan Menteri berkenaan kerana Kerajaan selalu menyatakan bahawa dadah merbahaya kepada keselamatan dalam negara. Sepertimana yang dijelaskan oleh Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri bahawa terdapat tiga bentuk ancaman terhadap keselamatan iaitu salah satunya adalah jenayah, keduanya subversion dan ketiga serangan daripada luar. Jadi dadah ini dikatakan berbahaya pada keselamatan dalam negeri dari aspek yang mana? Adakah ia melibatkan ketiga-tiga aspek keselamatan itu, dan jika sekiranya ada melibatkan semua aspek daripada keselamatan itu, apakah sekadar ini terdapat bukti-bukti bahawa pengedaran dadah dijalankan oleh elemen-elemen subversif ataupun musuh-musuh negara dari luar.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin

Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, sepertimana yang kita maklum, dan saya percaya Ahli Yang Berhormat sendiri maklum, dalam penyalahgunaan dadah ini satu perkara yang memang menjadi ancaman kepada keselamatan negara dari segi mempengaruhi rakyat menerusi belia-belia khasnya yang mana terlibat dalam salahguna dadah ini akan pula terlibat dalam melakukan perkara jenayah dan juga perkara-perkara yang boleh mengancam keselamatan negara kita ini. Dengan itu adalah dianggap bahaya dadah itu adalah menjadi salah satu ancaman keselamatan yang mana pihak Kerajaan menerusi Kementerian ini sedang memberi keutamaan untuk memrangainya. Dan dengan itulah bahawa diletakkan bahaya dadah ini adalah bahaya yang sama beratnya dengan usaha-usaha Kerajaan menghapuskan subversif komunis yang mana adalah dirasai bahawa dadah ini sememangnya berkaitan dengan jenayah-jenayah yang lain. Kerajaan sepertimana

yang telah saya katakan tadi, akan sentiasa memberi tumpuan dan perhatian yang berat terhadap menghapuskan bahaya dadah ini yang mana kita telahpun dapati dadah memang bukan sahaja pengedarannya dijalankan oleh penjenayah bahkan juga boleh dikaitkan dengan subversif komunis.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim:

Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Kita telah mendengar penerangan daripada Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri iaitu rancangan-rancangan Kerajaan hendak membasmi penyalahgunaan dadah ini dan setakat ini oleh sebab Kerajaan mengwujudkan suatu projek untuk hendak membasmi ini berkehendakkan penyertaan orang ramai termasuklah beberapa badan-badan sukarela dan badan-badan politik. Jadi, saya hendak bertanya kepada Timbalan Menteri setakat ini sejauh manakah peranan parti-parti politik yang tidak memerintah negara ini mengambil berat sama-sama menolong membasmi penyalahgunaan dadah, sejauh manakah laporan-laporan yang telah dapat diterima, kalau ada sebutkan nama-nama parti itu dan kalau tidak adapun sebutkanlah juga untuk rekod di Dewan ini.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin

Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, pada pengetahuan saya tidak ada bukti-bukti yang menunjukkan bahawa parti-parti politik yang lain daripada parti pemerintah atau Barisan Nasional yang telahpun menghadapi usaha-usaha dan ikhtiar bertindak untuk membasmi penyalahgunaan dadah ini. Sepertimana yang sedia maklum UMNO telah menubuhkan satu pusat membasmi dadah ataupun Biro Membasmi Dadah di ibu pejabat dan sentiasa menjalankan kegiatan-kegiatan terhadap memerangi penyalahgunaan dadah itu. Begitulah juga seperti komponen dalam Barisan Nasional sentiasa memberi dan memainkan peranan terhadap usaha-usaha yang sedang diambil oleh Kerajaan, lain-lain parti politik tidak ada memberi laporan kepada saya melainkan saya akui ada juga pemimpin-pemimpin daripada badan-badan politik mengambil bahagian dalam usaha-usaha terhadap pembasmian penyalahgunaan dadah ini.

Tuan Lim Kit Siang: Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri ada kata bahawa beliau dan Kerajaan berasa puas hati dengan

segala usaha-usaha dan ikhtiar-ikhtiar yang dijalankan oleh Kerajaan untuk menentang atau menghapuskan masalah dadah. Tetapi sebaliknya kita dapati bahawa semakin lama, semakin lebih ramai pemuda-pemudi kita yang menjadi penagih dadah. Adakah Kerajaan puas hati dengan keadaan ini?

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan puas hati dengan langkah-langkah yang telah diambil adalah berkesan dan dapat menyekat pengedaran dadah sama ada di dalam ataupun di luar negeri dan dapat membeku atau mengkontrolkan penggunaan dadah berbahaya ini iaini penagih-penagih. Ikhtiar-ikhtiar yang telah diambil oleh Kerajaan adalah berkesan iaitu dengan usaha Kementerian-kementerian yang berkenaan dan badan-badan yang berkenaan juga iaitu Pusat-pusat Pemulihan yang mana dapat mengatasi masalah penagih-penagih sehingga pada masa ini, dan setakat ini segala usaha yang telah diambil itu adalah memuaskan sungguhpun kita akan berikhtiar dan berusaha lebih lagi untuk menjayakan seterusnya.

USAHAWAN BUMIPUTRA— PENGLIBATAN

6. Tuan Muhyiddin bin Mohd. Yassin minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian apakah rancangan-rancangan jangka pendek dan jangka panjang yang akan dilaksanakan oleh Kerajaan bagi menentukan penglibatan usahawan-usahawan Bumiputra di dalam Industri Petroliaam di negara ini selaras dengan matlamat Dasar Ekonomi Baru.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Dato' Lew Sip Hon): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan melalui Kementerian Perdagangan dan Perindustrian menjalankan pelesenan bagi kegiatan-kegiatan peringkat "downstream" dalam industri petroleum. Industri petroleum yang dilesenkan di bawah Akta Kemajuan Petroleum 1974 ialah:

- (i) Perniagaan memasar runcit minyak petrol, minyak disel dan minyak pelincir melalui stesyen minyak;
- (ii) Perniagaan memasar borong minyak tanah, minyak disel, minyak pelincir, minyak pembakar dan gas petroleum cecair;

- (iii) Perniagaan membekal perkhidmatan lori tangki kepada syarikat-syarikat minyak;
- (iv) Perniagaan memasar borong dan mengedar baja; dan
- (v) Perniagaan memasar borong dan mengedar bahan-bahan petrokimia.

Di dalam usaha mencapai matlamat Dasar Ekonomi Baru, penyertaan usahawan Bumiputra di dalam industri petroleum ini diberi perhatian berat. Ini adalah disebabkan penyertaan Bumiputra di dalam bidang ini masih perlu diperbaiki. Pada 31hb Disember, 1979 bilangan pengusaha stesyen minyak Bumiputra ialah 214 atau 7% daripada 1,042 stesyen minyak di seluruh Malaysia. Bilangan pengedar minyak tanah, minyak disel dan minyak pelincir pada 31hb Disember, 1979 ialah 149 atau 6.7% daripada 891 pengedar.

Syarikat-syarikat minyak di negara ini telah diminta melantik 30% pengedar dan pengusaha Bumiputra secepat mungkin. Selain daripada itu mereka juga diminta mengemukakan rancangan menyusun semula ekuiti mereka kepada Jawatankuasa pelaburan asing.

Setiap permohonan untuk mendapatkan dan membaharui kebenaran atau lesen bagi menjalankan perniagaan petroleum dan petrokimia di bawah Akta Kemajuan Petroleum 1974 akan dikaji dengan mendalam. Bagi permohonan baru, keutamaan akan diberikan kepada pengusaha Bumiputra. Permohonan Bumiputra juga akan diberi keutamaan di kawasan-kawasan perumahan dan projek bandar baru.

Syarikat-syarikat yang terlibat di dalam industri petroleum ini diminta mewujudkan ekuiti Bumiputra dan diminta mengambil guna tenaga Bumiputra selaras dengan komposisi berbilang kaum di negara ini.

Dengan memperuntukkan sekurang-kurangnya 30% ekuiti Bumiputra di dalam syarikat-syarikat yang terlibat adalah diharapkan akan memberi pengalaman yang berguna kepada pengusaha Bumiputra. Begitu juga dengan penglibatan gunatenaga Bumiputra di dalam syarikat itu tentu sekali akan membiasakan Bumiputra di dalam lapangan perniagaan khususnya perniagaan petroleum.

Selain daripada itu, syarikat-syarikat Bumi-putra yang menjalankan perniagaan membekal perkhidmatan lori tangki kepada syarikat minyak diminta mengusahakan sendiri perniagaan mereka.

Berdasarkan usaha-usaha yang dijalankan oleh Kementerian saya maka adalah diharapkan usahawan Bumiputra akan mengambil kesempatan yang disediakan ini bagi mencapai matlamat negara di dalam Dasar Ekonomi Baru.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, Timbalan Menteri berkenaan sekejap tadi mengatakan bahawa pihak Kerajaan telah meminta supaya ekuiti bumiputra dalam syarikat-syarikat minyak yang berkenaan hendaklah ditambah dari semasa ke semasa supaya memenuhi tahap 30% sekurang-kurangnya, begitu jugalah dalam soal-soal lain sama ada soal pengedaran ataupun peruncitan dalam perniagaan bahan-bahan petroleum. Soalan saya apakah sambutan daripada pihak-pihak swasta sehingga hari ini memuaskan memandangkan bahawa peraturan-peraturan yang diberikan oleh Timbalan Menteri sekejap tadi adalah tidak begitu memuaskan.

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, sambutan boleh dikatakan sederhana tetapi seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum dasar ini dijalankan dengan secara flexible, tetapi kita memberi galakan supaya syarikat itu menyusun ekuiti itu mengikut Dasar Ekonomi Baru.

Tuan Yusof bin Malim Kuning: Soalan tambahan, dari penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri menerangkan bahawa kuota bumiputra masih ada lagi dan pihak Kerajaan akan memberikan kepada bumiputra. Saya ingin tahu selama ini hanya terdapat segelintir sahaja pengusaha-pengusaha bumiputra di stesen minyak. Apakah yang menyebabkan sedikit sangat bilangan mereka, adakah disebabkan mereka tidak memohon atau mereka memohon tetapi lambat mendapat layanan?

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, bilangan bumiputra dalam pengedaran minyak-minyak petroleum khususnya melalui stesen-stesen minyak bergantung kepada stesen minyak yang baru diwujudkan dan seperti yang saya katakan tadi apabila ada stesen minyak baru keutamaan diberi kepada

kaum bumiputra. Tetapi jika ada stesen pam minyak yang mana ada ubahan, prinsip yang digunakan ialah kalau itu dijalankan oleh kaum bumiputra ubahan boleh diberi kepada bumiputra.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri sebagaimana jawapan yang disebutkan tadi bahawa pengedar-pengedar dalam syarikat petroleum daripada bumiputra hanya sebanyak 6.7% sahaja yang ada sekarang ini, dan mengikut arahan Kementerian pula bahawa syarikat-syarikat petroleum ini mesti melantik sekurang-kurangnya 30% pengedar-pengedar daripada bumiputra. Jadi bermakna 70% daripada itu boleh dilantik daripada bukan bumiputra. Dengan keadaan ini tentulah perimbangan yang 6.7% itu tidak akan tercapai sebagaimana yang dikehendaki oleh matlamat Kerajaan.

Adakah pihak Kementerian bercadang untuk menetapkan syarikat-syarikat petroleum yang baru supaya melantik pengedar-pengedar bumiputra sekurang-kurangnya 60% daripada bumiputra supaya dapat mengimbangkan yang telah ketinggalan selama ini?

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, peratusan pengedar-pengedar kaum bumiputra bukan 6% tetapi 16.7%. Jadi seperti saya katakan tadi dasar ini dilaksanakan berperingkat-peringkat supaya sampai menjelang tahun 1990 terdapat 30% daripada bilangan pengedar ini terdiri daripada kaum bumiputra dan satu langkah untuk mencapai matlamat ini ialah di tempat-tempat yang baru seperti di bandar baru dan kawasan yang baru yang mana ada stesen minyak baru, keutamaan diberi kepada bumiputra untuk menjalankan pam stesen minyak itu.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya kepada Timbalan Menteri yang berkenaan iaitu masalah stesen-stesen minyak yang telah diberikan kepada bumiputra. Beberapa kawasan yang mana bekalan minyak untuk stesen itu mengedarkan kepada pengedar-pengedar bumiputra selalunya tidak mencukupi, apabila disiasat ialah kerana kuota yang diberi kepada stesen itu adalah kuota lama dan apabila stesen minyak ini minta ditambahkan susah mendapat tambahan daripada pembekal asal (principal

supplier). Jadi dalam perkara ini tidakkah pihak Kementerian selalu mengadakan kajian terutamanya kawasan-kawasan yang sedang membangun yang mana pada permulaannya satu sahaja stesen minyak iaitu supaya kuota itu dapat ditambah dengan segera supaya pembekal-pembekal dapat mengedarkan kepada orang ramai?

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, bekalan minyak yang diberi kepada syarikat minyak kepada pam-pam stesen itu dijalankan melalui rancangan yang dikatakan pre-planned delivery dan ini tidak membezakan kaum yang menguruskan pam minyak itu, tetapi mengikut permintaan. Jika di satu tempat terdapat permintaan itu ditambah jadi kuota yang diberi kepada stesen itu boleh ditambah dan jika ada kes-kes yang mana ada pertambahan dan jika pam stesen minyak itu tidak dapat tambahan dalam pembekalan boleh berhubung dengan Kementerian saya supaya kita boleh kaji itu dan ambil tindakan untuk selaraskan bekalan itu.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin: Soalan tambahan, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menerangkan bahawa Kerajaan memang memberi banyak galakan-galakan kepada bumiputra untuk menceburkan diri di dalam bidang industri petroleum. Saya ingin tahu apakah bentuk-bentuk galakan-galakan cukai yang telah ataupun akan diberikan kepada pengusaha-pengusaha bumiputra dalam bidang ini dan apakah ini termasuk juga memberikan kemudahan taraf perintis dalam bidang-bidang industri petroleum yang tertentu?

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak berapa faham maksud untuk menggalakkan kaum bumiputra untuk menjalankan perniagaan dalam barang-barang petroleum atau dalam mewujudkan perindustrian petrokimia. Kalau mewujudkan perindustrian petrokimia, memang ada insentif seperti taraf perintis dan sebagainya. Tetapi dalam menguruskan perniagaan di bidang barang-barang petroleum selain daripada menetapkan syarikat-syarikat minyak memberikan peluang-peluang kepada kaum bumiputra untuk menguruskan perniagaan itu, Kementerian saya juga dari semasa ke semasa menjalankan kursus untuk memberi pengetahuan dalam bidang perniagaan petroleum.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, dalam jawapan pada permulaan tadi Timbalan Menteri berkenaan menyatakan bahawa stesen-stesen minyak sebanyak 7% dipunyai atau dijalankan oleh bumiputra manakala kerja-kerja pengedaran dalam berbagai-bagai jenis mengenai industri petroleum ini 16.7% di tangan bumiputra. Soalan saya adakah ini ditakrifkan sebagai syarikat-syarikat bumiputra sebagaimana yang diketahui umum 51% saham bumiputra dan 49% saham bukan bumiputra? Kalau ya, adakah pihak Kementerian ini mempunyai rekod-rekod tentang berapa peratuskah di antara 7% dan 16.7% itu yang benar-benar dipunyai oleh syarikat bumiputra tulin tanpa berkongsi dengan pihak-pihak lain?

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, bilangan pengedar barang-barang petroleum yang mana saya katakan adalah 16.7% ini diusahakan oleh syarikat bumiputra atau perseorangan dan ini mengikut takrif Kementerian saya ialah syarikat yang mana 51% daripada ekuiti ini dipegang oleh kaum bumiputra atau lebih daripada 50% pekerja-pekerja itu terdiri daripada kaum bumiputra dan sepanjang pengetahuan saya bilangan 149 ini semua ialah boleh ditakrifkan sebagai syarikat bumiputra.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, sebenarnya soalan saya ini bukan dimaksudkan kepada ekuiti bumiputra tetapi ialah bilangan pengedar bumiputra. Jadi sekiranya 30% sekurang-kurangnya diberi kepada bumiputra, bagaimanakah cara perimbangan akan dapat dicapai kalau sekiranya sekurang-kurangnya 30% diberi dan 70% itu masih bukan bumiputra. Jadi inilah bagaimana cara perimbangan itu akan dicapai.

Yang kedua, saya hendak bertanya selalu-nya bolehkah pihak Kementerian ini mengarahkan supaya pengedar-pengedar bumiputra dalam petroleum ini diberi kepada tempat-tempat atau bandar-bandar yang strategik, bandar-bandar besar misalnya kalau di Kelantan—Kota Bharu; kalau di Trengganu—Kuala Trengganu dan kalau di Kuala Lumpur—Kuala Lumpur; bukan di bandar-bandar kecil misalnya Rantau Panjang, Pasir Mas, Pasir Puteh yang hidup segan mati tak mahu. Jadi apakah Kerajaan boleh mengarahkan supaya bandar-bandar besar yang strategik itu diberi kepada bumiputra?

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, bahagian pertama soalan tambahan itu, saya rasa saya telah jawab iaitu bilangan akan bertambah berperingkat-peringkat. Sekarang adalah 16.7% dan saya rasa dan saya yakin bahawa 30% matlamat ini akan tercapai pada tahun 1990. Berkenaan dengan stesyen minyak di bandar-bandar yang besar, memang kalau ada tempat-tempat yang mana ada kegiatan yang mana kita hendak menggalakkan bumiputra kita boleh membincang dengan syarikat minyak itu supaya keutamaan diberi kepada kaum bumiputra untuk menjalankan pam minyak di bandar-bandar yang besar.

KERJASAMA RTM DENGAN NEGARA ASEAN

7. Tuan Awang bin Jabar minta Menteri Penerangan menyatakan adakah Kementerian-nya bercadang untuk mengadakan kerjasama antara RTM dengan negara-negara ASEAN lain, seperti dibuat seperti dengan RTVRI.

Menteri Penerangan (Dato' Mohamed bin Rahmat): Tuan Yang di-Pertua, usaha-usaha telah dan sedang dilaksanakan untuk mengadakan kerjasama yang lebih rapat di antara RTM dengan badan-badan penyiaran yang lain di ASEAN. Kerjasama ini dilaksanakan melalui Jawatankuasa ASEAN mengenai Penerangan dan Kebudayaan. Di bawah aktiviti Jawatankuasa ini semua negara-negara ASEAN telah bersetuju untuk menukar rancangan-rancangan televisyen yang bercorak kebudayaan dan perkara-perkara tradisional serta rancangan-rancangan radio yang bercorak muzik tradisional dan cerita-cerita "rakyat" (folklore).

Dalam lawatan saya ke negara-negara ASEAN baru-baru ini, masalah kerjasama ini telah dibincangkan dengan lebih lanjut lagi dengan rakan-rakan sejawat saya. Kita telah mencapai persetujuan untuk terus berusaha bagi meningkatkan lagi kerjasama yang ada itu baik secara dua hala juga beberapa hala.

Ini bukan sahaja penting dari segi mengukuhkan lagi persefahaman dan persahabatan di kalangan rakyat ASEAN itu sendiri malahan penting juga dari segi kita hendak mengembang dan memperkayakan kebudayaan ASEAN. ASEAN pada hari ini menjadi kawasan yang semakin penting di

dunia dan kedudukannya bukan sahaja mesti dipertahan dari segi politik dan ekonomi malahan juga dari segi kebudayaan.

Kerjasama yang paling rapat telahpun dicapai dengan pihak Indonesia baik untuk Radio mahupun untuk Televisen. Suatu Jawatankuasa Tetap terdiri dari wakil-wakil RTM dan TVRI sedang dibentuk untuk meningkatkan terus kerjasama dan penukaran rancangan di antara RTM dan TVRI.

Di bidang radio persetujuan telah dicapai dengan Menteri Penerangan Indonesia untuk memperluaskan rancangan "Salam Muhibbah" dari sekali dalam sebulan menjadi dua kali dalam sebulan dan masanya ditambah dari 45 minit menjadi 60 minit. Keterangan dan maklumat untuk memperkenalkan lagi kedua-dua bangsa dan negara akan disampaikan melalui rancangan ini. Perluasan rancangan ini akan dibuat mulai bulan Ogos akan datang. Adalah dijangka apabila keadaan mengizinkan bahawa rancangan ini akan dapat dilaksanakan pada tiap-tiap minggu.

Dari segi TV kerjasama ini telah berjalan dengan baik melalui kerjasama di bidang siaran langsung (live telecast) mengenai peristiwa-peristiwa tertentu seperti Sukan. Kerjasama yang lebih rapat dan lebih kerap sedang disusun baik dari segi penukaran rancangan-rancangan, penerbitan bersama (joint production) dan juga hubungan melalui satelit. Mulai bulan Ogos ini penukaran rancangan secara tetap yang berbentuk hiburan dan dokumentari dijangka akan dapat dimulakan. Pada tahun hadapan adalah diharapkan program penerbitan bersama akan dapat diadakan juga.

Mengenai penukaran berita di dalam ASEAN yang berbentuk filem, kerjasama ini telah lama wujud di antara Malaysia, Indonesia, Singapura dan Thailand melalui ABU atau Asia Pacific Broadcasting Union juga secara dua hala. Usaha sedang diaturnya untuk mengembangkan lagi penukaran filem berita secara harian di antara negara-negara ASEAN melalui satelit. Perbincangan mengenainya sedang berjalan sekarang.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri, oleh kerana banyak rahsia-rahsia Kerajaan negara kita telah disiarkan melalui Australian Broadcasting Corporation, walaupun ini terkeluar daripada

ASEAN tetapi banyak berita-berita ASEAN dikeluarkan misalnya dalam pembelian senjata api dan juga kapal terbang telah disiarkan, apakah pihak RTM akan mengadakan kerjasama dengan pihak ABC dan bolehkah pihak RTM meminta supaya ABC ini tidak menyiarkan berita-berita rahsia negara kita sebelum mendapat pengesahan daripada RTM?

Tuan Yang di-Pertua: Soalan tambahan ini terkeluar daripada soalan asal.

BIRO SIASATAN NEGARA— BADAN BEBAS

8. Tuan P. Patto minta Perdana Menteri menyatakan sama ada dengan penukaran Biro Siasatan Negara dari jagaan Kementerian Undang-undang kepada jagaan Jabatan Perdana Menteri, Biro Siasatan Negara akan boleh bergerak dengan bebas dan mendakwa sesiapa sahaja, tanpa mengira sama ada orang itu “sang kancil” atau “naga” yang dipercayai olehnya berasuah; dan sama ada pihak Biro Siasatan Negara perlu mendapatkan kebenaran beliau sebelum ia bertindak atas tokoh-tokoh politik parti pemerintah yang dipercayai berasuah, jika ya, apakah sebabnya kebenaran ini diperlukan walhal beliau sendiri telah berkata beberapa kali bahawa rasuah adalah seperti penyakit barah dan ianya merbahaya kepada negara kita.

Timbalan Menteri Undang-undang (Dato' Abdullah bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon izin menjawab bagi pihak Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Biro Siasatan Negara adalah sebuah badan yang sentiasa bebas dan ianya akan terus bersifat demikian, tidak kira di bawah Kementerian mana juapun ia ditempatkan. Pemindahan Biro Siasatan Negara ke Jabatan Perdana Menteri adalah untuk menyenangkan pentadbiran semata-mata dan ianya tidak menjejaskan sifat bebasnya.

Pendakwaan orang-orang kenamaan di masa yang lampau menunjukkan bahawa tiada perbezaan dibuat di antara “sang kancil” dengan “naga” ataupun di antara “ikan bilis” dengan “ikan jerung”. Sekiranya seseorang itu melakukan rasuah, Biro Siasatan Negara akan mengambil tindakan yang sewajarnya dan adalah tidak peruf bagi Biro Siasatan Negara meminta persetujuan Perdana Menteri sebelum tindakan sedemikian diambil.

Tuan Chan Teck Chan: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi tahu Dewan ini apakah sebabnya ada satu diskriminasi telah dilakukan di antara “ikan yu” dan “ikan bilis” bila tindakan diambil. Umpamanya bila “ikan yu” masanya yang diambil adalah sangat panjang, “ikan bilis” sangat pendek. Ada beberapa kes telah menunjukkan ikan yu itu masih inenunggu-nunggu isyarat lampu daripada atasan.

Tuan Yang di-Pertua: Ikan bilis memanglah pendek, makannya pun tidak dalam. Tidak payah jawab soalan itu.

BEKALAN MANCIS

9. Tuan Peter Paul Dason minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:

- (a) sama ada beliau sedar terdapat kekurangan mancis di negara ini dari masa ke semasa;
- (b) bilangan batang mancis yang terdapat kadangkala begitu rendah sehingga terdapat 30 batang mancis dalam sesuatu kotak mancis, jika ya, apakah langkah-langkah yang beliau telah diambil untuk membaiki keadaan tersebut.

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, (a) Pada keseluruhannya, tidak ada kekurangan bekalan mancis di negara. Sebenarnya keupayaan pengeluaran mancis oleh lima buah kilang yang ada di negara adalah melebihi permintaan sekarang dan juga yang dijangkakan. Walau bagaimanapun, saya bersetuju bahawa ketidakcekapan dalam sistem pengedaran mungkin telah menimbulkan kekurangan mancis dari masa ke semasa di beberapa tempat dalam negara. Bahagian Penguatkuasa Kementerian saya sentiasa mengawasi pengeluaran dan pengedaran mancis untuk memastikan bahawa perkara kekurangan mancis itu tidak akan berlaku.

Bagi menjawab soalan (b) Kerajaan tidak teragak-agak untuk mengambil tindakan Undang-undang terhadap mana-mana Syarikat Pengeluar yang mengurangkan isi kandungan batang mancis dengan berdasarkan kepada perihal dagangan yang digunakan di kotak-kotak mereka. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat selanjutnya sebuah Syarikat Pengeluar Mancis telah dikenakan tindakan Undang-undang di bawah Akta

Perihal Dagangan 1972 kerana telah didapati menggunakan Perihal Dagangan palsu di dalam memperihalkan isi kandungan batang-batang mancis di dalam memperihalkan isi kandungan batang-batang mancis di dalam kotak yang ditawarkan untuk jualan kepada orang ramai.

BEKALAN AIR—GANGGUAN

10. Datuk Lee Boon Peng minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam sama ada beliau sedar selalu terjadi gangguan bekalan air di Seremban, Port Dickson dan Mantin, dan apakah langkah yang telah diambil oleh Jabatan Air bagi menambahkan bekalan air di bandar-bandar ini.

Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Datuk Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, saya sedar, untuk mengatasi masalah tersebut pihak JKR Negeri Sembilan sedang dan akan melaksanakan beberapa projek bekalan air. Pada masa sekarang JKR Negeri sedang melaksanakan Projek Bekalan Air Sungai Linggi Peringkat III. Setelah siap kelak pada akhir tahun 1981 Projek Bekalan Air Sungai Linggi Peringkat III itu dijangka akan dapat menambahkan bekalan air sebanyak 6 juta gelen sehari dan ini mencukupi untuk Daerah Port Dickson dan Seremban sehingga tahun 1985.

Sebagai langkah jangka masa panjang projek Bekalan Air Sungai Terip sedang dalam perancangan untuk dilaksanakan di bawah Rancangan Malaysia Keempat, yang dijangka akan dapat memenuhi kehendak air di daerah-daerah Port Dickson dan Seremban sehingga tahun 1994. Projek tersebut dijangka siap pada tahun 1984 dan akan dapat membekalkan air sebanyak 8.7 juta gelen sehari.

PROJEK LEBUHRAYA PERLIS-JOHOR

11. Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan memandangkan bahawa Projek Lebuhraya Perlis-Johor yang akan dilaksanakan tidak lama lagi akan menelan belanja sebanyak \$2 billion, sama ada perlu untuk menjalankan projek ini memandangkan bahawa banyak jalan-jalan luar bandar masih belum dilaksanakan sepenuhnya sehingga sekarang.

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dato' S. Samy Vellu): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat itu, projek Lebuhraya dari Utara ke Selatan Negara itu telahpun dikaji dengan dalamnya melalui beberapa kajian kemungkinan dan telah didapati jalanraya dari Utara ke Selatan yang sedia ada sekarang tidak cukup untuk menampung lalu lintas yang menggunakan sekarang dan pada masa yang akan datang dan sistem jalanraya ini perlu diperbaiki dengan seberapa segera mengikut jadual-jadual tertentu agar keseluruhan pengangkutan jalanraya dari Utara ke Selatan Negara dapat berjalan dengan lebih cepat dan efficient lagi.

Dari segi implementasi pula walaupun perbelanjaan pembinaan pada keseluruhannya adalah tinggi pihak Kerajaan dijangka akan menyumbangkan sebahagian sahaja dari perbelanjaan itu pada awalnya sebagai "launching grant". Pihak Lembaga Lebuhraya Malaysia sendiri akan berikhtiar untuk menampung perbelanjaan yang lain itu melalui cara-cara lain umpamanya meminjam dari bank-bank institusi kewangan dan agensi-agensi lain dan membayar kembali dari hasil kutipan tol ke atas pengguna-pengguna Lebuhraya itu. Seterusnya juga pihak Lembaga Lebuhraya Malaysia akan mengendalikan operasi dan menyelenggarakan segala urusan Lebuhraya itu sendiri. Di dalam lain-lain perkataan rancangan jangka panjang keseluruhan projek ini adalah secara "self-financing". Sambil itu rancangan jalan luar bandar adalah berjalan dengan cara berasing dengan programnya tersendiri perbelanjaannya ditanggung oleh Kerajaan pada keseluruhannya.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan kepada Menteri yang berkenaan. Agak-agaknya bila projek ini hendak dimulakan. Tahun bila tahu tak? Agaknya bila hendak dimulakan?

Dato' S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, projek dan phase pertama telah dimulakan pada tahun ini.

Tuan Yusof bin Malim Kuning: Saya ucapkan tahniah kerana Jabatan ini telah ada Lembaga Lebuhraya. Apa yang saya hendak soal Yang Berhormat Menteri ialah di dalam Jabatan ini terlalu ghairah membina jalan baru dan lebuhraya baru sehingga

kadangkala terlupa hendak menjaga (maintain) jalan yang lama. Adakah Yang Berhormat Menteri sedar. Dan jika sedar kenapa jalan sedemikian dibiarkan terlalu lama berlubang baru JKR hendak kambus atau baiki.

Dato' S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, tugas Kementerian ialah untuk membina jalan baru juga maintain jalan yang ada sekarang. Jikalau ada apa-apa jalan di kawasan Ahli Yang Berhormat silalah laporkan, saya akan ambil tindakan. (*Ketawa*)

Tuan Yang di-Pertua: Lepas masa soal jawab boleh jumpa Yang Berhormat Menteri (*Ketawa*).

HARGA MINYAK DIESEL/PETROL

12. Tuan Hussein bin Mahmood minta Menteri Pengangkutan menyatakan berikutan dengan Kerajaan meluluskan kenaikan harga minyak diesel dan petrol dalam bulan April, 1980 adakah beliau bercadang hendak membenarkan kenaikan tambang kepada teksi, bas, lori dan lain-lain kenderaan awam. Kalau tidak adakah beliau mempunyai rancangan untuk mengimbangi kesan yang diakibatkan oleh kenaikan harga diesel dan petrol tersebut.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya sedang mengkaji memorandum memohon kenaikan tambang daripada Persatuan-persatuan Bus, Mini Bus, Bas Sekolah dan Teksi yang dikemukakan kepada Kementerian setelah Kerajaan meluluskan kenaikan harga minyak diesel dan petrol. Jika hasil dari kajian, didapati permohonan kenaikan tambang itu menasabah maka Kementerian saya akan menimbangkan kadar kenaikannya dari mengemukakan cadangan tersebut kepada Jumaah Menteri untuk pertimbangan dan kelulusan.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu bilakah pihak Kementerian beliau dianggarkan dapat menyiapkan kajian mengenai memorandum yang dikemukakan oleh pihak-pihak yang berkenaan sebagaimana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri sekajap tadi.

Tuan Mohd. Ali bin Md. Shariff: Tuan Yang di-Pertua, saya sendiri kurang pasti berapa lama Jawatankuasa yang menimbangkan permohonan-permohonan yang dikemukakan oleh pihak-pihak yang berkenaan menerusi memorandum yang dihantar oleh pihak yang berkenaan. Tetapi walau bagaimanapun, saya rasa perkara ini akan dapat diselesaikan selewat-lewatnya dalam tempoh dua bulan.

RUMAH KOS RENDAH/ RUMAH PANGSA

13. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Wilayah Persekutuan menyatakan:

- (a) memandangkan kenyataan bahawa Kerajaan akan menguntukkan \$300 juta di bawah Rancangan Malaysia Keempat bagi pembinaan 30,000 rumah-rumah kos rendah di Wilayah Persekutuan, apakah langkah-langkah yang diambil bagi menjamin matlamat 30,000 ini akan dicapai;
- (b) sama ada Dewan Bandaraya merancang untuk mempelawa sektor atau pemaju-pemaju persendirian supaya menolong mencapainya matlamat ini sekiranya Dewan Bandaraya sendiri tidak berupaya mencapai dalam tempoh yang ditentukan itu; dan
- (c) berapakah ramai pemohon-pemohon yang sekarang diletakkan dalam senarai menunggu (waiting list) untuk rumah-rumah kos rendah di Kuala Lumpur dan apakah rancangan-rancangan yang Dewan Bandaraya akan sediakan untuk penginapan mereka yang berkos rendah.

Setiausaha Parlimen Kementerian Wilayah Persekutuan (Tuan Abdullah bin Haji Ahmad): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memang mempunyai rancangan untuk membina kira-kira 30,000 unit rumah-rumah kos rendah/rumah pangsa di Wilayah Persekutuan di bawah Rancangan Malaysia Keempat bagi menampung kehendak mereka yang berpendapatan rendah. Untuk memastikan supaya matlamat ini dicapai, Kerajaan sedang mengambil langkah-langkah yang tertentu, umpamanya Dewan Bandaraya melalui Kementerian Wilayah Persekutuan telahpun mengambil tindakan mendapatkan tanah/kawasan untuk membina rumah-rumah kos rendah.

Pembinaan rumah murah di Wilayah Persekutuan menghadapi berbagai-bagai masalah dalam pelaksanaan dan masalah ini terdiri dari keadaan tanah yang kebanyakannya bekas lombong, masalah setinggan di atas tapak tanah yang dikehendaki, masalah kekurangan bahan-bahan serta masalah kemampuan pemborong-pemborong pembinaan.

Bagi mengatasi masalah kekurangan tanah, kawasan baru untuk perlombongan tidak akan dibuka dan lombong-lombong yang ada akan diberhentikan apabila pajakannya telah selesai tempohnya. Bagi mempercepatkan pemindahan setinggan yang terlibat dengan projek-projek perumahan pula, pihak Dewan Bandaraya akan mendirikan rumah-rumah panjang sementara atau "transit quarters".

Pada tahun ini pihak Kementerian Wilayah Persekutuan sedang berusaha menyediakan tanah-tanah tapak perumahan, pemindahan setinggan sebagai persiapan bagi pelaksanaan projek-projek dalam Rancangan Malaysia Keempat nanti. Kementerian Wilayah Persekutuan dan Dewan Bandaraya juga sedang menyediakan konsep pelan dan mengatur strategi-strategi bagi pelaksanaannya.

Kerajaan juga akan melaksanakan pembinaan projek perumahan kos rendah ini secara berperingkat-peringkat dan akan mengawasi setiap projek perumahan kos rendah yang sedang dan akan dijalankan supaya matlamat 30,000 unit rumah-rumah kos rendah/rumah pangsa dalam Rancangan Malaysia Keempat itu tercapai.

Dewan Bandaraya sedang mengkaji sama ada pemaju-pemaju persendirian (private developers) dapat mengambil bahagian di dalam pelaksanaan rancangan rumah-rumah kos rendah. Langkah ini perlu dikaji dengan teliti terlebih dahulu oleh kerana ia akan melibatkan dasar serta peraturan-peraturan yang tertentu. Pada masa sekarang Dewan Bandaraya telahpun mensyaratkan supaya pemaju membina sekurang-kurangnya 30% rumah kos rendah dalam skim-skim perumahan mereka.

Terdapat sebanyak 24,728 pemohon-pemohon yang telah berdaftar dengan Dewan Bandaraya untuk mendapatkan rumah-rumah kos rendah sejak bulan April 1977 sehingga bulan Mei 1980 ini. Mereka ini adalah di dalam senarai menunggu (waiting list) dan

akan diberi peruntukan rumah kos rendah apabila rancangan-rancangan perumahan kos rendah/rumah pangsa disiapkan kelak.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, adakah benar atau tidak bahawa pihak Dewan Bandaraya ada mengalami ataupun menghadapi masalah kekurangan tanah untuk membina rumah-rumah kos rendah di Wilayah Persekutuan dan saya juga mendapat tahu sama ada menjadi dasar pihak Bandaraya untuk mengambil balik semua bekas-bekas lombong untuk dijadikan tapak rumah. Dan untuk

Tuan Yang di-Pertua: Panjang! Cukup dua soalan itu dahulu. Jawab yang itu Yang Berhormat.

Tuan Abdullah bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, pada peringkat ini Bandaraya tidak lagi menghadapi masalah kekurangan tanah kerana sebagaimana yang telah saya berikan dalam jawapan pada peringkat awal tadi ialah pengambilan tanah-tanah kosong dan tanah-tanah bekas lombong telahpun dimulakan dengan tujuan dijadikan tapak untuk perumahan kos rendah.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Setiausaha Parlimen ada menyatakan bahawa ada 24,728 permohonan-permohonan rumah pangsa dalam senarai menunggu (waiting list). Di sini suka saya mendapat tahu daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen sama ada beliau sedar bahawa dalam bilangan itu lebih kurang 50% pemohon-pemohon telah menunggu selama lebih kurang 5, 6 tahun tetapi sehingga sekarang mereka belum diperuntukkan rumah pangsa. Saya suka dapat tahu berapa lamakah agaknya mereka dikehendaki menunggu memandangkan bahawa telah menjadi dasar Dewan Bandaraya untuk memberi keutamaan kepada setinggan-setinggan yang terlibat di dalam pengambilan tanah untuk perumahan.

Tuan Abdullah bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, mereka yang namanya telah tercatat dalam waiting list terpaksa menunggu sehingga rumah itu ada untuk diperuntukkan kepada mereka.

BUKU TEKS—PENYEMAKAN

14. Tuan Au How Cheong minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada Kerajaan menyemak buku teks sebelum atau selepas buku-buku teks itu diterbitkan dan adakah Kementerian bercadang untuk mengarahkan penerbit-penerbit menggantikan semua buku-buku teks yang mengandungi kesilapan-kesilapan dan bukan mengeluarkan surat pekeliling ke semua sekolah dengan meminta mereka membetulkan kesilapan-kesilapan tersebut.

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Chan Siang Sun): Penyemakan manuskrip/buku teks adalah dibuat sebelum buku itu diterbitkan. Penerbit-penerbit akan diberitahu tentang kesalahan-kesalahan baik dari segi fakta mahupun dari segi bahasa dan istilah yang terdapat dalam manuskrip itu melalui laporan yang diberikan kepada mereka. Hanya apabila segala kesalahan itu telah dibetulkan barulah kebenaran untuk mereka menerbitkan buku tersebut diluluskan.

Kementerian saya tidak bercadang untuk mengarahkan penerbit-penerbit menggantikan buku-buku, oleh kerana segala kesalahan atau kesilapan telahpun dibetulkan sebelum buku itu boleh diterbitkan.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan tadi telah mengatakan bahawa sebelum buku teks itu diterbitkan diadakan penyemakan mengenai fakta, bahan, istilah dan mungkin perkara-perkara lain. Soalan saya apakah setelah buku itu dicetak dan diedarkan buku itu juga disemak oleh Biro Buku Teks dan setelah penyemakan itu setakat hari ini terdapat atau tidak kesan-kesan di mana masih lagi fakta bahasa dan istilah yang tidak betul. Kalau ada, apakah tindakan yang dijalankan oleh pihak Kementerian Pelajaran.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, jikalau buku itu telah disemak masih ada kesalahan, silalah beritahu dengan cepat, kita akan tentukan.

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang di-Pertua, mengikut jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi adakah beliau bermaksud bahawa buku-buku yang digunakan oleh murid-murid kita itu tidak mempunyai

kesalahan, adakah itu maksudnya. Kalau ia, apakah sebabnya bagi Kementerian Pelajaran mengeluarkan Surat Pekeliling mengarahkan tiap-tiap sekolah supaya membetulkan buku-buku yang salah itu.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, itu tidak kena-mengena dengan perkara ini.

GURU-GURU BAHASA CINA— KEKURANGAN

15. Tuan Chan Teck Chan minta Menteri Pelajaran menyatakan bilangan kekurangan guru-guru Bahasa Cina yang dihadapi oleh sekolah-sekolah rendah jenis kebangsaan (aliran Cina) di setiap negeri, dan apakah tindakan yang konkrit telah diambil untuk mengatasi masalah yang serius ini, terutamanya di Wilayah Persekutuan dan Selangor di mana seramai 40 jawatan kosong di Wilayah Persekutuan dan 20 di Selangor masih belum lagi dipenuhi, sila nyatakan sebab-musabab yang mengakibatkan masalah kekurangan guru-guru tersebut tak dapat diselesaikan selama ini.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, bilangan kekurangan guru di Sekolah-sekolah Rendah Jenis Kebangsaan (Cina) di seluruh negara pada awal tahun 1980 ialah seperti berikut. Bilangan ini meliputi guru-guru 3 matapelajaran iaitu Bahasa Malaysia, Bahasa Cina dan Bahasa Inggeris. Kekosongan ini telahpun diisi semenjak bulan Januari dengan guru-guru sementara:

Johor	...	...	...	130
Kelantan	...	...	...	19
Melaka	...	...	...	166
Negeri Sembilan	...	...	...	127
Pahang	...	...	...	158
Perak	...	...	...	317
Perlis	...	...	...	15
Pulau Pinang	...	...	...	233
Selangor	...	...	...	216
Trengganu	...	...	...	6
Wilayah Persekutuan	...	...	...	281
Jumlah				1,630

Kekosongan telah berlaku sekali lagi pada bulan Mei/Jun apabila sebahagian daripada guru-guru sementara itu mendapat tawaran masuk Maktab-maktab Perguruan atau Universiti-universiti. Sejumlah besar kekosongan ini telahpun dipenuhi dalam bulan itu juga. Walau bagaimanapun kadangkala timbul kelewatan dalam pengisian jawatan kosong ini disebabkan kekurangan calon-calon yang memohon.

Di Wilayah Persekutuan misalnya kekosongan yang ada pada bulan Mei ialah 49. Pada ketika ini Kementerian Pelajaran telahpun mengisi semua kekosongan tersebut.

Di Selangor ada 20 kekosongan dalam bulan Mei; 12 daripada kekosongan itu telah diisi dalam bulan Mei juga. Lapan kekosongan yang tinggal akan diisi apabila calon-calon yang datang dari lain-lain negeri melaporkan diri nanti. Pada pagi ini saya telah dapat laporan perkara inipun telah diselesaikan.

Tuan Yang di-Pertua: Masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 16 hingga 63 adalah diberi di bawah ini).

PERMOHONAN MASUK KE UNIVERSITI-UNIVERSITI

16. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Pelajaran menyatakan jumlah permohonan yang diterima untuk memasuki ke dalam kelima-lima universiti tempatan bagi sesi akademik 1980/81, jumlah yang beriya dengan memberikan angka-angka berasingan mengikut perpecahan kaum bagi setiap universiti; dan juga nyatakan bilangan pelajar yang diberikan tempat untuk kursus (i) perubatan dan (ii) kejuruteraan, dengan memberikan angka-angka mengikut perpecahan kaum.

Dato' Chan Siang Sun: Jumlah permohonan yang diterima untuk kemasukan ke kursus-kursus ijazah di lima buah universiti tempatan bagi sesi 1980/81 ialah 12,735 iaitu terdiri daripada 7,588 Bumiputra, 4,129 China, 773 India dan 245 lain-lain. Jumlah

calon yang berjaya di tiap-tiap universiti dan bilangan calon bagi kursus perubatan dan kejuruteraan mengikut pecahan kaum masih belum diketahui disebabkan pendaftaran pelajar-pelajar belum selesai lagi.

DOKTOR/PAKAR PERUBATAN LETAK JAWATAN

17. Tuan Lee Kew minta Menteri Kesihatan menyatakan bilangan doktor-doktor dan pakar-pakar yang telah meletak jawatan dari 1-1-80 hingga 30-4-80, beri sebab-sebab mereka meletak jawatan dan apakah langkah-langkah yang diambil untuk membaiki syarat-syarat dan keadaan kerja mereka dan sama ada Kerajaan di antara lain bercadang memberikan mereka elaun "night call" seperti dilakukan oleh negara-negara lain.

Menteri Kesihatan (Tan Sri Cheng Hon Nyan): Jumlah bilangan doktor-doktor dan pakar-pakar perubatan yang telah meletak jawatan dari 1-1-80 hingga 30-4-80 ialah 52 orang; yakni 46 orang doktor dan 6 orang pakar perubatan. Pegawai-pegawai Kerajaan adalah tidak dikehendaki memberikan sebab-sebab untuk meletakkan jawatan. Walau bagaimanapun, di antara 52 orang yang meletakkan jawatan ini, seramai 31 orang adalah selepas sahaja tamat tempoh perkhidmatan wajib mereka iaitu selepas berkhidmat selama 4 tahun dengan Kerajaan. Ini mungkin kerana mereka tidak pernah mempunyai niat hendak berkhidmat berterusan dengan Kerajaan. Selagi kita mengamalkan perkhidmatan wajib, kemungkinan sebilangan besar dari gulungan ini meletakkan jawatan tiap-tiap tahun tidaklah dapat dielakkan.

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, semua golongan kakitangan perkhidmatan awam, termasuk doktor-doktor akan menerima semakan gaji dan elaun-elaun mulai bulan Julai tahun ini. Selain dari itu doktor-doktor dengan kelayakan kepakaran juga akan menerima elaun-elaun pakar yang selaras dengan tingkatan mereka.

Di samping itu Kementerian Kesihatan telah memperolehi persetujuan Kerajaan supaya susunan perkhidmatan-perkhidmatan iktisas ini, termasuk doktor-doktor, doktor-doktor pergigian dan ahli-ahli farmasi, diperbaiki lagi agar mereka mendapat peluang

yang lebih baik dari segi kenaikan pangkat. Misalnya, telah diputuskan bahawa jawatan Ketua Pengarah Kesihatan, yang dahulunya di dalam Tingkatan Tertinggi "A", dinaikkan ke Tingkatan Turus III. Satu jawatan yang baru untuk Timbalan Ketua Pengarah Kesihatan akan diwujudkan di dalam Tingkatan Tertinggi "A". Lain-lain jawatan di dalam perkhidmatan-perkhidmatan iktisas ini adalah sedang dikaji sekarang, sejajar dengan kenaikan taraf dan pengwujudan jawatan-jawatan atasan ini, dengan harapan untuk melaksanakannya secara bersama dengan kenaikan gaji am yang telah diisytiharkan dahulu. Kementerian ini tidak bercadang untuk memberikan elaun "night call" yang dimaksudkannya itu.

Rancangan-rancangan latihan untuk doktor-doktor dan lain-lain pegawai professional juga adalah sedang dikaji semula sekarang bagi mengadakan peluang-peluang yang lebih banyak untuk latihan-latihan ini, sama ada di dalam ataupun di luar negeri. Kementerian Kesihatan sedang membuat perhubungan yang rapat dengan badan-badan iktisas dan universiti-universiti yang berkenaan mengenai latihan perubatan ijazah lanjutan. Adalah diharapkan bahawa suatu persetujuan akan diperolehi kelak bagaimana rancangan-rancangan latihan ini patut dianjurkan di dalam negara ini.

JALANRAYA BELAGA-KAPIT

18. Tuan Sibot Miyut anak Tagong minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan sama ada Kerajaan bercadang membina sebatang jalanraya dari Belaga ke Kapit atau seiring dengan Sungai Gian Pelagus.

Dato' S. Samy Vellu: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat pada masa sekarang masih belum ada cadangan yang konkrit berhubung dengan pembinaan jalanraya dari Belaga ke Kapit. Walau bagaimanapun, dengan terdapatnya pembinaan Projek Jana-kuasa Air di Pelagus, satu projek jalanraya telah dicadangkan di bawah Rancangan Malaysia Keempat iaitu dari Kapit ke Pelagus dan kemudiannya ke sistem jalan utama (main road) yang pertama di Ulu Batang Mukah.

WANG KERTAS—MEMALSUKAN

19. Tuan Azharul Abidin bin Haji Abdul Rahim minta Menteri Undang-undang menyatakan adakah beliau sedar bahawa perbuatan memalsukan wang kertas adalah satu jenayah yang boleh menghancurkan negeri dan sama ada beliau bercadang mengenakan hukuman yang lebih berat supaya amalan ini tidak berlaku lagi.

Menteri Undang-undang (Dato' Seri Haji Hamzah bin Haji Abu Samah): Kementerian Undang-undang memang sedar akan perbuatan memalsukan wang kertas adalah satu jenayah yang boleh menghancurkan ekonomi negara, jika tidak dikawaf. Walau bagaimanapun, keadaan pada masa ini tidak serius dan pihak polis, dari masa ke semasa, telahpun berjaya membuat beberapa penangkapan berkaitan dengan pembuatan ataupun penyebaran wang kertas palsu.

Kementerian saya tidak bercadang meninggikan hukuman di atas kesalahan membuat wang kertas palsu oleh kerana hukuman maksimum yang diperuntukkan sekarang di bawah Kanun Keseksaan ialah penjara sehingga dua puluh tahun dan buat masa ini hukuman itu adalah dianggap memadai.

KENAIKAN HARGA MINYAK MELIBATKAN BARANG KEGUNAAN HARIAN

20. Tuan Haji Hashim bin Ghazali minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan sama ada beliau sedar bahawa setiap kali harga minyak naik, harga lain-lain barang pun turut naik, jika ya sama ada beliau bercadang hendak mengkaji kenaikan harga minyak sekali dalam masa lima tahun.

Dato' Lew Sip Hon: Secara umumnya bolehlah dikatakan bahawa kenaikan harga minyak mungkin membawa kepada kenaikan harga barang-barang. Tetapi kadar kenaikan harga sesuatu barang itu adalah berbeza mengikut jumlah kos minyak yang digunakan dan kadarnya kepada jumlah kos pengeluaran.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat harga minyak di negara kita adalah bergantung secara langsung kepada harga minyak mentah OPEC. Malaysia mengimpot kira-kira 70 peratus minyak mentah dan 23 peratus barang-barang petroleum dari luar negeri.

Sejak krisis tenaga dunia pada tahun 1974, negara-negara OPEC sering kali menaikkan harga minyak mentah. Kalau dibuat perbandingan harga bagi setiap jenis minyak mentah yang diperoses di Malaysia antara tahun 1973 dengan harga sekarang kedudukannya adalah seperti berikut:

<i>Jenis minyak</i>	<i>Harga pada 4-10-1973</i>	<i>Harga pada 1-4-1980</i>	<i>Peratusan kenaikan</i>
	(M\$ setong)		
Arab Light ...	6.23	62.16	898%
Arab Medium ...	5.66	60.94	977%
Arab Heavy ...	5.38	59.94	1,014%
Iranian Light ...	6.15	78.81	1,181%
Kuwait ...	5.71	65.49	1,047%

Dalam tahun 1979, kenaikan harga rasmi oleh negara-negara OPEC adalah sebanyak dua kali iaitu pada bulan Julai dan bulan November. Di samping itu negara-negara ahli OPEC juga secara berasingan telah mengenakan "surcharge" dan "premium" yang tinggi sebagai tambahan kepada harga asas yang ditetapkan. Dalam tahun 1980 juga sudah berlaku tiga kali kenaikan harga minyak mentah iaitu pada 1hb Januari, 1hb April dan dalam bulan Jun ini. Dalam keadaan seperti ini, di mana harga minyak mentah sering kali meningkat, sekiranya harga minyak dikaji sekali dalam masa lima tahun, Kerajaan terpaksa menanggung kos subsidi yang terlalu banyak, juga sekiranya kajian kenaikan harga minyak tidak dibuat berdasarkan kenaikan harga minyak mentah OPEC, syarikat-syarikat minyak tidak berkeupayaan untuk menampung kos yang terlalu tinggi dan ada kemungkinan keluar dari industri minyak di negara ini. Oleh kerana ini adalah tidak realistik bagi Kerajaan untuk mengkaji kenaikan harga minyak sekali dalam masa lima tahun. Setengah-setengah negeri misalnya Singapura oleh kerana harga minyak mentah sering meningkat menggunakan formula automatik (automatic formula) untuk mengawal harga minyak di mana sebarang kenaikan harga minyak mentah akan diikuti dengan kenaikan harga barang-barang petroleum.

Di dalam konteks Malaysia, kaedah yang digunakan di Singapura tidak dapat dilaksanakan. Malaysia menyelesaikan masalah ini secara menimbangkan tiap-tiap satu kes itu mengikut meritnya.

BARANG TIRUAN DI PASARAN

21. Puan Yong Fatimah binti Mohd. Razali minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:

- apakah tindakan Kerajaan atas barang-barang tiruan yang membanjiri pasaran negara kita; dan
- apakah dakwaan yang dikenakan atas tuanpunya kilang-kilang haram yang mengeluarkan barang-barang tersebut ditangkap.

Dato' Lew Sip Hon: Pertanyaan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah hampir sama dengan pertanyaan Ahli Yang Berhormat dari Jelutong yang saya telahpun memberi jawapan pada 10hb Jun, 1980 di Dewan yang mulia ini. Saya tidak ada apa yang hendak ditambah kepada jawapan yang saya telah kemukakan itu.

PERSENGKITAAN IRAQ-IRAN— PENDIRIAN MALAYSIA

22. Tuan Umar bin Haji Ismail minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah sikap Malaysia di atas persengkitaan antara Negara Iraq dan Iran dan adakah Kerajaan Malaysia akan mengambil apa-apa langkah bagi menyelesaikan persengkitaan kedua Negara Islam itu.

Menteri Luar Negeri (Tengku Dato' Ahmad Rithauddeen Al-haj): Malaysia menganggap persengkitaan antara Negara Iraq dan Iran sebagai masalah dua hala (bilateral) di antara kedua-dua negara berkenaan dan dasar kita ialah tidak mencampurtangan. Walau bagaimanapun, sebagai sebuah negara Islam dan ahli Persidangan Negara-negara Islam, di mana kedua-dua negara-negara berkenaan juga menjadi ahli, kita berharap persengkitaan tersebut dapat diselesaikan secara perundingan damai berlandaskan semangat persaudaraan Islam.

BAYARAN SAGUHATI KEPADA PESARA—KELEWATAN

23. Tuan Shaari bin Jusoh minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau sedar tentang kelewatan dalam setengah kes sampai lebih dari setahun, dalam pembayaran saguhati kepada pesara-pesara dan jika ya, apakah tindakan yang telah diambil mengenai perkara ini.

Datuk Pengiran Othman bin Haji Pengiran

Rauf: Menjawab soalan Ahli Yang Berhormat itu, dahulu ada beberapa kali dilaporkan kes-kes kelewatan membayar faedah-faedah persaraan kepada pesara-pesara seperti itu. Bilangan sebenarnya adalah tidak banyak dan merupakan yang terkecuali daripada kebiasaan. Proses membayar faedah-faedah persaraan biasanya tidak memakan masa begitu panjang setelah laporan sesuatu persaraan dikemukakan kepada Bahagian Pencen, Jabatan Perkhidmatan Awam, Faedah persaraan yang diberi apabila seseorang pegawai berpencen bersara adalah mengandungi dua unsur yang berasingan, iaitu pencen dan ganjaran. Sebab-sebab kelewatan yang berlaku, jika tidak kerana kelewatan jabatan berkenaan membuat laporan kepada Bahagian Pencen, Jabatan Perkhidmatan Awam, adalah kerana:

- (a) Rekod Perkhidmatan pekerja itu tidak kemaskini;
- (b) Dokumen-dokumen yang perlu tidak lengkap; dan
- (c) Hutang kepada Kerajaan adalah melebihi bayaran yang harus dibuat kepada pesara itu.

Untuk mengelakkan kelewatan membayar pencen dan ganjaran kepada pegawai-pegawai yang akan bersara, Jabatan Perkhidmatan Awam telah mengadakan peraturan baru yang berikut:

- (i) Satu Buku Panduan Kecil telah diterbitkan untuk memimpin Ketua-ketua Jabatan mengambil tindakan persediaan sebelum seseorang pegawainya mencapai umur wajib bersara 55 tahun tindakan satu tahun sebelum, enam bulan sebelum dan tiga bulan sebelum tarikh persaraan pegawai itu mengambil tempat;
- (ii) Membuat bayaran "provisional", dalam tempoh satu bulan selepas tarikh bersara, di mana-mana didapati rekod perkhidmatan dan dokumen-dokumen perlu itu tidak lengkap;
- (iii) Mengadakan lawatan-lawatan ke Jabatan-jabatan Kerajaan serta mengadakan taklimat bergilir-gilir di tiap-tiap negeri dan diiringi dengan pertemuan/dialog dengan bakal-bakal pesara.

Jika Ahli Yang Berhormat mempunyai kes pesara tertentu yang masih menunggu bayaran pencen dan saguhatinya, bolehlah memberi laporan kepada saya atau Jabatan Perkhidmatan Awam untuk disiasat.

PENYELUDUPAN DADAH/ BIJIH TIMAH

24. Tuan Haji Hashim bin Endut minta Menteri Kewangan menyatakan sama ada Kementerian beliau sedar bahawa penyeludupan dadah dan bijih timah ke negara kita meningkat berleluasa dan masih terjadi setiap hari di kawasan sempadan Malaysia/Thai. Jika ya, mengapa tidak ditempatkan segera Pasukan Anjing Mengesan Kastam di Negeri Kedah, Perlis dan Kelantan tempat berlaku penyeludupan dadah durjana itu; dan adakah jumlah anjing-anjing tersebut mencukupi bagi menjalankan peranan seperti ini.

Menteri Kewangan (Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah): Penyeludupan dadah dan bijih timah ke negara ini menerusi sempadan Malaysia/Thailand adalah terkawal. Penyeludupan dadah dan bijih timah ini tidaklah begitu berleluasa. Tindakan-tindakan pembanterasan yang dilaksanakan oleh Pegawai-pegawai Kastam dari Cawangan Pencegah dan juga oleh Pegawai-pegawai dari Unit Pencegah penyeludupan yang mengandungi Pegawai-pegawai dari Jabatan Kastam dan Eksais Di Raja, Jabatan Polis Di Raja, Jabatan Imigresen dan Lembaga Padi dan Beras Negara telah dapat mengurangkan kegiatan-kegiatan penyeludupan kedua-dua jenis barang ini di kawasan sempadan Malaysia/Thailand. Pembinaan pagar berduri setinggi 12 kaki sejauh 25 batu di sepanjang perbatasan itu dari Perlis ke Kedah adalah merupakan batu penghalang yang menyukar dan merumitkan kegiatan-kegiatan penyeludupan itu.

Untuk meningkatkan lagi kecekapan pembanterasan penyeludupan dadah ke negara ini menerusi kawasan perbatasan Malaysia/Thailand, Jabatan Kastam dan Eksais Di Raja sedang menggunakan anjing-anjing pengesan dadah bukan saja di sekitar perbatasan ini tetapi juga di lain-lain tempat yang tertentu di seluruh negara dengan menggunakan anjing-anjing yang berpusat di Kuala Lumpur.

Jabatan Kastam dan Eksais Di Raja kini sedang giat memperbesarkan lagi Pasukan Anjingnya dan beberapa ekor anjing lagi akan ditempatkan bukan saja di Kedah/Perlis dan Kelantan tetapi juga di Pulau Pinang, Sabah dan Sarawak dalam sedikit masa lagi dan tindakan terhadap perkara ini sedang di dalam proses penubuhannya.

Pada masa sekarang jumlah anjing-anjing yang ada digunakan untuk membanteras penyeludupan dadah adalah terhad. Bagaimanapun pihak Jabatan Kastam dan Eksais Di Raja sedang giat berusaha untuk mendapat bantuan dari Kerajaan Amerika Syarikat, Jerman Barat dan Australia bagi membekalkan anjing-anjing pengesan dadah.

PEGAWAI POLIS MENGGUNAKAN KEKERASAN TERHADAP ORANG DISYAKI

25. Tuan Karpal Singh minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan jumlah kes pegawai-pegawai polis yang dituduh dan didapati bersalah kerana menggunakan kekerasan ke atas orang-orang yang disyaki sejak sepuluh tahun ini. Apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak yang berkenaan untuk menentukan orang-orang disyaki itu tidak dipukul semasa mereka berada dalam tahanan polis.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj: Antara tahun 1970 hingga 1979 terdapat sebanyak 8 kes di mana pegawai-pegawai polis telah dituduh dan dihukum kerana kesalahan menggunakan kekerasan ke atas orang-orang yang disyaki. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat hingga bulan April, 1980 tiada sebarang kes yang dilaporkan.

Berkenaan dengan langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak yang berkenaan untuk menentukan orang-orang disyaki itu tidak dipukul semasa mereka berada dalam tahanan polis, saya telahpun menjawabnya di Dewan yang mulia ini pada 13hb Jun, 1980 yang lalu dan saya tidak ada apa-apa yang hendak ditambah.

BAHASA INGGERIS DI SEKOLAH- SEKOLAH—PENGAJARAN

26. Tuan Ting Chek Ming minta Menteri Pelajaran menyatakan apakah langkah-langkah Kementerian beliau telah ambil untuk menyiasat kejatuhan mutu Bahasa Inggeris di sekolah selain daripada pengumuman akhbar oleh Kementerian untuk mengambil guru-guru Bahasa Inggeris dari luar negeri dan sama ada Kementerian beliau bercadang untuk mengambil guru-guru tempatan yang cekap dalam Bahasa Inggeris jika tidak, nyatakan sebab-sebabnya.

Dato' Chan Siang Sun: Dari semasa ke semasa, Kementerian saya telah membuat tinjauan di sekolah-sekolah untuk menentukan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Inggeris dijalankan dengan sempurna. Kekurangan pendedahan adalah merupakan salah satu masalah yang dihadapi oleh murid-murid di sekolah-sekolah hari ini. Kementerian telah dan akan berusaha mengadakan berbagai-bagai projek terutamanya bagi murid-murid yang datang dari luarbandar mendapat lebih banyak lagi pendedahan terhadap penggunaan Bahasa Inggeris. Projek-projek yang dijalankan oleh Kementerian saya telahpun dinyatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri saya di dalam jawabannya kepada soalan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat dari Seremban pada 9hb Jun, 1980.

Adalah menjadi dasar Kementerian saya untuk mendapatkan guru-guru Bahasa Inggeris tempatan seberapa ramai yang boleh untuk mengajar Bahasa Inggeris di sekolah-sekolah kita hari ini. Pada hujung tahun 1979 sebenarnya sudahpun ada seramai 4,268 orang guru-guru Bahasa Inggeris yang terlatih yang sedang mengajar Bahasa itu di seluruh negara di peringkat Sekolah Menengah. Tetapi malangnya pihak Kementerian masih sukar untuk mendapatkan calon-calon yang betul-betul berkecawaan untuk mengajar matapelajaran ini. Walaupun ada calon yang berkecawaan untuk mengajar Bahasa Inggeris di negara ini, tetapi ramai di antara mereka ini tidak sanggup berkhidmat di kawasan-kawasan yang terpencil terutamanya di sekolah-sekolah luar bandar yang benar-benar memerlukan tenaga dan kepakaran guru-guru ini.

BEKALAN ELEKTRIK KE KAWASAN LUAR BANDAR DI SARAWAK

27. Tuan Patrick Anek Uren minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan sama ada beliau sedar bekalan elektrik di kawasan pendalaman di Sarawak dilaksanakan dengan buruk sekali dan mengakibatkan mereka yang tinggal di dalam dan berdekatan kawasan bazaar sahaja yang menikmati kemudahan tersebut; dan adakah peruntukan kewangan tambahan diperlukan bagi membantu pelaksanaan bekalan tersebut supaya lebih ramai lagi penduduk yang tinggal di sekitar kawasan bekalan tenaga tersebut dapat menikmati kemudahannya.

Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Tuan Leo Moggie anak Iroke): Soalan Ahli Yang Berhormat adalah amat mengelirukan. Saya tidak dapat bersetuju dengan pendapat Ahli Yang Berhormat bahawa pembekalan elektrik luarbandar di Sarawak telah dilaksanakan dengan buruk sekali. Sejak tahun 1964, SESCO telah membina 22 buah pencawang elektrik yang memberi manfaat kepada lebih-kurang 27,000 orang penduduk selain daripada 27 buah pencawang sama ada pada peringkat perancangan ataupun pada peringkat pembinaan yang akan memberi manfaat kepada sejumlah 30,000 orang penduduk luarbandar lagi. Selain daripada itu SESCO telah dan sedang meluaskan perkhidmatan elektrik luarbandar dengan mengadakan sambungan-sambungan di sekitar pencawang yang ada bagi maksud membawa bekalan elektrik kepada sebanyak kampung yang mungkin. Dalam usaha memperluaskan perkhidmatan elektrik dalam sistem yang ada ini, adalah dianggarkan bahawa 30,000 penduduk telah mendapat manfaat daripadanya.

Keadaan di Sarawak adalah sangat-sangat berbeza dengan wujudnya perkampungan di pendalaman yang terpencil. Dengan hal yang demikian, mulai dari tahun 1979, Kerajaan telah memulakan, selain dari projek-projek BELB yang diselenggarakan oleh SESCO, projek-projek pembekalan elektrik ke rumah-rumah panjang dan ke kampung-kampung di pendalaman. Peruntukan sejumlah \$2 juta telah digunakan bagi melaksanakan 110 projek seumpama itu. Begitu juga bagi tahun 1980, peruntukan yang serupa telah diluluskan.

Projek-projek ini akan diteruskan oleh Kerajaan untuk memperluaskan lagi pelaksanaan rancangan-rancangan elektrik luarbandar di Sarawak.

Dari maklumat-maklumat yang saya sebutkan itu nyatalah apa yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu amat mengelirukan dan menunjukkan bahawa beliau tidak tahu menahu langsung apa sebenarnya yang berlaku di kampung-kampung di pendalaman pada keseluruhannya.

SERBOK SAKIT KEPALA CAP "KAKI TIGA"—PENGUNAAN

28. Tuan Thomas Salang Siden minta Menteri Kesihatan menyatakan adakah Kementerian beliau sedar bahawa ramai orang di luarbandar telah menagih serbok sakit kepala cap "Kaki Tiga" yang kadang kala meragut nyawa mereka dan adakah Kementerian beliau masih menggalak penjualan serbok sakit kepala ini.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Kementerian Kesihatan telah menerima satu atau dua aduan yang menyatakan bahawa penagihan telah berlaku di antara pengguna-pengguna serbok sakit kepala cap "Kaki Tiga". Akan tetapi penyiasatan yang telah dilaksanakan tidak menunjukkan justifikasi atas tuntutan itu oleh sebab persediaan (ubat) tersebut didapati mengandungi bahan-bahan yang digunakan dalam suatu jenis biji analgesic yang biasa digunakan. Setakat ini tidak ada sebarang laporan di Sarawak mengenai kematian yang berbangkit akibat penggunaan ubat itu. Kementerian ini akan berterima kasih jika Ahli Yang Berhormat dapat memberi maklumat tertentu atas perkara ini supaya penyiasatan selanjutnya boleh dilaksanakan.

GURU BAHASA INGERIS DI SEKOLAH-SEKOLAH—PENGAMBILAN

29. Tuan Mohamed Khir Johari minta Menteri Pelajaran menyatakan kedudukan terakhir berkenaan dengan rancangan yang diumumkan olehnya di atas pengambilan guru-guru Bahasa Inggeris daripada luar negeri untuk sekolah-sekolah kita.

Dato' Chan Siang Sun: Kementerian Pelajaran telahpun menerima 44 orang guru Bahasa Inggeris melalui perjanjian yang ditandatangani dengan "The Centre for British Teachers Limited" dari United Kingdom yang mengikut rancangan akan membekalkan seramai 200 orang guru untuk selama tiga (3) tahun secara berperingkat-peringkat seperti berikut:

1980-1982 ... 50 orang guru
1981-1983 ... tambahan 75 orang guru
1982-1984 ... tambahan 75 orang guru

Mereka sekarang sudah pun ditempatkan untuk mengajar di Sekolah-sekolah Menengah di Negeri Selangor, Negeri Sembilan dan Melaka.

Kumpulan kedua guru-guru Bahasa Inggeris ini dijangka akan tiba pada akhir tahun 1980 dan Kementerian sedang memproses calon-calon yang dikemukakan oleh badan tersebut.

PROJEK PEMBANGUNAN DISERAHKAN KEPADA KONSALTAN

30. Puan Shariffah Dorah binti Mohammed minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan, memandangkan terlalu banyak projek-projek pembangunan yang harus diselenggarakan oleh Jabatan Kerjaraya menyebabkan banyak yang tidak dapat dibereskan, maka untuk mengatasi masalah ini adakah Kementerian yang berkenaan bercadang untuk menyerahkan sebahagian daripada kontrak-kontrak itu kepada konsaltan-konsaltan dan kontrak-kontrak luar supaya segala projek-projek itu dapat disiapkan dalam jangkamasa yang ditetapkan.

Datuk Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman: Adalah menjadi dasar Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyerahkan seberapa banyak yang boleh kepada perunding untuk merekabentuk projek-projek yang di luar kemampuan J.K.R. bagi mengelolakannya.

Walaupun demikian, kelewatan masih berlaku kerana pihak perunding juga mempunyai beban kerja yang banyak dan menghadapi masalah-masalah lain yang tidak dapat dielak oleh J.K.R. dan perunding-perunding juga seperti kegagalan kontraktor, kekurangan bahan-bahan binaan dan lain-lain. Namun begitu boleh dikatakan kebanyakan projek-projek besar dan utama

yang mana telah ditetapkan jangkamasa penyiapannya telah diserahkan kepada kontrak-kontrak luar untuk pembinaannya dan dilantik perunding-perunding bagi merekabentuk dan mengawasi demi untuk memastikan projek-projek itu disiapkan dengan segera untuk dinikmati oleh rakyat.

AMBIL ALIH GABUNGAN SYARIKAT-SYARIKAT

31. Tuan Oo Gin Sun minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan memandangkan kepada kesibukan yang berlaku dengan tiba-tiba baru-baru ini berkenaan dengan mengambilalih dan pergabungan syarikat-syarikat awam yang disenaraikan di pasar saham yang telahpun memperkayakan sebilangan pengendali licik yang merugikan sebilangan besar pelabur kecil; sama ada langkah-langkah sedang diambil untuk mengadakan undang-undang berkenaan dengan mengambilalih atau pergabungan bagi melindungi faedah-faedah pelabur-pelabur kecil.

Dato' Lew Sip Hon: Berhubung dengan soalan Ahli Yang Berhormat berkenaan dengan mengambilalih dan pergabungan syarikat-syarikat (take-overs and mergers), sukalah saya maklumkan bahawa peruntukan-peruntukan berkenaan dengan perkara ini memang wujud di dalam Akta Syarikat, 1965. Sungguhpun begitu masalah-masalah yang berkaitan dengan perkara ini diawasi juga oleh Jawatankuasa Pelaburan Asing (FIC) dan juga Jawatankuasa Pengeluaran Modal (CIC) yang mana permohonan-permohonan untuk mengambilalih dan pergabungan syarikat-syarikat diselidik dan diperiksa sebelum sesuatu permohonan itu diluluskan. Untuk memperketatkan lagi, tindakan yang sewajarnya sedang diambil untuk menggubal satu peraturan (Code on Take-overs and Mergers) bagi mengawasi aktiviti-aktiviti yang berkaitan dengan perkara ini bagi melindungi kepentingan pelabur-pelabur.

BEKALAN AIR KE KAMPUNG FELDA

32. Tuan Haji Yusoff bin Malim Kuning minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan mengapakah bekalan air di kampung-kampung baru seperti FELDA dan lain-lainnya, pihak J.K.R. Daerah mengambil masa terlalu lama untuk

mengadakan penyiasatan dan perlaksanaannya, kadang-kadang memakan masa hingga bertahun-tahun, umpamanya di Kawasan di Block "C", FELDA Air Tawar 1, Rancangannya telah dimulakan dalam tahun 1972, tetapi hingga sekarang ini masih belum siap; dan apakah tindakan segera Kementerian ini untuk menegerakan projek.

Dato' S. Samy Vellu: Rancangan-rancangan tanah FELDA biasanya dijalankan mengikut wilayah misalnya Jengka Tiga Segi, Keratong, Pahang, Air Tawar dan sebagainya dengan tiap-tiap kompleks FELDA menganungi beberapa sekim dan beberapa kawasan penempatan. Oleh kerana sebab-sebab teknik dan ekonومي, satu sekim bekalan air biasanya memberi perkhidmatan kepada beberapa sekim di dalam kompleks itu. Misalnya di kompleks FELDA Air Tawar mempunyai 5 kawasan penempatan adalah ditanggung oleh satu sistem bekalan air sahaja.

Peraturan pembersihan tanah dan pembangunan FELDA adalah dibuat begitu rupa di mana pengenalan projek, pembersihan tanah, pemetaan kontor, penanaman dan pemilihan kawasan-kawasan penempatan dijalankan mengikut rancangan demi rancangan dalam peringkat-peringkat yang meliputi beberapa tahun. Oleh yang demikian, rancangan bekalan air, penyelidikan dan merekabentuk secara terperinci dan pembinaan hanya boleh disempurnakan selepas sekim FELDA yang terakhir di dalam kompleks itu telah dikenal-pastikan dan kawasan-kawasan penempatan yang dicadangkan telah ditentukan. Oleh itu, pembinaan sekim bekalan air yang kekal kepada satu-satu kompleks FELDA akan mengambil masa yang lama dan kadang-kadang sampai lima tahun atau lebih, bergantung kepada bila maklumat-maklumat penting yang dikehendaki boleh diberi kepada JKR. Untuk memudahkan penempatan peneroka-peneroka, sekim bekalan air yang sementara akan diwujudkan sebagai peringkat permulaan. Apabila kawasan penempatan yang terakhir telah dikenalpasti barulah dapat direkabentuk dan selanjutnya membina sistem bekalan air yang kekal dan sempurna. Rancangan-rancangan bekalan air sementara yang memadai telahpun disiapkan untuk memudahkan kemasukan peneroka-peneroka dalam peringkat-peringkat daripada tahun 1972 kepada tahun 1976 iaitu kepada 5 kampung di dalam gugusan FELDA

Air Tawar. Selanjutnya sistem bekalan air yang kekal ke kampung-kampung ini telahpun disiapkan dan usaha-usaha sedang diambil untuk menyambung bekalan air yang kekal kepada kampung-kampung di Air Tawar No. 3, 2, 1 dan diikuti dengan kampung-kampung No. 4 dan 5:

PEKERJA DI LADANG GETAH/ KELAPA SAWIT

33. Tuan Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan sama ada benar bahawa Ladang-ladang Getah dan Kelapa Sawit di Negara ini menghadapi masalah besar dari segi mendapatkan tenaga pekerja-pekerja yang diperlukan bagi memenuhi keperluan industri-industri tersebut dan apakah Kerajaan bercadang untuk mengadakan perundangan-perundangan tertentu bagi mewajibkan pengusaha-pengusaha ladang-ladang Getah dan Kelapa Sawit melaksanakan suatu sekim galakan dan syarat-syarat perkhidmatan yang lebih baik bagi menarik minat tenaga pekerja ke sektor tersebut.

Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Dato' Richard Ho Ung Hun): Kekurangan pekerja-pekerja di ladang-ladang getah dan kelapa sawit, timbul dari semasa ke semasa, bertersebut seperti musim menuai di ladang-ladang kelapa sawit. Kekurangan yang lebih serius telah timbul baru-baru ini di beberapa tempat hasil daripada persaingan permintaan bagi pekerja-pekerja tersebut di lain-lain sektor. Kekurangan yang sedemikian terdapat di beberapa tempat di Johor dan di Pahang serta beberapa tempat di lain-lain kawasan. Kerajaan tidak bertujuan, buat masa ini, untuk membuat undang-undang yang tertentu bagi memperuntukkan sekim-sekim tertentu untuk menarik pekerja-pekerja untuk bekerja di sektor ladang.

Pada amnya pihak pengurusan ladang menyedari masalah kekurangan pekerja ini dan telahpun menjalankan beberapa langkah yang sesuai untuk menghadapinya. Kerajaan percaya bahawa sekim memiliki rumah yang sedang dilaksanakan sekarang bagi pekerja-pekerja ladang, dengan kerjasama Kerajaan-kerajaan Negeri, akan dapat menjadi daya penarik untuk bekerja di ladang-ladang.

PERPUSTAKAAN UMUM NEGERI-NEGERI

34. Tuan Wong Hoong Keat minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan jumlah perpustakaan-perpustakaan umum di setiap negeri, jumlahnya perbelanjaan bagi perpustakaan-perpustakaan ini dan jumlah wang perbelanjaan untuk buku-buku dalam tiga tahun yang terakhir ini dan apakah langkah-langkah yang telah diambil untuk membaiki perkhidmatan-perkhidmatan perpustakaan yang sedia ada dan pembinaan perpustakaan-perpustakaan baharu di setiap negeri.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Dato' Dr Neo Yee Pan): Pada masa ini terdapat 75 buah perpustakaan pusat dan perpustakaan cawangan serta 18 buah van perpustakaan bergerak yang memberi perkhidmatan perpustakaan Awam di seluruh negara. Jumlah Perpustakaan Awam mengikut negeri adalah seperti berikut:

(i) Perlis	...	...	1 buah
(ii) Kedah	...	...	8 buah
(iii) Pulau Pinang	...	...	2 buah
(iv) Perak	...	...	3 buah
(v) Selangor	...	...	17 buah
(vi) Negeri Sembilan	...	...	1 buah
(vii) Melaka	...	...	1 buah
(viii) Johor	...	...	6 buah
(ix) Pahang	...	...	3 buah
(x) Trengganu	...	...	1 buah
(xi) Kelantan	...	...	1 buah
(xii) Wilayah Persekutuan	...	...	1 buah
(xiii) Sabah	...	...	22 buah
(xiv) Sarawak	...	...	27 buah

termasuk 250 ahli pos.

Jumlah perbelanjaan bagi Perpustakaan Awam mengikut negeri dalam masa tiga tahun—1977-1979 adalah sebanyak \$20,591,046 di antaranya \$4,534,220 adalah perbelanjaan untuk membeli buku.

Di bawah Rancangan Malaysia Keempat Kerajaan Pusat akan memberi lebih banyak lagi bantuan kewangan kepada Kerajaan Negeri untuk maksud pembangunan Perpustakaan Awam Negeri supaya perpustakaan-perpustakaan Awam Negeri ini dapat memberi perkhidmatan yang lebih sempurna, lengah dan berkesan. Peruntukan ini adalah

untuk menambah koleksi perpustakaan seperti buku, majalah dan juga bahan "audiovisual" seperti tep, kaset, filem strip dan sebagainya serta membeli van perpustakaan bergerak untuk digunakan bagi memberi khidmat di kawasan-kawasan terpencil di luarbandar.

Sehingga kini projek pembinaan perpustakaan Awam yang sedang berjalan adalah Bangunan Perpustakaan Negara Malaysia, Bangunan Perpustakaan Awam Negeri Perlis, Bangunan Perpustakaan Awam Negeri Kedah, Bangunan Perpustakaan Awam Negeri Melaka, Bangunan Perpustakaan Awam Negeri Kelantan. Di bawah Rancangan Malaysia Keempat lebih banyak lagi bangunan Perpustakaan Awam cawangan akan didirikan di tiap-tiap buah negeri.

MODAL PENYERTAAN BUMIPUTRA— PERATUSAN

35. Tuan Hishamuddin bin Haji Yahya minta Perdana Menteri menyatakan jumlah peratusan modal penyertaan bumiputra di dalam bidang ekonomi setakat hari ini dan pencapaian dijangkakan di dalam tahun 1985.

Datuk Pengiran Othman bin Haji Abdul Rauf: Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, kerja-kerja menyediakan Rancangan Malaysia Keempat sedang giat dijalankan. Kerja-kerja yang dimaksudkan ini termasuklah mengumpul data-data yang paling akhir didapati dalam bidang hakmilik saham. Unjuran (projection) mengenai penyertaan bumiputra di tahun-tahun hadapan juga akan dibuat. Oleh yang demikian, saya harap Ahli Yang Berhormat bersetuju menunggu keluaran buku Rancangan Malaysia Keempat.

Untuk makluman Yang Berhormat hakmilik saham Syarikat Berhad bagi kaum bumiputra dalam tahun 1980 berjumlah \$2,845.2 juta atau 11.5%.

BILANGAN KES ROMPAKAN

36. Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad minta Menteri Hal Ehwal dalam Negeri menyatakan bilangan kes-kes rompakan yang berlaku dalam 1980 ini dan jumlah kerugian yang dialami oleh orang ramai dan sama ada Kerajaan bercadang memperketatkan lagi undang-undang ISA atau langkah-langkah keselamatan yang wajar bagi mencegah kegiatan merompak yang menjadi-jadi itu.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat jumlah kes rompakan yang berlaku di dalam tahun ini sehingga 30hb April, adalah sebanyak 1,578 kes dan jumlah kerugian yang dilaporkan ialah sebanyak \$5,256,213.97.

Kerajaan belum lagi bercadang untuk meminda undang-undang Akta Keselamatan Dalam Negeri (ISA) bagi menghadapi masalah ini kerana undang-undang jenayah yang sedia ada didapati masih mencukupi.

RANCANGAN MALAYSIA KETIGA— PERATUS YANG DIBELANJAKAN

37. Tuan Ismail bin Said minta Menteri Kewangan menyatakan setakat ini berapa peratuskah peruntukan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga dibelanjakan.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Sebanyak 51% daripada peruntukan pembangunan Kerajaan Persekutuan yang telah diluluskan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga telah dibelanjakan sehingga akhir bulan April 1980.

KAD PENGENALAN SI MATI

38. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada Kerajaan akan memperketatkan lagi penguatkuasaan undang-undang untuk:

- (a) menyerahkan kembali surat beranak dan kad pengenalan si mati kepada pihak Polis;
- (b) mengesan gerak langkah orang-orang yang menggunakan pas lawatan untuk masuk ke Malaysia dengan berselindung mencari kerja di kedai-kedai runcit, restaurant, menjadi barber, menjual suratkhabar dan berbagai-bagai lagi; dan jika tidak, mengapa.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat itu, peraturan mengenai penyerahan kad-kad pengenalan orang-orang yang telah mati sedang dilaksanakan dengan memuaskan. Setiap kad pengenalan orang mati dikehendakki diserahkan

kepada pihak berkuasa (Pendaftar Kematian) semasa membuat laporan kematian. Di samping itu, Jabatan Pendaftaran Negara sedang mengkaji untuk mengujudkan cara-cara yang lebih ketat supaya semua siji kelahiran orang-orang yang mati juga diserahkan balik kepada pihak-pihak berkuasa semasa laporan kematian dibuat.

- (b) Mengenai soalan (b), suka saya menyatakan bahawa Jabatan Imigresen telah pun memperkemaskan Bahagian Penguatkuasanya dengan menambah kakitangan di bahagian tersebut, untuk mempertingkatkan lagi keupayaannya dalam mengesan orang-orang asing yang masuk atas Pas Lawatan (Sosial) dan menjalankan berbagai-bagai pekerjaan tanpa kebenaran. Mereka-mereka yang dapat dikesan akan terus ditangkap dan dihadapkan ke mahkamah. Nama-namanya dimasukkan ke dalam senarai syak Imigresen. Pada masa ini Bahagian tersebut mempunyai kakitangan seramai 266, berbanding dengan 241 pada tahun 1979. Jabatan Imigresen sedang mengambil langkah-langkah untuk menambahkan lebih ramai lagi kakitangan di Bahagian Penguatkuasanya.

GURU BESAR MENGAMBIL KAKITANGAN SENDIRI

39. Tuan Mark Koding minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada beliau akan menimbang membenarkan guru-guru besar di sekolah-sekolah bantuan Kerajaan mengambil kakitangan mereka yang diperlukan sendiri seperti mana yang telah diluluskan oleh Jabatan Pelajaran; sekolah-sekolah bantuan Kerajaan di Sabah tidak dapat mengekalkan dan mengambil guru-guru berkecualan dalam apa-apa matapelajaran untuk memenuhi keperluan mereka oleh kerana perlantikan jawatan dan pertukaran guru-guru sekarang dikawal oleh Jabatan Pelajaran. Terdapat kes-kes di mana guru-guru yang berkecualan mengajar Ilmu Alam diminta untuk mengajar matapelajaran yang lain seperti Tawarikh ataupun sebaliknya oleh kerana guru-guru berkecualan telah ditukarkan oleh Jabatan Pelajaran dan tempat mereka digantikan dengan guru-guru yang pakar dalam matapelajaran lain. Keadaan ini menjejaskan semangat (morale) sekolah-sekolah yang berkenaan dan juga prestasi mereka.

Dato' Chan Siang Sun: Kementerian saya tidak bercadang untuk membenarkan Guru-guru Besar mengambil kakitangan yang diperlukan sendiri. Urusan pengambilan adalah di bawah bidang kuasa Suruhanjaya Perkhidmatan Pelajaran. Jabatan Pelajaran Sabah hanya diberi kuasa untuk mengawal perantikan guru-guru di Sekolah Bantuan Kerajaan dan pertukaran mereka sahaja.

Untuk makluman Yang Berhormat, keadaan yang dikatakan itu terdapat pada satu ketika dahulu di mana bilangan guru-guru lepasan maktab dan universiti adalah tidak mencukupi bagi satu-satu matapelajaran. Pada masa ini keadaan tersebut tidak lagi timbul, kerana bilangan guru-guru lepasan maktab atau universiti telah bertambah tiap-tiap tahun.

FILEM YANG DITAYANGKAN DI TALIVISIYEN

40. Tuan Haji Mohd. Zain bin Abdullah minta Menteri Penerangan menyatakan sejauh manakah Kementerian ini dapat membantu Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dalam melaksanakan kehendak-kehendak yang ditetapkan supaya semua filem-filem yang ditayangkan melalui talivisyen dan panggung-panggung wayang adalah buatan Malaysia dan nyatakan sejak bilakah pelaksanaan ini dijalankan.

Menteri Penerangan (Dato' Mohamed bin Rahmat): Saya tidak sedar adanya kehendak-kehendak yang ditetapkan oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri seperti mana yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat supaya semua filem-filem yang ditayang melalui talivisyen dan panggung wayang adalah buatan Malaysia. Pada pandangan saya ini adalah suatu perkara yang mustahil dan tidak mudah dilaksanakan.

Pertamanya, filem-filem wayang/cereka keluaran Malaysia sekarang ini adalah kurang daripada 5% dari semua filem yang diedarkan di seluruh negara. Ini ialah kerana industri filem tempatan masih terlalu kerdil dan tidak dapat memenuhi keperluan lebih dari 516 buah pawagam yang mempunyai tempat duduk untuk kira-kira 387,000 penonton di seluruh tanahair. Sedangkan semenjak filem keluaran tanahair mula diterbitkan lebih daripada 30 tahun yang lalu hingga ke hari ini belum pun sampai 300

tajuk atau cerita yang telah dihasilkan. Dalam keadaan yang ada pada hari ini saya tidak nampak perkembangan dan kemajuan industri filem tempatan untuk memenuhi kehendak seperti mana yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu bagi beberapa ketika yang agak lama.

Keduanya, Kerajaan tidak pernah melarang kemasukan filem-filem dari luar negeri sekiranya filem-filem itu telah diluluskan oleh Lembaga Penapis Filem Malaysia dan tidak pula menyalahi sebarang pantang larang serta memenuhi kehendak bangsa dan negara. Dasar ini akan terus dijalankan walaupun kita berkehendakan industri filem tempatan perlu dimaju dan di perembangkan lagi. Sebab itulah penubuhan Perbadanan Filem Nasional akan ditubuhkan oleh Kerajaan. Selain daripada itu di dalam konteks Malaysia yang sedang pesat membangun pada hari ini bagi mewujudkan permodenan yang lebih berkesan untuk kesejahteraan dan kemajuan bangsa dan negara kita tidak boleh bersikap terlalu kolot dan berfahaman terlalu sempit untuk menerima mana-mana pengaruh yang baik dari luar termasuk filem khususnya yang berthemakan pendidikan yang dapat membantu rakyat kita berfikirkan lebih maju, berpandangan lebih luas, mempunyai nilai yang lebih tinggi dan amalan yang lebih baik dalam membina masa depan Malaysia yang lebih berjaya. Saya tidak percaya Ahli Yang Berhormat mahukan rakyat kita ini seperti "Katak bawah Tempurung" sebab ini adalah bertentangan sekali dengan hasrat dan cita-cita pembangunan negara dan bangsa di segala bidang. Dari sebab itulah TV Malaysia melaksanakan dasar kandungan rancangan 60% tempatan dan 40% luar negeri.

Namun begitu dari segi iklan-iklan yang disiarkan melalui TV, TV Malaysia tidak lagi menyiarkan iklan-iklan yang dibuat di luar negeri mulai 1-9-76. Semua iklan-iklan yang disiarkan sekarang seluruhnya dibuat di dalam negeri.

OPERASI ISI PENUH— BILANGAN KEKOSONGAN

41. Tuan Seow Hun Khim minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) bilangan jawatan kosong yang telah diisi dalam Operasi Isi Penuh pada Peringkat I dan II; dan

- (b) bilangan pemohon-pemohon yang telah berjaya mengikut keturunan bangsa dan analisa angka-angka ini mengikut jabatan.

Datuk Pengiran Othman bin Haji Pengiran Rauf: Untuk menjawab soalan Yang Berhormat itu di dalam Operasi Isi Penuh Peringkat Pertama, sebanyak 34,522 orang telah ditawarkan mengisi semua jenis jawatan di dalam Kumpulan-kumpulan "A", "B", "C", "D", termasuk I.M.G., semenjak bulan Mei, 1979 hingga 29hb Februari, 1980. Sebahagian besar daripada jawatan-jawatan kosong Kerajaan telah dan sedang dibuat pengisiannya.

Urusan Operasi Isi Penuh Peringkat Kedua baharu sahaja dilancarkan baru-baru ini, ia itu pada 7-5-80 hingga 31-5-80. Pada masa sekarang ini, Jabatan-jabatan adalah sedang giat memproses Borang-borang Permohonan dan membuat tapisan calon-calon untuk temuduga.

Mengenai pecahan calon-calon mengikut kaum, saya suka sekali menegaskan sekali lagi bahawa pemilihan calon-calon adalah berdasarkan kelulusan, kelayakan dan kesesuaian calon sendiri. Prinsip tersebut yang diamalkan oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Awam, bertahun-tahun sejak Suruhanjaya itu ditubuh, adalah diikuti dalam pelaksanaan Operasi Isi Penuh ini. Oleh yang demikian, soal untuk menyiapkan rekod-rekod mengikut kaum tidaklah berbangkit. Untuk makluman ahli-ahli Yang Berhormat "Operasi Isi Penuh" adalah dijalankan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam bagi pihak Suruhanjaya Perkhidmatan Awam.

Satu lagi perkara yang sama pentingnya dan patut diberi perhatian juga ialah mengenai kedudukan jumlah permohonan-permohonan itu sendiri. Adalah diperhatikan permohonan dari satu kaum yang tertentu amat terlalu banyak dan oleh yang demikian, bilangan yang akan dipanggil temuduga, selepas ditapis, juga tentulah ramai daripada kaum tersebut jika dibandingkan dengan kaum-kaum yang lain. Dalam hal ini soal untuk menyiapkan rekod-rekod permohonan mengikut kaum tentulah tidak praktik oleh kerana jumlah permohonannya yang terlalu banyak itu, sehingga meningkat lebih daripada 1.5 juta permohonan.

Langkah seperti itu juga akan mengambil masa terutama di peringkat Kumpulan "D" dan I.M.G., dan akan hanya melewati

segala usaha untuk mengisi kekosongan-kekosongan jawatan Kerajaan di dalam suatu masa yang singkat, sesuai dengan hasrat dan matlamat Operasi Isi Penuh.

Mengenai pecahan mengikut Jabatan pula, saya suka sekali menyatakan bahawa semua Jabatan Persekutuan adalah terlibat di dalam urusan Operasi Isi Penuh.

LAPORAN JAWATANKUASA MAJLIS PERUBATAN MALAYSIA

42. Dr Chen Man Hin minta Menteri Kesihatan menyatakan sama ada Kementerian-nya akan bertindak dengan segera ke atas perakuan-perakuan yang terkandung di dalam satu laporan khas mengenai perawatan kesihatan oleh Persatuan Perubatan Malaysia terutama sekali berkait dengan perkara insuran kesihatan dan gaji serta galakan yang lebih untuk doktor-doktor yang berada dalam perkhidmatan Kerajaan.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Saya telahpun memberi jawapan mengenai laporan yang dibuat oleh Jawatankuasa Majlis Perubatan Malaysia itu dalam Dewan yang mulia ini pada 11hb Jun yang lalu. Begitu juga mengenai gaji serta galakan bagi doktor-doktor dan pakar-pakar perubatan. Mengenai penubuhan Sekim Insuran Kesihatan Kebangsaan itu pula, saya telah juga menjawabnya di Dewan ini pada 11hb Jun. Pada ketika ini, saya tidaklah ada apa-apa lagi yang hendak ditambah kepada perkara-perkara ini.

ANGKATAN TENTERA— PENGAMBILAN

43. Tuan Fung Ket Wing minta Menteri Pertahanan menyatakan langkah-langkah yang diambil untuk menambahkan pengambilan bukan Melayu di dalam Angkatan Tentera.

Menteri Pertahanan (Datuk Amar Haji Abdul Taib bin Mahmud): Kementerian saya memang sentiasa menggalakkan rakyat Malaysia berkhidmat di dalam Angkatan Tentera Malaysia untuk sama-sama mempertahankan kedaulatan dan kemerdekaan negara Malaysia. Namun sepertimana Yang Berhormat sedia maklum bahawa Perkhidmatan Tentera ialah perkhidmatan sukarela (voluntary service). Kerajaan dan Angkatan Tentera tidak boleh memaksa orang-orang

awam masuk berkhidmat, Pertahanan negara adalah menjadi tanggungjawab semua warga-negara Malaysia.

Beberapa langkah telah dan sedang diambil untuk menggalakkan warganegara Malaysia memasuki Angkatan Tentera:

- (a) Iklan melalui surat-surat khabar.
- (b) Melalui radio.
- (c) Penyiaran melalui Jabatan-jabatan Penerangan Negeri.
- (d) Penyiaran melalui pasukan-pasukan Angkatan Tentera.

MAJIKAN DI PERUSAHAAN LADANG

44. Tuan V. David minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan bolehkah beliau mengambil langkah untuk memperkenalkan syarat-syarat bagi majikan-majikan ladang untuk memberikan sebidang tanah yang menasabah kepada pekerja-pekerja ladang sebagai tempat tinggal mereka selepas mereka bersara dari pekerjaan.

Dato' Richard Ho Ung Hun: Buat masa ini Kerajaan tidak bertujuan untuk membuat undang-undang mewajibkan majikan-majikan di Perusahaan Ladang supaya memperuntukkan tanah sebagai tempat tinggal mereka selepas bersara.

Walau bagaimana pun Kementerian saya, di bawah sekim memiliki rumah yang ditubuhkan di bawah Laporan Jawatankuasa Petugas mengenai kemudahan-kemudahan bagi pekerja-pekerja ladang dan lombong, telah mengambil langkah-langkah yang sesuai untuk menggesa pihak-pihak majikan bukan sahaja di dalam perusahaan ladang tetapi juga di dalam perusahaan lombong untuk melancarkan sekim tersebut. Tujuan sekim ini ialah untuk memberi peluang kepada pekerja-pekerja untuk memiliki rumah semasa mereka bekerja untuk faedah sekerja mereka bersama kelak.

GURU-GURU SEKOLAH TAMIL

45. Tuan V. Govindaraj minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada beliau sedar setengah guru-guru Sekolah Tamil yang berusia lebih 45 tahun dalam Kategori SRT B1 diwajibkan memperolehi kepujian dalam Bahasa Malaysia dan jika sedar bolehkah beliau menimbang memberi pengecualian kepada mereka memandangkan usia-usia mereka sudah agak lanjut sekarang.

Dato' Chan Siang Sun: Untuk makluman Ahli yang Berhormat, guru-guru Sekolah Tamil dalam Kategori B1 tidak diwajibkan memperolehi kepujian dalam Bahasa Malaysia. Tetapi jika apa yang dimaksudkan ialah tentang lantikan guru-guru Kategori B1 ke Kategori C2 atas kelonggaran syarat seperti yang terkandung dalam Pekeliling Perkhidmatan Kementerian Pelajaran Bil. 1 Tahun 1980, maka salah satu daripada syarat yang dikenakan ialah mesti memperolehi kepujian dalam Bahasa Malaysia di peringkat SPM/MCE. Tidak ada pengecualian yang boleh dibuat mengenai perkara ini kerana syarat yang dikenakan itu pun adalah merupakan kelonggaran daripada Sekim Perkhidmatan yang dipakai bagi lantikan ke Kategori C2 dalam Perkhidmatan Pelajaran.

TAHANAN POLITIK DI MALAYSIA

46. Tuan Mohd. Nakhaie bin Haji Ahmad minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan jumlah orang-orang tahanan politik yang masih ditahan di penjara dan kem-kem tahanan di Malaysia sehingga ini, dan juga jumlah orang yang dipenjarakan kerana kesalahan jenayah.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj: Sepertimana yang saya jelaskan pada masa-masa lalu tidak terdapat sebarang orang tahanan politik di Malaysia. Mereka yang ditahan di kem-kem tahanan adalah merupakan orang-orang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, 1960 kerana terlibat di dalam kegiatan yang membahayakan keselamatan negara. Bilangan mereka ini sehingga sekarang ialah 836 orang.

Sementara itu jumlah mereka yang dipenjarakan kerana kesalahan jenayah ialah 8,420 orang.

BAHASA INGGERIS DI SEKOLAH-SEKOLAH—TARAF PELAJARAN

47. Tuan P. Patto minta Menteri Pelajaran menyatakan:

- (a) apakah langkah-langkah jangka pendek dan jangka panjang yang telah diambil oleh Kementerian beliau untuk meninggikan taraf pelajaran Bahasa Inggeris di sekolah-sekolah menengah memandangkan 91.8% daripada jumlah bilangan calon-calon yang mengambil matapelajaran Bahasa Inggeris (English

Paper 122) dalam peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia dalam tahun 1979 telah gagal;

- (b) sebab-sebab peratus kegagalan dalam matapelajaran yang penting ini sangat tinggi;
- (c) sama ada pihak Kementerian beliau boleh mengadakan kelas-kelas khas dalam matapelajaran Bahasa Inggeris (English Paper 121) bagi pelajar-pelajar Tingkatan Lima yang ingin mengambil matapelajaran ini dalam peperiksaan S.P.M. supaya mereka ini dapat peluang untuk melayakkan diri mereka untuk ditimbang melanjutkan pelajaran mereka di institut-institut pelajaran tinggi di luar negeri.

Dato' Chan Siang Sun: Soalan (a) dan (b) dari Ahli Yang Berhormat ini adalah lebih kurang sama dengan soalan yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat dari Seremban pada 9hb Jun, 1980. Saya tidak bercadang untuk menjawab soalan ini lagi. Mengenai bahagian (c) soalan ini, kelas-kelas khas untuk mengajar murid-murid dalam matapelajaran Bahasa Inggeris (Paper 121) memang sedang dijalankan di sekolah-sekolah. Kertas ujian Bahasa Inggeris 121 bukanlah salah satu matapelajaran yang diwajibkan sama ada mempelajarinya ataupun mengambil peperiksaan. Ia merupakan satu matapelajaran pilihan. Oleh yang demikian, sekolah-sekolah hanya mengadakan kelas-kelas khas untuk matapelajaran ini sekiranya terdapat kumpulan murid-murid yang melebihi 15 orang meminta diadakan pelajaran Bahasa Inggeris 121 ini. Pihak sekolah tidak boleh memaksa murid-murid mempelajari Bahasa Inggeris 121 ataupun mengambilnya di dalam peperiksaan. Adanya atau tidak kelas tambahan untuk matapelajaran Bahasa Inggeris kertas 121 di sesebuah sekolah itu adalah bergantung kepada permintaan daripada ibubapa/murid-murid sekolah. Jika bilangan murid-murid ataupun ibubapa yang meminta kelas ini diadakan memenuhi bilangan yang disyaratkan, sekolah akan mengadakan kelas tambahan tersebut.

TARIFF TAMBANG MURAH MAS KE BRITAIN/AUSTRALIA

48. Tuan Bakri bin Abdul Rais minta Menteri Pengangkutan memandangkan bahawa soal Tariff Tambang Murah MAS

ke Britain/Australia masih belum diselesaikan lagi apabila ianya dikemukakan di Mesyuarat Jawatankuasa Pengangkutan ASEAN di Singapura baru-baru ini dan juga bahawa perkara ini telah gagal berkali-kali di mesyuarat-mesyuarat yang diadakan di London dan lain-lain tempat, sama ada Kementerian beliau bercadang untuk mengemukakan perkara ini kepada Persidangan Ketua-ketua Negara ASEAN supaya masalah ini dapat diselesaikan atas nama baik ASEAN keseluruhan. Jika ya, bila dan jika tidak, mengapa.

Menteri Pengangkutan (Dato' Lee San Choon): Kenyataan Yang Berhormat tidak begitu tepat. Untuk makluman Yang Berhormat isu yang telah dirundingkan di antara negara-negara ASEAN dengan pihak Australia pada tahun yang lepas dan kemudiannya dengan pihak UK pada bulan Mac tahun ini adalah berkenaan dengan Sekim Tambang Murah Australia. Pada tahun yang lalu negara-negara ASEAN telah mengadakan beberapa rundingan bersama di peringkat pegawai dan satu kali di peringkat Menteri dengan pihak Australia mengenai isu ini dan ASEAN telah mencapai perjanjian dengan pihak Australia bagi:

- (a) mengadakan tambang murah di antara negara-negara ASEAN dengan Australia; dan
- (b) syarikat-syarikat penerbangan ASEAN menyertai dalam Sekim Tambang Murah Australia kepada UK/Eropah.

Untuk makluman Yang Berhormat tambang murah di antara negara-negara ASEAN dengan Australia telahpun mulai dijual pada 1hb Januari 1980 dan kadar tambang ini memberikan kekurangan purata sebanyak 38% daripada tambang biasa di antara Australia dengan negara-negara ASEAN. Walau bagaimanapun, bagi syarikat-syarikat penerbangan ASEAN menyertai sepenuhnya dalam Sekim Tambang Murah di antara Australia dengan UK/Eropah, maka adalah mustahak untuk negara-negara ASEAN mendapat persetujuan dari pihak Kerajaan UK/Eropah. Delegasi ASEAN yang diketuai oleh Pengerusi COTAC (ASEAN Committee on Transportation and Communication) dari Malaysia telah mengadakan rundingan pertama dengan pihak UK pada bulan Mac yang lalu dan rundingan berikutnya akan diadakan di Kuala Lumpur selepas bulan Julai 1980 untuk mengkaji cadangan balas dari pihak U.K.

Saya ingin memaklumkan juga kepada Yang Berhormat bahawa segala hasil rundingan-rundingan tersebut di atas sama ada dengan pihak Australia atau pihak UK adalah dilaporkan oleh COTAC kepada Menteri-menteri Ekonomi ASEAN yang biasanya bermesyuarat dua kali setahun. Mesyuarat COTAC di Singapura yang dinyatakan oleh Yang Berhormat itu sebenarnya ialah Mesyuarat ke 9 Menteri-menteri Ekonomi ASEAN. Mesyuarat ke 9 tersebut telah memberi mandat kepada Pengerusi COTAC untuk meneruskan rundingan selanjutnya dengan pihak UK. Oleh kerana hasil rundingan-rundingan adalah dalam maklumat Menteri Ekonomi ASEAN dan juga rundingan dengan UK akan diadakan sedikit masa lagi, maka tidaklah menjadi perlu bagi perkara ini dirujuk kepada Ketua-ketua Negara ASEAN.

AKTA PERHUBUNGAN PERUSAHAAN/ ORDINAN KESATUAN SEKERJA— PINDAAN

49. Tuan Hussein bin Mahmood minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan apakah reaksi yang telah diterima daripada orang ramai dan pihak kesatuan-kesatuan sekerja di negara ini terhadap pindaan kepada Akta Perhubungan Perusahaan 1967 dan Ordinan Kesatuan Sekerja 1955 yang telah diluluskan oleh Parlimen pada bulan April, 1980. Apakah masih ada lagi pihak-pihak yang tertentu yang telah menentang pindaan-pindaan kepada Akta dan Ordinan tersebut sewaktu dibawa ke Dewan Rakyat dahulu masih lagi menjalankan kempen penentangan mereka. Kalau ya, apakah tindakan beliau di dalam masalah ini.

Dato' Richard Ho Ung Hun: Reaksi orang ramai dan kesatuan-kesatuan Sekerja di negara ini terhadap pindaan-pindaan kepada Akta Perhubungan Perusahaan, 1967 dan Ordinan Kesatuan Sekerja 1959, adalah berbelah bagi. Terdapat beberapa kekeliruan di kalangan mereka mengenai kedudukan pindaan tersebut yang sebenarnya, kerana kebanyakan mereka tidak berpeluang mengkaji bentuk terakhir pindaan tersebut sebelum Parlimen meluluskannya. Pihak Kerajaan telah menjalankan usaha yang giat untuk menerangkan kepada orang ramai pindaan tersebut serta menjelaskan betapa perlunya pindaan-pindaan tersebut dibuat. Usaha-usaha ini sedang diteruskan oleh Kerajaan.

PERPADUAN ASAS DASAR EKONOMI NEGARA

50. Tuan Lee Lam Thye minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau sedar bahawa sebahagian besar penduduk-penduduk Malaysia masih belum sedar tentang usaha Kerajaan untuk mempraktikkan amalan pelbagai kaum dalam bidang-bidang ekonomi, pelajaran, kebudayaan, jika sedar, apakah usaha yang telah dijalankan, setakat ini, oleh Kerajaan untuk menyedarkan mereka bahawa dasar-dasar Kerajaan dirangka khusus untuk membina satu negara Malaysia yang benar-benar bersatu-padu.

Tuan Shahrir bin Abdul Samad: Kerajaan tidak bersetuju dengan dakwaan Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar bahawa sebahagian besar penduduk-penduduk Malaysia masih belum sedar tentang usaha-usaha Kerajaan untuk memupuk dan memajukan perpaduan antara kaum di negara ini. Usaha-usaha ke arah itu memang telah dijalankan dalam semua bidang terutamanya di bidang ekonomi, pelajaran dan kebudayaan. Malah perpaduan adalah menjadi matlamat asas Dasar Ekonomi Baru.

Kesedaran tentang usaha mempraktikkan amalan pelbagai kaum dalam bidang-bidang ekonomi, pelajaran dan kebudayaan, adalah satu konsep yang susah untuk difahami secara praktikal. Walaupun ia bererti semua bangsa boleh mengambil bahagian dalam apa-apa bidang yang dipelbagaikaumkan itu, ini tidak bererti bahawa bidang itu tidak harus dikawal mengikut dasar-dasar tertentu demi untuk menjamin perpaduan. Inilah yang menjadi asas usaha Kerajaan untuk menyusun semula masyarakat.

Oleh itu, Kerajaan adalah berpendapat lebih baik usaha-usaha dibuat bagi mewujudkan perpaduan dan menyusun semula masyarakat dalam semua bidang daripada berusaha mempelbagaikaumkan dalam sesuatu bidang tertentu. Dalam hal memajukan perpaduan dan menyusun semula masyarakat ini langkah-langkah untuk menyedarkan masyarakat mengenainya telah banyak diambil. Penerangan-penerangan sentiasa diberi melalui RTM dan lain-lain media Kerajaan. Wakil-wakil rakyat sendiri termasuk Ahli Yang Berhormat itu sebenarnya adalah bertanggungjawab memberi keterangan kepada pengundi-pengundi mereka.

UNIVERSITI TERBUKA

51. Tuan Chan Teck Chan minta Menteri Pelajaran menyatakan apakah hasil telah diperolehi daripada kajiannya terhadap konsep universiti terbuka ini, bila dan bagaimana-kah projek universiti terbuka ini akan dapat dilaksanakan demi kepentingan negara dan rakyat melanjutkan pelajarannya dalam proses pembinaan negara kita.

Dato' Chan Siang Sun: Saya suka memaklumkan Dewan Yang Mulia ini bahawa pada masa saya menyebut tentang konsep Universiti terbuka ini, sebenarnya tujuan saya ialah untuk menjolokkan pemikiran rakyat jelata terhadap konsep tersebut. Tujuannya ialah untuk mendapat makluman balas daripada rakyat jelata dari segenap lapisan masyarakat di atas konsep ini. Pada ketika ini tidak ada kepastian atau keputusan muktamad yang telah dibuat oleh pihak Kerajaan terhadap konsep Universiti terbuka.

POLIS/ANGKATAN TENTERA— PENYERTAAN BUKAN MELAYU

52. Tuan Lee Kaw minta Perdana Menteri menyatakan apakah langkah-langkah yang telah, sedang dan akan diambil oleh Kerajaan untuk menggalakkan lebih ramai lagi orang-orang bukan Melayu menyertai pasukan Polis dan Angkatan Tentera supaya mereka dapat sama-sama mempertahankan tanah air kita.

Datuk Pengiran Othman bin Haji Pengiran Rauf: Pasukan Polis Di Raja Malaysia dan Angkatan Tentera Malaysia adalah terbuka untuk semua kaum yang mempunyai kelayakan dan syarat-syarat seperti yang telah ditetapkan dalam Skim Perkhidmatan. Dari bilangan permohonan yang diterima dalam urusan pengambilan yang dijalankan di masa lalu, didapati sambutan dari rakyat keturunan bukan bumiputra adalah tidak menggalakkan. Haruslah diingat bahawa perkhidmatan Polis dan Angkatan Tentera adalah boleh dianggap sebagai perkhidmatan sukarela (voluntary services) di mana Kerajaan tidak memaksa orang-orang awam masuk berkhidmat. Walau bagaimanapun, seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, pertahanan negara adalah menjadi tanggungjawab semua warganegara Malaysia. Dalam usaha menarik lebih kaum bukan bumiputra bagi menyertai

Pasukan Polis Di Raja Malaysia dan Angkatan Tentera, kajian sedang dan akan terus mengambil langkah-langkah berikut dari masa ke semasa:

- (a) berhubung dengan persatuan-persatuan seperti Persatuan Perdagangan China di seluruh negara untuk membantu menghebahkan ke segenap peringkat ahli persatuan itu agar belia-belua bukan Melayu tampil untuk berkhidmat di dalam Pasukan Polis;
- (b) menyiarkan iklan-iklan mengenai kekosongan dalam Pasukan Polis melalui radio dan akhbar-akhbar tempatan termasuk akhbar-akhbar China dan Tamil;
- (c) membuat pengumuman mengenai pengambilan anggota-anggota baru Polis dan Angkatan Tentera melalui radio dan TV dan melalui rancangan seperti Fokus dan Scope dalam semua bahasa;
- (d) membuat penyiaran melalui Jabatan-jabatan Penerangan Negeri-negeri;
- (e) menyebarkan risalah berkaitan dengan kerjaya dalam Pasukan Polis dan Angkatan Tentera kepada orangramai melalui Pamiran-pamiran Polis dan Pamiran-pamiran di Hari Angkatan Tentera di seluruh negara;
- (f) memberi syarahan-syarahan dan ceramah mengenai kerjaya dalam Pasukan Polis dan Angkatan Tentera di Sekolah-sekolah Menengah dan Institusi Pengajian Tinggi dan penubuhan Pasukan-pasukan Kedet Polis dan Pasukan Tentera Wataniah di Sekolah-sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi.

RETAKAN DI BATU CAVES

53. Tuan P. Patto minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan:

- (a) memandangkan tuntutan beliau bahawa retakan-retakan di Batu Caves tidak disebabkan oleh kuari-kuari Jabatan Kerjaraya, apakah nama syarikat-syarikat kuari yang telah menyebabkan retakan-retakan itu yang mengancam dengan serius Batu Caves;
- (b) apa kemajuan telah dicapai oleh Kementerian beliau dalam usaha memberhentikan kerja-kerja kuari di sekeliling Batu Caves dapat diselamatkan memandangkan Batu Caves adalah

tempat perhimpunan, khasnya orang-orang Hindu dari merata tempat di negara ini dan juga Asia Tenggara, untuk bersembahyang kepada Lord Murugan pada Hari Thaipusam setiap tahun.

Dato' S. Samy Vellu: Jawapan pada pertanyaan Ahli Yang Berhormat adalah seperti berikut:

- (a) Di samping kuari JKR, terdapat dua syarikat kuari persendirian yang menjalankan kerja di kawasan Batu Caves iaitu Dolomite Industries dan Kenneison Brothers.
- (b) Tindakan telahpun diambil oleh Kerajaan Negeri Selangor bagi memberhentikan kerja-kerja memecah batu di sekitar kawasan Batu Caves. Selain dari itu pihak JKR juga telah mengambil tindakan seperti membina jalan masuk dan tapak-tapak untuk "crusher plant" di kawasan kuari baru di Bukit Enggang di Daerah Ulu Langat. Tawaran untuk "crusher plant" telah diterima dan kuari JKR di Batu Caves akan dipindahkan ke Bukit Enggang sebaik-baik saja kuari itu disediakan.

TUNKU ABDUL RAHMAN JADI ORANG TENGAH KEPADA MTUC—KERAJAAN

54. Tuan Hashim bin Ghazali minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan sama ada beliau sedar Y.T.M. Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj, bekas Perdana Menteri Malaysia telah bersetuju menjadi Orang Tengah bagi menyelesaikan masalah permintaan-permintaan yang dikemukakan oleh MTUC kepada Kerajaan. Jika sedar, apakah perkara-perkara yang telah dikemukakan oleh Y.T.M. Tunku Abdul Rahman kepada Kerajaan sehingga setakat ini.

Dato' Richard Ho Ung Hun: Saya percaya bahawa pihak Kongress Kesatuan Sekerja Malaysia (MTUC), yang tidak berpuashati dengan beberapa peruntukan di dalam pindaan-pindaan ke atas Akta Perhubungan Perusahaan, 1967 dan Ordinan Kesatuan Sekerja, 1959, telah menemui Y.T.M. Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj, bekas Perdana Menteri Malaysia, untuk mendapatkan jasa baik beliau, mengenai perkara ini. Y.T.M. Tunku telah menyampaikan pandangan

MTUC itu, dan pihak Kerajaan telah mengambil perhatian terhadapnya. Kerajaan telah juga menjelaskan kepada Y.T.M. Tunku mengenai pindaan-pindaan tersebut serta alasan-alasan kenapa pindaan-pindaan tersebut perlu dibuat.

KEMALANGAN KAPALTERBANG MAS—BAYARAN PAMPASAN

55. Tuan Karpal Singh minta Menteri Pengangkutan menjelaskan keadaan yang sebenarnya berkaitan dengan bayaran pampasan kepada keluarga orang-orang yang telah meninggal dunia akibat hempasan kapal-terbang MAS. Berapakah dari mereka yang telahpun menerima pampasan dan nyatakan amaun yang terlibat. Nyatakan bilangan saman yang sudahpun difailkan di dalam mahkamah untuk menuntut ganti rugi.

Dato' Lee San Choon: Berkenaan dengan pembayaran pampasan kepada keluarga mereka yang telah terkorban akibat kemalangan kapal-terbang MAS di Tanjong Kupang, Johor, sejumlah 28 kes telahpun diselesaikan, dan mereka yang berkenaan telahpun menerima pembayaran pampasan yang ditawarkan.

Semua keluarga-keluarga bagi penumpang-penumpang yang terkorban itu telahpun ditawarkan bayaran pampasan mengikut hak mereka di bawah undang-undang. Sebahagian besar daripada 97 orang penumpang-penumpang yang terkorban itu tidak dapat diselesaikan pampasan mereka oleh sebab mereka perlu menguruskan harta pesaka dengan mendapat surat kuasa mentadbir pusaka mengikut undang-undang.

Sejumlah 26 kes telahpun dibawa ke Mahkamah di Pulau Pinang, Kuala Lumpur dan Tokyo. Tentang kakitangan MAS yang terkorban 6 daripada 7 keluarga yang terlibat telahpun menerima pampasan mereka dan cuma satu lagi masih menunggu dokumen-dokumen mengikut undang-undang.

MENTERI BURUH IRAN KE MALAYSIA

56. Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah kedatangan wakil khas Menteri Buruh Republik Islam Iran itu merupakan tetamu negara atau tetamu ABIM, apakah Kerajaan

bersenang hati dan membiarkan cita-cita ABIM menghantar wakil-wakil media tempatan ke Iran yang katanya untuk mendapatkan maklumat tepat mengenai Iran, tetapi mereka memberi maklumat yang salah tentang negara kita kepada Iran, jika ya, apakah tindakan yang diambil oleh Kerajaan tentang kegiatan sumbang itu.

Tengku Dato' Ahmad Rithauddeen Al-haj: Wakil Khas Menteri Buruh Republik Islam Iran berada di sini baru-baru ini untuk menghadiri Persidangan Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO) untuk Rantau Asia dan Pasifik di bawah anjuran bersama ILO dan Program Rantau Asia untuk Memperkukuhkan Pentadbiran Buruh dan Tenaga Manusia (Asian Regional Programme for the Strengthening of Labour and Manpower Administration). Beliau tidak menjadi tetamu Kerajaan semasa berada di sini.

Kerajaan juga sedar tentang lawatan wakil ABIM ke Iran. Wakil tersebut memperoleh jemputan secara langsung dari rakan sejawat di Iran. Lawatan ke Iran seperti itu adalah sebagai usaha-usaha persendirian dan tidak mendapat restu dari pihak Kerajaan.

ANGKATAN TENTERA—SKIM GAJI GRADUAN

57. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Pertahanan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa graduan-graduan universiti tidak tertarik untuk masuk berkhidmat dengan Angkatan Tentera disebabkan skim gajinya tidak menarik dan sama ada beliau bercadang meminda skim perkhidmatan dan Tangga Gaji Angkatan Tentera supaya siswazah-siswazah dapat berkhidmat dengan lebih lama lagi di dalam Angkatan Tentera dengan memberi beberapa incentive seperti pengambilan direct recruitment ke pangkat Kapten hingga ke Kolonel serta gaji yang lebih daripada di dalam Perkhidmatan Awam dan jika tidak mengapa.

Datuk Amar Haji Abdul Taib bin Mahmud: Graduan-graduan yang diambil berkhidmat secara terus ke dalam Angkatan Tentera adalah mengikut sistem yang ada diberi Tauliah Ikhtisas. Skim gaji untuk memegang tauliah ini adalah serupa dengan skim gaji yang diberi kepada pegawai-pegawai professional yang setaraf di dalam perkhidmatan awam. Di samping itu mereka

adalah diberi kemudahan-kemudahan tambahan yang tidak dibayar kepada rakan mereka yang berkhidmat di sektor awam iaitu:

- (a) Kemudahan rumah kelamin atau elaun rumah. Kadarnya bagi seorang pegawai berpangkat Kapten untuk kawasan Kuala Lumpur ialah \$350 sebulan.
- (b) Elaun tentera sebanyak \$100 sebulan melainkan pegawai pelajaran.
- (c) Bagi pegawai-pegawai perubatan satu kenaikan gaji tambahan diberi apabila memasuki perkhidmatan tentera.

Pegawai-pegawai yang diambil dari kalangan pemegang ijazah ini adalah diberi pangkat Leftenan (bagi Ijazah Am) atau Kapten (bagi Ijazah Kepujian dan Ikhtisas), dan kelayakan mereka untuk kemudahan-kemudahan yang biasanya disediakan kepada pegawai-pegawai tentera adalah diberi berdasarkan pangkat ini.

Pegawai-pegawai ini akan dinaikkan hingga ke pangkat Mejar secara automatik apabila mereka menamatkan tempoh perkhidmatan yang disyaratkan. Di samping itu mereka juga berpeluang untuk dinaikkan pangkat hingga ke peringkat yang tertinggi di dalam jurusan mereka tertakluk kepada kekosongan perjawatan.

Kementerian ini juga sedar beberapa masalah sedang dihadapi berkaitan dengan pegawai-pegawai tauliah ikhtisas ini. Antaranya ialah:

- (i) Masalah pengambilan (recruitment). Dewasa ini terdapat banyak kekosongan perjawatan pegawai tauliah ikhtisas di dalam jurusan perubatan. Ini walau bagaimanapun, adalah juga disebabkan oleh kekurangan doktor di negara ini keseluruhannya dan bukan sahaja kerana skim perkhidmatan doktor di dalam Angkatan Tentera tidak menarik. Di dalam jurusan-jurusan yang lain seperti kejuruteraan dan guru tidak ada masalah yang dihadapi.
- (ii) Masalah kerjaya. Oleh kerana jurusan yang mereka masuki adalah merupakan jurusan yang kecil maka peluang untuk kenaikan pangkat adalah terhad. Masalah ini tidak dapat diselesaikan semata-mata dengan menambahkan bilangan jawatan-jawatan tertinggi kerana struktur organisasi akan menjadi tidak seimbang.

Kementerian saya telah mengambil beberapa langkah bagi mengatasi masalah-masalah yang timbul ini. Untuk mengatasi masalah pengambilan, tindakan telahpun diambil bagi mewujudkan skim b'asiswa yang lumayan mulai tahun 1980 ini dengan peruntukan wang sebanyak 5 juta ringgit, berbanding dengan hanya \$250,000 di tahun-tahun sebelumnya. Skim ini telahpun mendapat sambutan yang baik dari kalangan siswa-siswa dan dengan itu sebahagian besar masalah pengambilan ini telah dapat diatasi.

Di samping itu tindakan yang diambil oleh Kerajaan baru-baru ini bagi menaikkan gaji dan memberi elaun tambahan kepada pegawai-pegawai perkhidmatan awam adalah juga dipanjangkan kepada Angkatan Tentera. Ini diharapkan akan menjadikan perkhidmatan ikhtisas di dalam Angkatan Tentera juga lebih menarik berbanding dengan perkhidmatan di pihak awam.

Bagi mengatasi masalah kerjaya pula tindakan telah diambil bagi membesarkan lagi perkhidmatan-perkhidmatan Ikhtisas ini sejajar dengan rancangan pembesaran Angkatan Tentera amnya. Dengan adanya pembesaran seperti ini maka peluang-peluang untuk kenaikan pangkat juga akan bertambah.

ASKAR VIETNAM—DIUNDURKAN DARI KAMPUCHEA DAN PULAU AMBOYNA

58. Tuan Seow Hun Khim minta Menteri Luar Negeri menyatakan hasil rundingannya dengan Menteri Luar Vietnam baru-baru ini dan sama ada askar-askar Vietnam akan diundurkan dari Kampuchea dan Pulau Amboyna.

Tengku Dato' Ahmad Rithauddeen Al-haj:

- (a) Saya ingin meminta Ahli Yang Berhormat merujuk kepada jawapan saya semasa menjawab soalan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Seremban pada 11hb Jun, 1980 mengenai pengunduran tentera Vietnam dari Kampuchea.
- (b) Berkenaan dengan bahagian kedua soalan Ahli Yang Berhormat itu, Malaysia memandang berat dan telah membuat bantahan yang keras kepada Vietnam terhadap penempatan askar-askar Vietnam di Pulau Kecil Amboyna semasa lawatan Menteri

Luar Vietnam ke Malaysia pada pertengahan bulan Mei lalu. Dalam perkara ini, Kerajaan telah menerima bantahan secara resmi daripada Vietnam berkaitan dengan penerbitan Peta Baru Malaysia mengenai pelantar benua kita. Kedua-dua pihak telah bersetuju supaya perkara ini diselesaikan secara perundingan dan damai, di peringkat pegawai.

PELARIAN FILIPINA DI SABAH MENDAPAT KAD PENGENALAN BIRU

59. Tuan Fung Ket Wing minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada beliau sedar terhadap dakwaan iaitu pelarian-pelarian Philipina di Sabah boleh mendapat kad pengenalan biru dengan mudah melalui bayaran \$100 bagi tiap-tiap permohonan, sama ada beliau telah mengarahkan untuk membuat penyiasatan mengenai perkara tersebut; jika benar, nyatakan hasil penyiasatan tersebut.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj: Saya sedar dasar-desus mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu, dan didapati apa yang didakwakan itu adalah tidak benar sama sekali.

PERKHIDMATAN AWAM

60. Tuan V. David minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau sedar bahawa kesempurnaan perkhidmatan awam telah menjadi buruk dan adakah beliau akan mengambil langkah-langkah untuk menjamin perkhidmatan awam yang sempurna, bertatertib dan tidak curang sebelum ianya terlambat untuk diperbetulkan.

Datuk Pengiran Othman bin Haji Pengiran Rauf: Bagi menjawab soalan Yang Berhormat itu adalah tidak menasabah membuat kenyataan umum atau "generalisation" bahawa kecekapan Perkhidmatan Awam sekarang ini telah merosot. Ini adalah tidak benar dan saya berpuashati bahawa kecekapan perkhidmatan awam pada keseluruhannya adalah berk'bolehlah memberi perkhidmatan yang baik atau melaksanakan projek-projek pembangunan dengan berkesan. Malahan perkhidmatan awam negara ini adalah disegani oleh negara-negara lain, khususnya negara-negara yang membangun. Kerajaan akan terus memberi perhatian yang berat

terhadap perjalanan pentadbiran awam dan mengambil langkah-langkah yang perlu bagi memperbaiki lagi prestasinya dan menjamin perkhidmatan awam supaya sentiasa cekap dan berdisiplin. Ini adalah perlu memandangkan negara ini membangun dengan pesatnyanya.

Di antara langkah yang telah diambil bagi mencapai hasrat tersebut ialah:

- (a) Pelancaran Ethika Perkhidmatan Awam yang dikehendaki diamal dan dipatuhi oleh seluruh anggota perkhidmatan awam demi mencapai perkhidmatan cemerlang dalam prestasi mereka.

Pengawalan tatatertib yang lebih ketat ke atas anggota perkhidmatan awam. Bagi maksud ini, Unit Tata-tertib di Jabatan Perkhidmatan Awam telah diwujudkan baru-baru ini. Unit ini akan bekerjasama dengan Jabatan-jabatan Kerajaan Biro Pengaduan Awam dan Biro Siasatan Negara dalam usaha untuk membentasi kelemahan, penyelewengan serta rasuah dalam perkhidmatan awam.

- (b) Pindaan-pindaan telah dibuat baru-baru ini kepada Perintah Am Bab "D", 1969 (Kelakuan dan Tatatertib) bagi memperkemas lagi peraturan kawalan tatatertib ke atas anggota-anggota perkhidmatan awam. Perintah Am yang dipinda ini akan dikuatkuasakan tidak lama lagi.

- (c) Kerajaan telah mengkaji semula gaji dan insentif-insentif bagi semua anggota-anggota perkhidmatan awam, Polis dan Tentera.

Langkah-langkah tersebut diambil untuk menentukan bahawa perkhidmatan awam dikendalikan dengan licin dan cekap dan tidak diliputi oleh korupsi dan prestasi yang lemah. Lawatan-lawatan mengejut juga akan dijalankan ke pejabat-pejabat kerajaan dan badan-badan berkanun untuk meninjau dan memastikan perkhidmatan awam berjalan dengan lancar dan berkesan.

LULUS BAHASA MALAYSIA BAGI DAFTAR PERKAHWINAN

61. Tuan V. Govindaraj minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada beliau sedar di beberapa tempat di Selangor

dan di tempat-tempat yang lain di Jabatan Pendaftaran bakal pengantin diwajibkan lulus dalam Bahasa Malaysia dan jika gagal pendaftaran perkahwinan mereka ditolak. Jika sedar, bolehkah beliau menimbang memudahkan lagi peraturan-peraturan ini agar mereka dapat menjalankan pendaftaran seperti yang dijadualkan oleh bakal-bakal pengantin.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj: Dakwaan yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah tidak benar kerana lulus Bahasa Malaysia bukanlah sebagai satu syarat yang mesti dipenuhi untuk mendaftarkan satu-satu perkahwinan.

Oleh itu, saya tidak bercadang untuk membuat sebarang pertimbangan bagi memudahkan lagi peraturan-peraturan dalam menjalankan pendaftaran perkahwinan tersebut.

GAJI DALAM SEKTOR SWASTA

62. Tuan Fung Ket Wing minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan langkah-langkah yang diambil untuk menambah pendapatan pekerja-pekerja di sektor swasta terutamanya mereka yang bekerja di kilang-kilang elektronik; dan sama ada Kementerian beliau akan membantu pekerja-pekerja di Kilang tersebut untuk menubuhkan kesatuan sekerja supaya kepentingan pekerja dapat dijaga dan dimajukan.

Dato' Richard Ho Ung Hun: Gaji dan syarat-syarat perkhidmatan dalam sektor swasta lazimnya pihak-pihak mereka sendiri. Jika terdapat Kesatuan Sekerja di dalam satu-satu perusahaan itu, gaji dan syarat-syarat perkhidmatan ini, biasanya dirundingkan dan dipersetujui dengan pihak pengurusan. Adalah diperhati bahawa pada keseluruhannya gaji di dalam sektor swasta, termasuk di syarikat-syarikat elektronik, telah meningkat dari semasa ke semasa.

Mengenai penubuhan Kesatuan Sekerja, ini adalah merupakan satu perkara yang harus diputuskan oleh pihak pekerja sendiri.

PROJEK PERTAHANAN BERSAMA

63. Tuan Shaari bin Jusoh minta Menteri Luar Negeri menyatakan adakah Kementerian ini sedar bahawa di dalam Persidangan Menteri-menteri Luar Negara Islam telah

membincangkan satu dasar untuk mengadakan "Projek Pertahanan Bersama". Jika sedar apakah sikap dan pendirian Kerajaan Malaysia kiranya gagasan ini diterima oleh negara-negara Islam.

Tengku Dato' Ahmad Rithauddeen Al-haj: Persidangan Menteri-menteri Luar Negara-negara Islam yang diadakan baru-baru ini tiada membincangkan satu "Projek Pertahanan Bersama" seperti Ahli Yang Berhormat sebutkan. Apa yang telah dibincangkan ialah "Keselamatan Negara-negara Islam". Persidangan itu telah bersetuju untuk membentuk sebuah Kumpulan Pakar untuk mengesyorkan langkah-langkah yang konkrit dalam memperteguhkan lagi Keselamatan negara-negara ahli melalui kerjasama negara-negara ahli melalui kerjasama dan perpaduan Islam selaras dengan prinsip-prinsip dan objektif Piagam Persidangan Islam dan juga Pergerakan Negara-negara Berkecuali. Dengan itu, tidak terdapat sebarang "Projek Pertahanan Bersama" seperti yang disebutkan.

Malaysia pada dasarnya menyokong keputusan tersebut memandangkan ianya adalah dalam lingkungan prinsip-prinsip dan objektif Piagam Persidangan Islam dan Pergerakan Negara-negara Berkecuali. Kita akan membuat satu keputusan terhadap laporan oleh Kumpulan Pakar tersebut apabila ia membentangkan hasil-hasil kajiannya di Persidangan Menteri-menteri Luar Negara Islam yang akan datang.

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG BADAN-BADAN BERKANUN (Akaun dan Laporan Tahunan)

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi membuat peruntukan mengenai had-had masa tertentu berhubung dengan penyediaan dan pembukaan penyata-penyata akaun untuk odit bagi semua badan-badan berkanun yang diperbadankan menurut peruntukan-peruntukan Undang-undang Persekutuan dan pengoditan akaun sedemikian itu. Penyediaan dan permukaan laporan-laporan tahunan tentang aktiviti-aktiviti semua badan berkanun sedemikian itu mengenai pembentangan

dalam tiap-tiap satu Majlis Parlimen akan penyata-penyata akaun terodit dan laporan-laporan tahunan yang sedemikian itu dan mengenai perkara-perkara yang berkaitan dengannya; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Tak Berpotfolio; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

USUL UNTUK MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG AHLI PERSENDIRIAN

Rang Undang-undang Senjatapi (Penalti Tambahan) (Pindaan) 1980

3.40 ptg.

Tuan Karpal Singh (Jelutong): Tuan Speaker, saya bangun untuk meminta izin Dewan ini menurut Peraturan 49(1) untuk mengemukakan satu Rang Undang-undang bernama Rang Undang-undang Senjatapi (Penalti Tambahan) (Pindaan) 1980 untuk menggantikan definasi "penjara seumur hidup" yang terkandung dalam seksyen 2(1), Akta Senjatapi (Penalti Tambahan) 1971 dengan definasi seperti berikut:

"satu tempoh yang mungkin berlanjutan sehingga dua puluh tahun".

Tuan Speaker, Rang Undang-undang yang saya ingin mencadangkan mempunyai implikasi-implikasi yang meluas. Akta Senjatapi (Penalti Tambahan) 1971 telah dipinda oleh Akta A 256/74 (yang telah berkuatkuasa pada 8hb Julai, 1974), untuk memperuntukkan bahawa penjara seumur hidup bermakna penjara sehingga habis hayatnya kerana kesalahan-kesalahan tertentu yang dilakukan di bawah Akta tersebut. Seksyen 5 Akta tersebut memperuntukkan hukuman penjara seumur hidup dengan sekurang-kurangnya disebutkan enam kali dengan rotan kerana memiliki senjatapi tatkala melakukan sesuatu kesalahan. Seksyen 7 Akta memperuntukkan hukuman mati atau penjara seumur hidup dengan sekurang-kurangnya disebut enam kali dengan rotan kerana mengedar senjatapi. Akta Senjatapi 1960 juga mempunyai hukuman yang sama jika seseorang didapati membuat atau mengilangkan senjatapi.

Tuan Speaker, tidak pernah diadakan penalti seumpama itu dalam undang-undang kita iaitu penalti supaya seseorang itu dipenjarakan seumur hidup sehingga habis hayatnya. Hukuman seumur hidup sejak beberapa

ketika ini bermakna penjara seumur 20 tahun. Dengan remission kerana kelakuan baik si banduan berkenaan hanya dikehendaki menjalankan penjara selama 14 tahun sahaja. Hukuman penjara seumur hidup sehingga habisnya hayat seseorang merupakan satu jenis hukuman yang inhuman. Ia adalah kejam. Ia adalah lebih buruk dari hukuman mati. Ia merupakan 'a living death'. Seseorang hidup bergantung kepada harapan. Jika dia tahu yang ia akan berada dalam penjara sehingga habis hayatnya, maka hakikat tersebut akan menghancurkan semangatnya. Salah satu tujuan utama apabila hukuman dikenakan ialah untuk membetulkan atau reform orang yang melakukan kesalahan tersebut. Bagaimanakah dapat kita membetulkan seseorang itu jika kita tidak memberikannya harapan langsung? Orang-orang yang dipenjarakan untuk satu tempoh yang panjang boleh dibebaskan "on parole" di negara-negara lain dalam dunia ini jika ia telah menjalankan hukuman penjara untuk beberapa tahun dan telah berkelakuan baik. Kita tidak mempunyai seumpama itu di negara kita. Mungkin Kerajaan patut menimbang dengan seriusnya untuk memperkenalkan sistem itu di negara ini. Adalah nyata apabila seseorang itu dipenjarakan itu bermakna keluarga banduan tersebut akan kehilangan seorang breadwinner, dan ini menimbangkan masalah-masalah sosial yang lain. Mengapakah keluarga itu patut menderita akibat kesalahan yang dilakukan oleh salah seorang anggota keluarga tersebut?

Tuan Speaker, seramai 16 orang telah dihukum penjara seumur hidup sehingga habis hayat mereka kerana melakukan kesalahan-kesalahan di bawah Akta Senjatapi (Penalti Tambahan) 1971. Tuan Speaker, kebanyakan daripada mereka adalah orang-orang yang muda dan adalah inhuman untuk menyimpan mereka dalam penjara sehingga mereka meninggal dunia.

Tuan Speaker, hukuman mati ditentang oleh berbagai-bagai badan. Amnesty International di London menentang penalti hukuman mati dalam semua kes-kes atas alasan yang ia mencabuli hak untuk hidup dan hak supaya seseorang itu tidak tertakluk kepada layanan kejam, hina dan inhuman sepertimana terjamin dalam Universal Declaration of Human Rights. Amnesty International percaya bahawa jika hukuman mati dimansuhkan di semua negara-negara di

dunia ini, perbuatan tersebut akan meningkatkan penghormatan terhadap hak-hak manusia di seluruh dunia.

Resolusi 32/61 Bangsa-bangsa Bersatu juga telah melahirkan tentang "keinginan untuk memansuhkan hukuman tersebut" Kongres ke Enam Bangsa-bangsa Bersatu mengenai Pencegah Jenayah dan Layanan Penyalah-penyalah yang dijadualkan akan diadakan di Venezuela dalam bulan Ogos ini akan menimbang soal untuk menyekat kesalahan-kesalahan di mana hukuman mati dikenakan dan satu lagi "a more generous application of rules relating to pardon, commutation or reprieved" kongres Se Dunia Islam juga bersetuju dalam kenyataannya untuk menyertai 43 buah badan-badan bukan Kerajaan untuk mendesak supaya penalti hukuman mati dimansuhkan yang mana rayuan tersebut akan dikemukakan dalam kongres tersebut dalam bulan Ogos ini. Tambahan pula, Putera Sadrudin Aga Khan, bekas Pesuruhjaya UNHCR untuk pelarian-pelarian juga telah menyokong langkah antarabangsa ini dengan menandatangani satu rayuan yang dikemukakan kepada Bangsa-bangsa Bersatu yang minta supaya hukuman mati dimansuhkan.

Tuan Speaker, menurut apa yang diketahui saya tidak ada mana-mana negara lain yang penjarakan seseorang sehingga habis hayatnya. Hukuman itu hendaklah digantikan dengan hukuman penjara selama 20 tahun. Ini adalah lebih dari mencukupi daripada penjarakan seseorang itu dalam penjara sehingga habis hayatnya.

Tuan Chan Teck Chan: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Jemput Yang Berhormat Menteri.

3.46 ptg.

Menteri Undang-undang (Dato' Seri Haji Hamzah bin Haji Abu Samah): Tuan Yang di-Pertua, usul yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Jelutong ialah sebagaimana kita telah dengar tadi mendapat izin Dewan yang mulia ini untuk membawa satu Rang Undang-undang Ahli Persendirian bagi meminda tafsiran "penjara seumur hidup" yang terdapat di seksyen 2(1) Akta Senjatapi (Penalti Lebih Berat) 1971 dengan menggantinya dengan tafsiran "satu tempoh yang mungkin berlanjutan sehingga dua puluh tahun".

Tuan Yang di-Pertua, hukuman-hukuman yang dinyatakan dalam Akta Senjatapi (Penalti Lebih Berat) 1971 itu telahpun diukur mengikut beratnya kesalahan-kesalahan yang ditentukan dalam Akta tersebut. Hukuman-hukuman itu bermula dengan 10 tahun hingga hukuman mati. Jika tafsiran "penjara seumur hidup" itu dipinda dengan dihapuskan maknanya iaitu penjara selama tempoh hayat orang yang dijatuhkan hukuman itu diganti dengan "satu tempoh yang mungkin berlanjut sehingga 20 tahun" maka dari segi praktiknya ukuran-ukuran atas hukuman-hukuman itu jika dipandang dari segi tujuan Akta itu tidak akan memberi kesan dan tidak ada maknanya lagi.

Tafsiran yang ada sekarang ini sudah tentu memberi pendirian kepada Akta itu satu pendirian yang berupa agak lebih mencegah. Maka adalah diharapkan dengan adanya ukuran hukuman itu ditetapkan ianya akan memberi kesan yang lebih mencegah (deterrent) dengan sepenuh implikasinya.

Perlu diingat bahawa sememangnya tujuan Akta tersebut ialah untuk menetapkan penalti-penalti yang lebih berat mengenai beberapa kesalahan tertentu yang melibatkan senjatapi. Kalau sekiranya seorang itu mengetahui bahawa kalau dilakukan kesalahan dia dipenjara selama hayatnya, maka ini sudah tentulah akan menjadi satu perkara pencegah kepadanya daripada melakukan jenayah yang ditentukan dalam undang-undang yang berkenaan.

Tentang kenyataan Ahli Yang Berhormat bahawa hukuman mati (capital punishment) yang telah dihapuskan, saya mengaku bahawa ada beberapa negara yang telah menghapuskan hukuman mati (capital punishment) tetapi dalam pada itu negara-negara yang telah menghapuskan hukuman ini telah berfikir semula dan telah mendapati bahawa di setengah-setengah perbuatan jenayah perlu dikembalikan atau diadakan semula hukuman mati sebagai perkara mencegah daripada dilakukan jenayah-jenayah yang berkenaan di bawah undang-undang itu. Sekian.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya kemukakan bagi diputuskan. Soalnya ialah satu usul atas nama Yang Berhormat Tuan Karpal Singh yang berbunyi:

Bahawa Dewan ini menurut Peraturan Mesyuarat 49 (1), memberi kebenaran kepada Y.B. Karpal Singh memperkenalkan satu Rang Undang-undang Ahli Persendirian yang bertajuk Rang Undang-undang Senjatapi (Penalti Tambahan) (Pindaan) 1980 untuk menggantikan definasi "penjara seumur hidup" yang terkandung dalam seksyen 2 (1), Akta Senjatapi (Penalti Tambahan) 1971 dengan definasi seperti berikut:

"satu tempoh yang mungkin berlanjut sehingga dua puluh tahun".

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan tidak disetujukan.

USUL UNTUK MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG AHLI PERSENDIRIAN

Akta Pencegah Rasuah (Pindaan) 1980

3.50 ptg.

Tuan Chan Teck Chan (Kota Melaka): Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan:

Bahawa Dewan ini menurut Peraturan Mesyuarat 49 (1), mengizinkan Y.B. Chan Teck Chan mengemukakan satu Rang Undang-undang Ahli Persendirian yang bernama Akta Pencegah Rasuah (Pindaan) 1980 bagi meminda Akta Pencegah Rasuah 1961 untuk menjadi kesalahan bagi semua ahli politik, ahli persatuan dan pergerakan awam yang melalui penggunaan kebendaan untuk memperolehi kedudukan yang dipertandinginya, ini termasuk dalam kegiatan pilihanraya umum atau kecil dan merampas harta benda yang diperolehi oleh seseorang kakitangan Kerajaan dan pegawai awam termasuk Menteri dan Timbalan Menteri, Ketua Menteri dan Menteri Besar, Ahli Parlimen, Ahli EXCO, Ahli Dewan Undangan Negeri yang tidak sepadan dengan sumber pendapatannya serta tidak dapat menjelaskan di mana datangnya sumber harta bendanya.

Tuan Speaker, unsur-unsur yang menolong saya mengemukakan Rang Undang-undang ini adalah memandangkan beberapa nasihat,

pandangan dan amaran yang diberikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Timbalan Perdana Menteri dan beberapa Menteri Kabinet baru-baru ini khasnya dalam konteks perebutan Ketua Bahagian UMNO dalam tahun ini.

Amaran ini adalah perlu ditinjau dengan seserius-seriusnya kerana memandangkan pertandingan untuk merebut kerusi melalui menyalahgunakan jawatan atau kewangan sehingga akan menjejaskan proses demokrasi dan juga Yang Berhormat Menteri Undang-undang sendiri ada mengumumkan dalam suratkhbar bahawa beliau akan mengkaji semula Akta Pencegah Rasuah ini supaya meninjau sejauh manakah tindakan boleh diambil untuk mencegah segala persaingan kerusi yang tidak sihat dan bertentangan dengan semangat demokrasi.

Tuan Speaker, memang saya sedari menurut beberapa jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri atau Timbalan Menteri Undang-undang bahawa Malaysia telah mencukupi undang-undang untuk mencegah atau anti korupsi seperti Akta Pencegah Rasuah atau Emergency (Essential Powers) Regulations, 1970 yang sudah diadakan untuk mencegah segala bentuk dan kenyataan rasuah atau penyalahgunaan kuasa di Malaysia hari ini tetapi nampaknya dari amaran dan pandangan yang diberikan oleh beberapa tokoh-tokoh negara kita, kita boleh lihat bahawa undang-undang anti korupsi ini masih ada terdapat kelemahannya. Maka itulah sebabnya saya mencadangkan satu rang undang-undang supaya Akta Pencegah Rasuah ini bolehlah diperbaiki dan diperlengkapkan dengan lebih lengkap lagi supaya segala persaingan kuasa atau perebutan kerusi bolehlah melalui saluran demokrasi yang tulen.

Kita tidak mahu melihat lagi, umpamanya, dalam Pilihanraya Umum atau Pilihanraya Kecil kita boleh dapati Kerajaan selalu menyalahgunakan alat-alat kemudahan awam untuk kempen demi kepentingan politik Barisan Nasional. Umpamanya, Pilihanraya Umum di Sarawak, kita boleh nampak bagaimana caranya mereka menggunakan wang untuk bertanding merebut kerusi. Juga dalam pemilihan Ketua Bahagian UMNO kita boleh lihat bagaimana seriusnya perkara ini berlaku.

Tuan Speaker, sekarang saya nampak sudah sampai masanya bagi Kerajaan khasnya Kementerian Undang-undang mengkaji semula bagaimana langkah-langkah yang lebih berkesan boleh diambil untuk menangani sehabis-habisnya segala bentuk rasuah dan abuse of power yang kita dapati selama ini dan juga dipersetujui oleh pemimpin-pemimpin negara kita sepertimana yang saya sebutkan tadi.

Memang tadi Yang Berhormat Menteri cuba menafikan tidak ada diskriminasi dilakukan oleh BSN terhadap rasuah ikan Yu dan rasuah ikan Bilis bila, tindakan perlu diambil. Biarlah saya menggunakan dua contoh, Tuan Speaker, untuk . . .

Tuan Yang di-Pertua: Ini tidak usah panjang-panjang. Di bawah Peraturan Mesuarat 49 (1) yang besar-besar sahaja.

Tuan Chan Teck Chan: Pendek sahaja, Tuan Speaker.

Umpamanya, kes Sri Linggar di Melaka yang terlibat beberapa EXCO di mana bekas Menteri Undang-undang tahun 1975 ada menyebut dan menjamin kepada saya bahawa tindakan akan diambil untuk menyiasat tetapi sehingga hari ini langsung tidak seorang dihadapkan ke mahkamah. Juga Skandal GABENA yang terlibat bekas Ketua Menteri yang merampas tanah seluas 4,002 ekar dan hingga sekarang masih belum diambil tindakan apa-apapun walaupun Yang Berhormat Timbalan Menteri Undang-undang ada berjanji di Dewan yang mulia ini bahawa kes ini atau skandal ini sedang dalam siasatan, tetapi nampaknya ada diskriminasi iaitu BSN atau pihak Menteri perlu menunggu isyarat lampu hijau dari pihak atasan untuk bertindak demi kepentingan politik masing-masing.

Akhirnya, saya perlulah berharap Kementerian Undang-undang boleh mengkaji semula cadangan DAP iaitu kedudukan BSN ini perlulah diubahsuai supaya ia boleh menjadi satu badan yang tersendiri dan tidak tertakluk kepada mana-mana satu Kementerian. Umpamanya, BSN mula-mulanya adalah tertakluk kepada Jabatan Perdana Menteri, kemudian diturun pangkat ke Kementerian Undang-undang, baru-baru ini ditendang balik ke Jabatan Perdana Menteri seperti bola. Apakah sebabnya BSN tidak boleh diletakkan di bawah tanggungjawab Parlimen supaya ianya mempunyai kuasa

yang tersendiri, yang bebas untuk mengambil tindakan terhadap sesiapaupun tanpa perkiraan taraf seseorang yang terlibat dalam kes itu. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Jemput Yang Berhormat Menteri.

3.57 ptg.

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, usul yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat mengandungi dua perkara. Perkara pertama ialah cadangan meminda Akta Pencegah Rasuah 1961 supaya diadakan peruntukan bagi menghukum semua ahli politik, ahli persatuan dan pergerakan awam yang memperolehi kedudukan yang dipertandinginya melalui penggunaan kebendaan. Tuan Yang di-Pertua, perkara ini adalah tidak sesuai untuk dipertimbangkan kerana pengundian yang dijalankan oleh persatuan tidak melibatkan Kerajaan. Pemilihan ahli jawatankuasa pertubuhan-pertubuhan atau persatuan-persatuan adalah tertakluk kepada perlembagaan badan itu sendiri, dan hak mengundi adalah diberi oleh perlembagaan pertubuhan ataupun persatuan-persatuan berkenaan kepada ahli-ahlinya sendiri. Oleh itu pihak Kerajaan tidak bercadang untuk mengenakan apa-apa kawalan dan terpulangnya kepada pertubuhan atau persatuan-persatuan tersebut mengambil tindakan sewajarnya mengikut peruntukan di dalam perlembagaannya.

Kesalahan-kesalahan yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat mengenai kegiatan pilihanraya umum dan pilihanraya kecil pula sudahpun terkandung dalam seksyen 10 Akta Kesalahan Pilihanraya 1954 dan tidaklah dianggap perlu dibuat apa-apa pindaan kepada Akta Pencegah Rasuah 1961 mengenainya. Dan di sini saya suka lah menafikan dengan sekeras-kerasnya tuduhan Ahli Yang Berhormat yang mengatakan pihak Kerajaan telah menggunakan alat-alat kelengkapan Jabatan Penerangan memenangi pilihanraya di Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, perkara kedua ialah mengenai hukuman dan perampasan harta-benda yang diperolehi oleh kakitangan Kerajaan dan pegawai awam termasuk Menteri, Timbalan Menteri, Ketua Menteri, Menteri Besar, Ahli Parlimen, Ahli Exco dan Ahli Dewan Undangan Negeri yang tidak sepadan dengan sumber pendapatannya. Mengenai perkara ini memang sedia ada

peruntukan dalam Ordinan No. 22 (Kuasa-kuasa Perlu) Darurat 1970. Dengan itu Akta Pencegah Rasuah 1961 tidak perlu dipinda seperti yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat itu.

Atas alasan-alasan itu saya cadangkan supaya usul Ahli Yang Berhormat itu ditolak.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan tidak disetujui.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAMBAHAN (1979 DAN 1980)

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMBAHAN) (BIL. 4), 1979

DAN

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMBAHAN) (BIL. 1), 1980

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1979 dan 1980) dan Anggaran Pembangunan Tambahan 1979 dan Anggaran Pembangunan Tambahan 1980 dalam Jawatankuasa sebuah buah Majlis (13hb Jun, 1980).

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan*
Jawatankuasa)

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya suka menarik perhatian Ahli-ahli Yang Berhormat iaitu mengikut Peraturan Mesyuarat Anggaran Perbelanjaan Mengurus dan Anggaran Pembangunan Tambahan ini hendaklah diluluskan dalam masa dua hari, satu hari sudah selesai pada Jumaat lalu dan hari ini ada 16 Kementerian lagi mesti diselesaikan. Dengan sebab itu saya bataskan tiap-tiap seorang yang hendak bercakap tidak lebih daripada 10 minit terus kepada apa kepala dan apa kod dan terus bercakap kepada perkara-perkara yang sedang ditimbang oleh Majlis Jawatankuasa ini. Dan pada masa Majlis ini ditangguhkan pada Jumaat yang lalu, saya telah berjanji kepada Ahli Yang Berhormat dari Menglembu boleh menyambung ucapannya. Sekarang saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Menglembu.

Maksud B. 15, B. 18 dan B. 20 (Jadual Pertama)—

Maksud B. 15 dan B. 18 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 15 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil 4), 1979)—

Maksud P. 15 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil 1), 1980)—

4.02 ptg.

Tuan P. Patto (Menglembu): Tuan Pengerusi, saya tidak akan mengambil masa 10 minit, kurang daripada 10 minit.

Tuan Pengerusi: Itu kalau tolak daripada masa yang dahulu, hari Jumaat.

Tuan P. Patto: Tuan Pengerusi, seperti mana saya katakan pada hari Jumaat bahawa pihak Kementerian ini tidak boleh memikirkan dan menganggap bahawa sebarang perbelanjaan yang dibuat bagi projek-projek kecil di kawasan kampung-kampung baru adalah demi kepentingan politik parti yang memerintah khususnya MCA.

Tuan Pengerusi, perkara pembangunan di dalam kampung-kampung baru tidaklah boleh dijadikan sebagai satu, dengan izin, political football yang boleh ditendang dan dimainkan oleh parti pemerintah bagi kepentingan parti itu sendiri oleh kerana rakyat di kampung-kampung baru seperti rakyat di tempat-tempat lain juga menjadi pembayar cukai dan sebagai rakyat yang membayar cukai, mereka berhak untuk menerima faedah daripada Kerajaan tanpa mengira parti mana yang memerintah. Inilah satu prinsip yang saya harap pihak Kementerian boleh pegang dan tidak menjadikan perkara ini sebagai satu political football, oleh kerana MCA telah dalam masa lampau dan kini juga menyatakan bahawa hanya kawasan-kawasan yang diwakili oleh Ahli-ahli Parlimen MCA akan menerima bantuan bagi projek-projek kecil di kawasan kampung-kampung baru itu. Saya rasa ini adalah satu kelakuan yang dibuat oleh MCA yang sungguh memalukan semua orang oleh kerana ini adalah satu percubaan oleh MCA untuk menutup kegagalan-kegagalan mereka dalam bidang memperjuangkan dan mempertahankan hak-hak rakyat di negara ini.

Tuan Pengerusi: Ini butiran berapa Ahli Yang Berhormat bercakap?

Tuan P. Patto: Maksud P. 15, Tuan Pengerusi, Butiran (Projek) 31—Kemajuan Perkampungan. Sekiranya Kerajaan benar-benar hendak mementingkan pembangunan kampung-kampung baru seperti pembangunan di kampung-kampung lain, maka ianya hendaklah memberhentikan daripada menjadikan kemajuan kampung-kampung baru sebagai satu political football dan segala projek-projek kecil hendaklah dijalankan di semua kampung-kampung baru dan apa juga peruntukan kecil yang diberi hendaklah digunakan sepenuhnya oleh Kementerian oleh kerana terdapat bahawa dalam tahun 1979 mereka tidak dapat menggunakan wang yang telah diperuntukkan. Saya tidak tahu sama ada ini adalah kerana Kementerian tidak mempunyai keupayaan ataupun dengan sengaja tidak mahu melaksanakan projek-projek kecil di kampung-kampung baru.

Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh menerangkan dan juga Kementerian mestilah sedar bahawa keadaan di kebanyakan kampung-kampung baru yang telah didirikan semenjak lebih suku abad dahulu masih tidak begitu baik dan memandang keadaan di kampung-kampung baru masalah yang lama telah wujud di situ, saya berharap wang yang diminta untuk diluluskan ini semua dapat digunakan dan sekiranya perlu lagi, saya rasa Dewan ini tidak akan teragak-agak untuk meluluskan tambahan sekiranya mahu lagi untuk perkembangan dan kemajuan kampung-kampung baru dan juga kampung-kampung lain di persekitarannya.

Tuan Pengerusi: Saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

4.08 ptg.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Dato' Haji Ramli bin Omar): Tuan Yang di-Pertua, saya terlebih dahulu mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat di atas ucapan-ucapan yang menyentuh beberapa perkara berkaitan dengan bidang tugas Kementerian saya dalam masa membahaskan Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua, 1979 dan Tambahan Pertama, 1980 dan juga Anggaran Pembangunan Tambahan (Bil. 4), 1979 dan Anggaran Pembangunan Tambahan (Bil. 1), 1980.

Mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar dan Menglembu yang berucap berhubung dengan soal keupayaan dari segi pelaksanaan projek-projek berjumlah \$1,391,142, ini adalah merupakan peruntukan bagi maksud membayar projek-projek kemajuan perkampungan yang telah dilaksanakan dalam tahun 1978 tetapi tuntutan bayaran telah lewat dikemukakan oleh pihak yang berkenaan untuk bayaran oleh pihak Akauntan Negara Malaysia, dan dengan itu peruntukan baru diperlukan dalam tahun 1979.

Mengenai had bagi kampung-kampung yang dikatakan di persekitaran kampung-kampung baru, ini adalah bagi maksud kampung-kampung tradisional yang berdekatan dengan sesuatu kampung-kampung baru yang difikirkan perlu mendapat bantuan. Dengan ini tidak timbul soal garisan sempadan.

Menyentuh soal peruntukan yang dikatakan hanya diberikan kepada kampung-kampung Barisan Nasional atau kampung-kampung pemerintah atau pemerintah sahaja, ini juga tidak benar, memandangkan Kampung Serdang Baru dan beberapa kawasan kampung baru seperti Kopesan Baru dan Lawan Kuda Baru dalam kawasan Gopeng yang mana di bawah kawasan Ahli Yang Berhormat dari Menglembu juga telah diberi peruntukan.

Saya menyambut baik minat Yang Berhormat untuk mengetahui langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian saya bagi memperbanyak dan mempercepatkan lagi pelaksanaan program perumahan awam kos rendah. Kementerian saya sedang dan telahpun mengambil langkah-langkah yang perlu ke arah mencapai matlamat ini. Di antara langkah-langkah yang diambil ialah dengan menentukan tapak-tapak projek perumahan daripada sekarang lagi sebelum pelancaran Rancangan Malaysia Keempat. Kerajaan-kerajaan Negeri telah diminta untuk menyenaraikan projek-projek Rancangan Malaysia Keempat dan butir-butir lengkap tapak dan sebagainya diperolehi. Dengan memperolehi butir-butir lengkap daripada awal-awal lagi projek-projek itu akan dapat dimulakan di peringkat awal Rancangan Malaysia Keempat dan Kementerian saya akan dapat menyelaras dan mengawasi pelaksanaan projek dengan berkesan.

Dari segi mengadakan kakitangan profesional dan teknikal Kementerian saya telah mengambil tindakan untuk memperkemas dan memperkuat lagi kedudukan Jabatan Perumahan Negara supaya ianya dapat memberikan perkhidmatan yang lebih luas dan cekap di dalam Rancangan Malaysia Keempat kelak.

Masalah kekurangan tanah juga telah diberi perhatian oleh Kementerian saya dan dalam hubungan ini Kerajaan sedang mengkaji untuk menubuhkan satu Tabung Pusingan bagi membiayai kos pembelian balik tanah, kos infrastruktur kos mempercepatkan dan menempatkan semula setinggan yang menduduki tapak projek Perumahan Awam Kos Rendah dan di samping itu Kerajaan juga akan mengadakan peruntukan yang lebih supaya lebih banyak lagi Rumah Awam Kos Rendah dapat dibina dalam Rancangan Malaysia Keempat kelak. Sektor swasta juga telah digesa dan diminta bersama-sama dengan Kerajaan untuk melaksanakan rancangan-rancangan Perumahan Awam Kos Rendah. Rundingan-rundingan dengan pihak Kesatuan Pemaju Perumahan dan Master Builders Association sedang dijalankan.

Dalam usaha memperbaiki keadaan pembinaan rumah-rumah terutama rumah-rumah awam kos rendah Kementerian saya sedang membuat kajian ke atas beberapa sistem yang telah diamalkan di beberapa negeri di Malaysia dan juga sistem-sistem yang telah diamalkan oleh negara-negara lain. Dengan adanya penggunaan teknologi moden adalah diharapkan pembinaan rumah awam kos rendah ini akan dipercepatkan lagi.

Berhubung dengan masalah penubuhan Lembaga Perumahan, saya ingin menerangkan bahawa perkara ini masih lagi dalam kajian Kerajaan Persekutuan dan Negeri-negeri. Sebelum sesuatu Perbadanan atau Badan Berkanun ditubuhkan Kerajaan mestilah membuat kajian yang teliti tentang keperluan sesuatu Badan tersebut. Pada masa ini sudah terdapat banyak agensi-agensi yang melaksanakan projek-projek Perumahan Awam Kos Rendah di Negeri-negeri, di antara agensi-agensi itu ialah Jabatan Perumahan Negara, Jabatan Kerja Raya, Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri-negeri, Suruhanjaya Pembangunan Negeri Sarawak dan Lembaga Pembangunan Perumahan dan Bandar Negeri Sabah.

Tuan Pengerusi, bagi menjawab soalan seterusnya dari Ahli Yang Berhormat wakil Tanah Merah, Kementerian saya suka menarik perhatian Yang Berhormat di atas masalah penipuan dan penganiayaan oleh pemaju-pemaju perumahan terhadap pembeli-pembeli rumah. Adalah sukar bagi Kementerian ini untuk mengawasi semua pemaju-pemaju perumahan di negara ini, Kementerian ini hanya dapat bertindak akan menjalankan siasatan ke atas pemaju-pemaju berkenaan apabila menerima pertanyaan atau aduan dari pembeli-pembeli. Sebagaimana yang telah dijelaskan di atas tadi adalah sukar bagi Kementerian untuk mengetahui segala kegiatan yang dijalankan oleh pihak pemaju-pemaju. Pihak Kementerian hanya dapat bertindak dan menjalankan siasatan setelah menerima aduan dari pembeli, orang ramai. Oleh hal yang demikian orang ramai adalah dinasihatkan supaya meneliti atau berhubung dengan Kementerian saya bagi memastikan bahawa pemaju perumahan tersebut berlesen ataupun tidak.

Merujuk kepada perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ahli dari Tanah Merah iaitu mengenai latihan-latihan kepada kakitangan Penguasa-penguasa Tempatan dan juga Ahli-ahli Majlis. Sukacita saya memaklum dalam Dewan yang mulia ini bahawa Kementerian saya telahpun mengambil langkah dari masa ke semasa untuk melatih kakitangan Penguasa-penguasa Tempatan melalui program-program latihan yang diatur oleh pihak Kementerian bersama-sama dengan pihak Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN). Kementerian saya juga telah menghantar kakitangan Penguasa-penguasa Tempatan untuk mengikuti kursus-kursus jangka pendek di luar negeri begitu juga di pusat-pusat latihan di dalam negeri.

Mengenai latihan kepada Ahli-ahli Majlis, sukacita saya memaklumkan bahawa Kementerian saya juga memberi peluang-peluang latihan tersebut kepada Ahli-ahli Majlis. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Keempat Kementerian saya dan pihak INTAN telah merangka satu program latihan secara intensif untuk meluaskan lagi peluang-peluang latihan kepada kakitangan Penguasa-penguasa Tempatan dan juga Ahli-ahli Majlis. Insya Allah dengan program-program

yang diatur lebih banyak lagi kakitangan-kakitangan Penguasa Tempatan dan Ahli-ahli Majlis akan berpeluang untuk mendapat latihan yang mencukupi dalam bidang Kerajaan Tempatan.

Menyentuh soal menambah jumlah geran-geran bantuan yang diberikan kepada Penguasa-penguasa Tempatan yang disusun semula di bawah Akta Kerajaan Tempatan, 1976, sukacita saya memaklumkan bahawa pihak Kementerian saya mempunyai penuh simpati terhadap masalah kewangan yang dihadapi oleh Penguasa-penguasa Tempatan, lebih-lebih lagi dengan proses penyusunan semula kawasan Majlis-majlis Tempatan lebih luas lagi. Kementerian saya pada masa ini sedang mengkaji kemungkinan menambah geran-geran bantuan kepada Penguasa-penguasa Tempatan dan akan berunding dengan pihak Kerajaan untuk mendapat bantuan yang mencukupi.

Ahli Yang Berhormat dari Menglembu juga telah menimbulkan apakah nilai-nilai yang diambil kira sebelum pihak Kementerian meluluskan Launching Grant ini bagi setiap Penguasa-penguasa Tempatan. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat grant pelancaran akan diberikan kepada Majlis Perbandaran dan Majlis Daerah yang telah disusun semula di bawah Akta Kerajaan Tempatan, 1976. Grant pelancaran tersebut adalah dikira berasaskan kepada formula-formula yang tertentu untuk kiraan grant pelancaran kepada Penguasa-penguasa Tempatan yang telah disusun semula di bawah Akta Kerajaan Tempatan, 1976 formula yang berlainan digunakan iaitu satu set untuk Majlis-majlis Perbandaran dan satu set lagi untuk Majlis-majlis Daerah. Alasan-alasan bagi mengadakan dua set formula tersebut berasaskan kepada:

- (a) bahawa Penguasa-penguasa Tempatan luar bandar iaitu Majlis Daerah perlu diberi perhatian yang lebih kerana kemunduran mereka dari segi keupayaan untuk memberi perkhidmatan Kerajaan Tempatan. Grant pelancaran ini dapat digunakan untuk membeli alat-alat dan perkakas-perkakas bagi membolehkan mereka memberi perkhidmatan dan juga menjalankan projek-projek infrastruktur seperti mengadakan jalan-jalan, longkang, lampu jalan dan seumpamanya. Oleh

itu formula-formula yang ditetapkan itu akan memberi lebih faedah kepada Penguasa-penguasa Tempatan di luar bandar.

- (b) bagi Penguasa-penguasa Tempatan yang urban-based yang biasanya dipanggil Majlis Perbandaran, pemberian grant pelancaran berasaskan kepada formula yang berla.nan. Jumlah grant pelancaran yang akan diberikan adalah bersesuaian dengan keadaan penduduk di kawasan Penguasa-penguasa Tempatan berkenaan untuk membolehkan mereka mengadakan perkhidmatan-perkhidmatan dan projek-projek infrastruktur di dalam kawasan-kawasan yang belum mendapat kemudahan-kemudahan tersebut.

Dalam merangka formula-formula, pertimbangan diberi kepada faktor-faktor tersebut, Tuan Pengerusi:

- (a) pertimbangan utama diberikan kepada Penguasa-penguasa Tempatan rural-based yang miskin yang telah disusun semula;
- (b) perkhidmatan asas yang sepatutnya diberi kepada kawasan-kawasan yang baru dicantumkan atau kawasan-kawasan yang baru disatukan supaya dapat meniggikan kebolehan, sebol h-bolehnya ke satu-satu paras yang sama dengan kuasa Pusat Penguasa-penguasa Tempatan yang disusun semula;
- (c) Perkhidmatan-perkhidmatan asas iaitu mengangkut dan membuang sampah-sarap, najis, membersihkan longkang-longkang, membaiki jalan-jalan, longkang-longkang dan lampu-lampu jalan. Keperluan untuk diadakan dengan segera projek-projek asas infrastruktur seperti jalan-jalan penghubung di antara pusat kecil aktiviti-aktiviti ekonomi di mana ti'at' terdapat pasar-pasar kecil inea diberi pertimbangan yang sewajarnya.

Memandangkan keadaan ini keperluan segera Penguasa-penguasa Tempatan yang telah disusun semula adalah untuk lori-lori sampah, lori-lori najis, traktor-traktor, mesin pemotong rumput, jalan dan longkang-longkang, paip-paip jalan dan longkang-longkang, paip-paip jalan dan pasar-pasar kecil.

Formula-formula yang digunakan mengandungi formula-formula bagi Majlis Perbandaran dan dua formula bagi Majlis-majlis Daerah. Formula-formula tersebut adalah mengandungi faktor penduduk dan kawasan Penguasa Tempatan yang telah disusun semula.

Ahli Yang Berhormat juga menyentuh bahawa grant pelancaran bagi Penguasa-penguasa Tempatan adalah tidak mencukupi. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian saya akan memberikan grant pelancaran sebanyak \$25,059,576.81 kepada 15 Penguasa Tempatan yang telah disusun semula di negeri Perak. Daripada jumlah yang diberikan itu boleh ditaksirkan bahawa jumlah yang akan diberikan itu ialah satu jumlah yang besar.

Perkara yang akhir dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Menglembu iaitu berkenaan dengan perkampungan yang mana untuk makluman Ahli Yang Berhormat itu saya suka menyatakan dalam Dewan yang mulia ini adalah dikatakan "political football" yang diberi peruntukan-peruntukan itu kepada MCA. Yang sebenarnya, peruntukan-peruntukan itu adalah diberi mengikut felt needs yang disusun oleh Jawatankuasa Tindakan Daerah dan Jawatankuasa Pembangunan Negeri dan saya telah katakan tadi kawasan Yang Berhormat sendiripun telah mendapat peruntukan-peruntukan dalam kampung-kampung baru.

Tuan Pengerusi, mana-mana perkara yang saya tidak sentuh, saya akan ambil catitan dan sekali lagi diucapkan terima kasih.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$2,100,962 untuk Maksud B. 15, \$86,550 untuk Maksud B. 18 dan \$123,200 untuk Maksud B. 20 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; wang sebanyak \$58,550 untuk Maksud B. 15 dan \$100,500 untuk Maksud B. 18 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; wang sebanyak \$15,712,664 untuk Maksud P. 15 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$539,142 untuk Maksud P. 15 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Wilayah Persekutuan.

Maksud P. 22—(Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

4.26. ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Wilayah Persekutuan (Tuan Abdullah bin Haji Ahmad): Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan supaya Peruntukan Tambahan Perbelanjaan Pembangunan bagi Kementerian Wilayah Persekutuan tahun 1980 berjumlah \$4 juta di bawah Maksud P. 22 sebagaimana yang tercatat dalam Kertas Perintah 26 tahun 1980 diluluskan dan dijadikan sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi, peruntukan ini adalah diperlukan bagi kerja-kerja penyediaan infrastruktur seperti jalan besar, jalan masuk bekalan air dan juga kos bagi penyediaan pelan induk untuk projek Taman Bunga di kawasan Ladang Bukit Kiara yang terletak di kawasan Damansara yang luasnya lebih kurang 1,534 ekar. Kawasan ini telah diambil oleh Kerajaan Persekutuan dan keseluruhan kawasan ini sedang dirancang untuk pembangunan.

Keseluruhan konsep bagi pembangunan Ladang Bukit Kiara ini adalah untuk mengekalkannya sebagai Kawasan hijau dan rekreasi yang dapat diibaratkan sebagai satu lung atau kawasan lapang bagi Bandaraya Kuala Lumpur. Kawasan hijau yang luas ini akan dibangunkan dengan projek-projek yang sesuai dengan konsep perancangan dan pembangunan sebagaimana yang disebutkan di atas.

Kawasan-kawasan yang akan dididikan bangunan dikenakan building line reserve yang termasuk syarat-syarat bagi mengekalkan natural terrain dan keindahan alam semula jadinya. Antara beberapa projek akan dibina di kawasan ini ialah projek Pusara Negara 228 ekar; Taman Bunga 416 ekar dan juga pembangunan institusi seperti Kompleks baru INTAN dan kawasan baru bagi Radio TV Pendidikan.

Adapun peruntukan tambahan sebanyak \$4 juta yang dikehendaki oleh Kementerian ini adalah bertujuan bagi membiayai kerja-kerja penyediaan infrastruktur seperti jalan besar, Jalan masuk, bekalan air dan juga kos bagi menyediakan pelan

induk untuk kawasan ini. Projek-projek infrastruktur sebagaimana yang disebutkan tadi adalah perlu disempurnakan terlebih dahulu sebelum projek-projek individu yang lain dapat dilaksanakan oleh Jabatan atau agensi yang tertentu.

Tuan Pengerusi, memandangkan pentingnya kemudahan-kemudahan yang tersebut disediakan dengan lebih awal dan segera maka Kementerian ini memohon peruntukan tambahan sebanyak \$4 juta diluluskan dan dijadikan sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P. 22 berjumlah \$4 juta di bawah Kementerian Wilayah Persekutuan terbuka untuk dibahas.

Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar.

4.29 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Pengerusi, sebagai salah seorang Ahli Parlimen dalam kawasan Wilayah Persekutuan, saya suka menggunakan kesempatan ini untuk berucap sepatah dua kata terhadap perlunya untuk mendapat wang tambahan sebanyak \$4 juta bagi tujuan untuk membangunkan kawasan Bukit Kiara, Kuala Lumpur.

Saya menyokong peruntukan ini oleh kerana saya berasa bahawa adalah sangat perlu bagi pihak Kerajaan untuk mengadakan lebih banyak taman rekreasi di kawasan Kuala Lumpur dan di sekitarnya sebagai satu kemudahan yang patut diberikan kepada penduduk-penduduk di dalam Bandaraya Kuala Lumpur. Boleh dikatakan bahawa tempat rekreasi yang kita ada sekarang adalah amat kurang dan apa yang ada sekarang ini misalnya di Lake Gardens di sini, kita semua dapat lihat bahawa banyak masalah telah timbul dan satu contohnya kita semua dapat lihat bahawa pihak Jabatan Kerja Raya telah ambil tindakan untuk mengambil balik sebahagian tanah di dalam Lake Gardens untuk pembangunan jalanraya. Ini boleh dikatakan bahawa ini adalah satu pencemaran yang ada berlaku dan penduduk-penduduk di Kuala Lumpur berasa amat kesal bahawa itu terpaksa dibuat oleh kerana pembangunan jalanraya. Di sini apa yang saya suka menyatakan ialah saya berharap bahawa apabila pihak berkenaan bercadang untuk

membangun atau merancang taman rekreasi yang baru ini iaitu di Bukit Kiara pihak yang berkuasa itu tidak akan mengulangi kesilapan-kesilapan yang ada pada masa yang lepas iaitu apabila misalnya Lake Garden yang pada masa itu dibangunkan.

Saya juga suka mengesyorkan bahawa sekiranya ada perlu kita menghantar wakil-wakil ke ibu negara yang lain untuk mempelajari sistem yang lebih efficient, sistem-sistem yang moden yang teratur yang berkesan yang telah diambil oleh mereka untuk merancang dan membangunkan taman rekreasi mereka.

Saya rasa bahawa sebagai ibu negara Kuala Lumpur patut ada satu yang disifatkan sebagai "green lung" dalam bandaraya kita dan tempat ini patutlah diperuntukkan ataupun dapat disiapkan dengan kemudahan-kemudahan yang perlu untuk membolehkan penduduk-penduduk menikmati apa-apa perkembangan yang dapat dijalankan oleh pihak yang berkenaan.

Di sini saya suka menyatakan bahawa adalah mustahak supaya pihak Dewan Bandaraya atau pihak yang berkenaan dapat menentukan bahawa kerja-kerja ini dapat disiapkan mengikut jadual memandangkan bahawa Yang Berhormat Setiausaha Parlimen telah datang di sini untuk meminta sebanyak \$4 juta diluluskan untuk projek itu.

Tuan Pengerusi, itulah sahaja yang saya ingin bercakap mengenai Perkara ini.

4.34 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Wilayah Persekutuan (Tuan Abdullah bin Haji Ahmad): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terimakasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar yang telah memberi sokongan terhadap rancangan pembangunan Bukit Kiara ini.

Memanglah rancangan yang dijalankan di Bukit Kiara ini untuk mengadakan kawasan rekreasi, kawasan lapang, adalah disebabkan Kerajaan sadar bahawasanya kawasan rekreasi, kawasan lapang, bagi Kuala Lumpur yang sedang pesat membangun ini tidak cukup maka sebab itulah kawasan Bukit Kiara ini telah diambil balik oleh Kerajaan pada tahun 1976 dari tuan-tuan punya estet yang ada di kawasan ini. Untuk menjamin supaya kawasan Bukit Kiara ini dirancang dengan baik

dan infrastruktur yang diadakan nanti serta kawasan-kawasan rekreasi di tempat itu adalah juga dibuat dengan betul, dengan elok dan memberi faedah yang maksima kepada kita, maka Kementerian Wilayah Persekutuan telah melantik satu pasukan konsultan untuk memberi nasihat dan juga membantu dalam penyediaan pelan induk bagi pembangunan kawasan Bukit Kiara ini. Jadi adalah diharapkan dengan adanya bantuan konsultan seumpama ini maka kesilapan-kesilapan yang biasa berlaku, umpamanya seperti apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat berhubung dengan Lake Gardens sekarang ini tentulah tidak akan diulangi lagi. Atas perhatian Yang Berhormat dan sokongnya itu, saya mengucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya bahawa perbelanjaan di bawah Kepala P. 22 dikemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$4,000,000 untuk Maksud P. 22 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertanian mengemukakan Anggaran Perbelanjaan bagi Kementerianannya.

Maksud P. 24 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979)—

Maksud P. 24 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980)—

4.36 ptg.

Timbalan Menteri Pertanian (Tuan Edmund Langgu anak Saga): Tuan Pengerusi, saya mohon izin membentangkan Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 4), 1979 dan (Tambahan) (Bil. 1), 1980 bagi Kementerian Pertanian.

Tambahan bagi tahun 1979 sebanyak \$1,388,741 adalah untuk membiayai dua projek berikut:

Pertama, peruntukan tambahan tanda \$10 dikehendaki untuk Butiran 137 iaitu Perkembangan Workshop Jabatan Parit dan

Taliair di Ipoh. Sebanyak \$2 juta yang diperlukan untuk projek ini boleh diperolehi dengan cara pindah peruntukan. Peruntukan tanda \$10 ini adalah untuk mewujudkan butiran baru untuk membolehkan pindah peruntukan dilakukan. Peruntukan tanda \$10 ini telah didahulukan dari Simpanan Luar Jangka dan kini dipohon tambahan untuk menggantikan pendahuluan ini.

Kedua, peruntukan tambahan sebanyak \$1,388,731 dikehendaki sebagai pinjaman kepada Kerajaan Negeri Sabah bagi membiayai projek Printis Commercial Ternakan Lembu di Tingkayu. Pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan tidak diperuntukkan terlebih awal kerana Kerajaan Negeri Sabah belum menyelesaikan masalah memindah tapak projek ini.

Tambahan sebanyak \$3,755,010 pula bagi tahun 1980 adalah untuk membiayai tiga projek berikut:

Pertama, sebanyak \$1,755,000 dikehendaki bagi Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu, membeli alat-alat jentera ladang untuk kegunaan dalam usaha meningkatkan lagi pengeluaran padi. Pada asalnya keperluan jentera ladang di kawasan KADA ditemui dari peruntukan biasa Lembaga Pertubuhan Peladang tetapi kerana pesatnya pembangunan di kawasan KADA maka KADA memerlukan peruntukannya sendiri untuk memenuhi tambahan keperluan jentera ladang dalam kawasan ini.

Kedua, sebanyak \$2 juta dikehendaki sebagai pinjaman kepada Kerajaan Negeri Selangor di bawah Butiran 84 bagi melaksanakan kerja-kerja perparitan bandaran di kawasan Kelang dan Pelabuhan Kelang untuk mencegah banjir.

Ketiga, sebanyak \$10 peruntukan tanda dikehendaki di bawah Butiran 99 iaitu Rancangan Mencegah Banjir di Trengganu. Sebanyak \$2 juta sebenarnya diperlukan untuk kerja-kerja Mengorek Muara Sungai Marang di Trengganu. Ini adalah kerana kejadian mendakan yang banyak telah berlaku menyebabkan dasar sungai itu menjadi cetek dan menimbulkan masalah kepada bot-bot nelayan yang menggunakannya.

Keperluan peruntukan ini boleh diperolehi dengan cara pindahan peruntukan. Oleh itu peruntukan tanda \$10 dikehendaki untuk melaksanakan peruntukan ini.

Tuan Pengerusi, saya mohon peruntukan tambahan pembangunan sebanyak \$1,388,741 bagi tahun 1979 dan sebanyak \$3,755,010 bagi tahun 1980 sebagaimana dibentangkan supaya diluluskan.

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P. 24 dalam Anggaran Pembangunan (Tam.) (Bil. 4) 1979 berjumlah \$1,388,741 dan di bawah Kepala P. 24 berjumlah \$3,755,010 dalam Anggaran Pembangunan (Tam.) (Bil. 1) 1980 daripada Kementerian Pertanian sekarang terbuka untuk dibahas.

Ahli Yang Berhormat dari Kangar.

4.42 *ptg.*

Tuan Shaari bin Jusoh (Kangar): Saya menyokong peruntukan tambahan yang diminta oleh Timbalan Menteri yang berkenaan bagi pihak Menteri menerusi P. 24.

Saya mengambil bahagian sedikit sahaja, Tuan Pengerusi, kerana saya amat bersetuju dengan apa pun yang ditambah untuk memperbaiki di mana disebutkan di sini untuk menambahkan pengeluaran padi. Saya berharap kepada Kementerian yang berkenaan bukan sahaja kepada Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu, Kelantan (KADA) juga kepada MADA dan sebagainya, supaya Kementerian tersebut berusaha bersungguh-sungguh membeli berbagai-bagai alat supaya dapat mengeluarkan padi lebih banyak lagi untuk perusahaan negara kita. Maksud saya bukan sahaja kepada KADA bahkan Kerajaan patutlah membeli alat-alat pertanian seperti ini juga kepada semua tempat yang mana ada rancangan seperti MADA dan sebagainya.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Tanah Merah.

4.43 *ptg.*

Tuan Hussein bin Mahmood (Tanah Merah): Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada P. 24 Butiran (Projek) 6, Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA). Saya menyokong peruntukan yang dipohonkan oleh Kementerian ini dalam projek Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu kerana untuk membeli alat-alat jentera ladang untuk kegunaan di kawasan yang tersebut.

Hanya satu soalan di dalam hal ini, Tuan Pengerusi, saya minta penjelasan daripada pihak Kementerian berkenaan apakah jentera-jentera yang dibeli ini termasuk juga jentera-jentera menuai padi (harvester) dan jikalau

harvester ataupun jentera-jentera penuai padi ini belum lagi digunakan di kawasan KEMUBU ataupun kalau pun sudah digunakan tetapi tidak begitu meluas lagi, saya mencadangkan supaya harvester ataupun jentera penuai padi ini hendaklah digunakan memandangkan bahawa masalah buruh atau tenaga kerja di dalam musim menuai padi ini bukan sahaja dirasai oleh setengah-setengah negeri seperti Kedah tetapi juga oleh negeri-negeri lain termasuk juga Kelantan yang mana sebahagiannya adalah di bawah Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA). Ini ialah kerana dorongan belia-belia kita kepada ladang hari ini sepertimana kita semua maklum adalah begitu tidak menggalakkan kerana tarikan-tarikan sosio-ekonomi ataupun faktor-faktor daripada sektor-sektor lain adalah lebih menggalakkan, oleh sebab-sebab tertentu yang dimaklumkan.

Suatu perkara lagi, kita dapati Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) ini selain daripada mementingkan soal penanaman padi seperti masalah air dan bajanya, persediaan-persediaan tapak-tapak dan sebagainya, saya juga mencadangkan Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu hendaklah melihat kehidupan petani-petani di kawasan berkenaan secara menyeluruh.

Saya sedar, kita dapati ada beberapa tempat petani-petani diberi peluang berternak dan sebagainya tetapi selain daripada soal ternakan ayam dan sebagainya, ingin saya mencadangkan juga supaya bidang-bidang lain diterokai dengan (tujuan supaya keadaan sosio-ekonomi penduduk-penduduk di kawasan Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) ini dinaikkan. Misalnya selain daripada ternakan-ternakan sambilan sepertimana yang saya sebutkan tadi dalam erti kata ternakan ayam, itik, lembu, kerbau secara kecil-kecilan hendaklah juga digalakkan perusahaan "cottage industry" atau perusahaan-perusahaan kampung ataupun di rumah-rumah seperti membuat perkara-perkara yang boleh dijadikan sebagai bahan-bahan untuk dijual dan ini akan mendapat bantuan perbelanjaan yang lebih sedikit kepada mereka itu.

Satu perkara lagi, dalam masalah Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu ini saya rasa kalau dibuat kajian yang mendalam dan kajian yang meluas saya yakin dan percaya banyak lagi perkara-perkara yang boleh diadakan bagi faedah petani-petani di dalam kawasan KADA ini. Kesimpulannya saya

minta supaya Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu bahkan juga MADA seperti itu juga hendaklah melihat petani-petani, anak-anak bendang ini bukan hanya dari segi pertanian tetapi juga hendaklah melihat dari usaha-usaha hendak menaikkan taraf sosio-ekonomi keluarga ataupun petani-petani yang berkenaan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Permatang Pauh.

4.46 ptg.

Tuan Haji Zabidi bin Haji Ali (Permatang Pauh): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh berkenaan permintaan Kementerian ini berhubung dengan peruntukan Pembangunan Tambahan, P. 24. Tetapi apa yang saya ingin menarik perhatian di sini ialah bukan di Sarawak ataupun KADA di Kelantan sebagaimana kata sahabat saya tadi Ahli Yang Berhormat dari Kangar menyebut bahawa MADA juga berkehendak pembangunan yang lebih baik. Apa yang saya sukai sebut di sini ialah berkenaan dengan Seberang Perai dan Pulau Pinang.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, berkenaan dengan apa?

Tuan Haji Zabidi bin Haji Ali: Berkenaan dengan tanaman padi di Seberang Perai. Nampaknya peruntukan ini diadakan untuk Kelantan dan Sarawak sahaja tetapi untuk pembangunan menanam padi di Seberang Perai saya harap pada masa yang akan datang patutlah pihak Kementerian berkenaan itu memberi perhatian.

Tuan Edmund Langgu anak Saga: Tuan Pengerusi

Tuan Pengerusi: Nanti sekejap Yang Berhormat! Yang Berhormat dari Permatang Pauh bersabar sekejap.

Tuan Edmund Langgu anak Saga: Ini berkenaan dengan KADA sahaja.

Tuan Pengerusi: Saya tahu, tetapi saya beri peluang sedikit tadi oleh kerana di dalam pertanian ini ada disebut berkenaan dengan Lembaga Kemajuan Pertanian. Jadi, saya beri peluang sedikit dia bercakap.

Tuan Haji Zabidi bin Haji Ali: Apa yang saya sentuh di sini ialah berkenaan dengan Seberang Perai dan Pulau Pinang. Sebab sudah beberapa kali di dalam Dewan yang mulia ini saya mengemukakan masalah pertanian khasnya tanaman padi di Seberang Perai tetapi hingga hari ini nampaknya tanah yang terbiar sudah meningkat hampir-hampir 8,000 ekar iaitu di Seberang Perai Tengah, di Juru, dan Seberang Perai Utara yang mana hingga hari ini boleh dikatakan hampir 600 ekar yang telah terbiar iaitu saya berharap pihak Kementerian berkenaan supaya memberi perhatian yang bersungguh-sungguh di masa yang akan datang kerana kawasan ini pada masa dahulu adalah satu kawasan yang sangat maju dan kawasan inilah mula-mula sekali menanam padi dua kali setahun. Tetapi hari ini sudah terbiar dengan sebab Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan juga tidak mengambil perhatian bersungguh-sungguh yang mana Kerajaan Negeri mengutamakan pembangunan lain-lain bidang. Jadi pertanian ini telah diabaikan, maka saya menarik perhatian Menteri yang berkenaan supaya di masa yang akan datang diberikan perhatian yang bersungguh-sungguh kepada kawasan ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

4.50 ptg.

Tuan Edmund Langgu anak Saga: Tuan Pengerusi, saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian bercakap dan menyokong serta memberi syor-syor dan pandangan-pandangan mengenai perkara-perkara di bawah Kementerian Pertanian berhubung dengan pembentangan Anggaran Pembangunan Tambahan ini.

Yang Berhormat dari Tanah Merah ada bertanya sama ada combine-harvester akan dibeli. KADA dan MARDI memang mengkaji kemungkinan menyesuaikan combine-harvester untuk kegunaan keadaan di negara ini dan jikalau sesuai ini akan diadakan.

Yang Berhormat dari Kangar bertanya berkenaan dengan membeli alat-alat jentera MADA peruntukan ini adalah disediakan, perkara ini telah diketahui dan perkara ini telah diambil kira. Walau bagaimanapun, saya tidak menjawab satu persatu syor-syor atau pandangan-pandangan yang telah ditimbulkan itu, tetapi saya akan mengarahkan

pegawai-pegawai yang berkenaan kelak mengambil langkah atas kesemuanya itu supaya mereka mengambil perhatian untuk dibincangkan pada masa yang akan datang. Seperti biasa juga jikalau ada mana-mana pandangan yang mendapat persetujuan nanti akan dijadikan strategi Kementerian ini untuk kemajuan negara kita. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat masalahnya ialah bahawa usul ini dikemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$1,388,741 untuk Maksud P. 24 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$3,755,010 untuk Maksud P. 24 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Maksud B. 26 dan B. 27 (Jadual Pertama)—

Maksud P. 26 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4) 1979)—

Tuan Pengerusi: Saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Kebudayaan Belia dan Sukan.

4.53 ptg.

Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan (Datuk Chin Hon Ngian): Tuan Pengerusi, saya memohon mengemukakan supaya Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua, 1979 untuk Kementerian saya di bawah Kepala B. 26 sebanyak \$120,000 dan B. 27—Muzium sebanyak \$32,850 diluluskan dan dijadikan sebahagian daripada Jadual.

Saya juga memohon diluluskan Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 4) 1979 di bawah Kepala P. 26 sebanyak \$10 sebagai peruntukan tanda. Tuan Pengerusi, tambahan sebanyak \$120,000 di bawah Kepala B. 26 yang diminta itu adalah untuk membiayai perbelanjaan untuk membina sebuah Loji Penapisan Air untuk bekalan air kepada Pusat Latihan Belia Negara di Pertak, Ulu Selangor. Sementara itu peruntukan tambahan

sebanyak \$32,850 di bawah Kepala B. 27—Muzium adalah digunakan untuk membiayai perbelanjaan berikut:

- (1) Mencetak Muzium Journal \$19,200.
- (2) Menjaga Keselamatan Muzium \$13,650.

Tuan Pengerusi, peruntukan tanda sebanyak \$10 dipohon bagi Anggaran Pembangunan Tambahan (Bil. 4) 1979 di bawah Kepala P. 26 Pecahan-kepala 1—Kemudahan-kemudahan Riadah adalah bagi membolehkan pindah peruntukan dibuat dari Pecahan-kepala 11—Institusi Sukan sebanyak \$600,000. Pindahan peruntukan sebanyak \$600,000 itu adalah bagi membiayai projek-projek berikut:

- (a) Stadium Tertutup Ipoh \$500,000.
- (b) Stadium Tertutup di Datuk Syed Omar, Alor Star \$100,000.

Tuan Pengerusi, dengan peruntukan-peruntukan tambahan itu dapatlah Kementerian saya melaksanakan rancangan-rancangannya dengan teratur dan sempurna. Sekian, saya mohon kelulusan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Tanah Merah.

4.58 ptg.

Tuan Hussein bin Mahmood (Tanah Merah): Tuan Pengerusi, saya mohon membincangkan sedikit sahaja daripada permintaan ini iaitu Kepala B. 27 berpandu kepada Kertas Perintah 20/1980 Butiran (Kod) 2900—Pentadbiran Muzium.

Di dalam muka surat 21 daripada Kertas Perintah 20/1980 ada diterangkan tambahan sebanyak \$32,850 adalah dikehendaki bagi membiayai perbelanjaan mencetak "Federation Museums Journal Vol. XXI dan XXII". Ingin saya bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan apakah yang memerlukan dua volume journal ini terpaksa dicetak kembali oleh pihak Muzium Negara dan seterusnya kalau dapat diberitahu kepada Dewan yang mulia ini apakah telah jadi kepada kedua volume Federal Museums Journal ini sama ada journal-journal ini telah disebarkan kepada umum atau dijual ataupun bagaimana.

Saya tidak hendak mengungkit-ungkitkan sangat, Tuan Pengerusi, kerana saya rasa ini adalah satu perkara yang baik. Sekiranya

didapati mana-mana majalah seperti journal ini ataupun buku-buku yang lama yang mungkin tidak mampu untuk dicetak kembali oleh mana-mana pencetak atau pengeluar buku swasta dari segi economy of return atau sebagainya, maka saya mencadangkan supaya pihak Muzium Negara mengambil daya usaha atau inisiatif untuk mencetak semula journal-journal atau buku-buku yang dirasai perlu sebagai khazanah kepada negara ini yang mana patut diketahui dan dibaca oleh masyarakat umum terutama sekali kepada generasi muda.

Umpamanya, majallah-majallah seperti Journal of Malayan Branch of Royal Asiatic Society atau Journal of Royal Asiatic Society ini kalau disemak-semak kembali, Tuan Pengerusi, saya percaya banyak bahan-bahan yang didapati dalam journal tersebut yang mana terpendam begitu sahaja kalau tidak dicungkil dan dicetak kembali oleh pihak-pihak seperti Muzium Negara ini. Dan seterusnya apabila journal atau buku-buku, bahan-bahan percetakan lama ini telah dicetak kembali oleh pihak Muzium dengan menggunakan wang Kerajaan maka ianya hendaklah disebarkan kepada tempat-tempat yang agak strategik di mana ianya akan dapat digunakan oleh masyarakat umum sama ada di sekolah-sekolah perpustakaan-perpustakaan awam atau lain-lain tempat yang difikirkan menasabah asalkan tujuannya bahan-bahan atau maklumat-maklumat yang terpendam di dalam buku-buku atau journal tersebut dapat sampai kepada matlamat sebagaimana yang saya sebutkan tadi.

Sekali lagi saya menyokong dan terima kasih.

Tuan Pengerusi: Saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

5.01 ptg.

Datuk Chin Hon Ngian: Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah yang telahpun memberi pandangan yang baik. Tentang Federation Museums Journal Vol. XXI dan XXII ini adalah dicetak untuk dijual kepada orang ramai.

Tuan Pengerusi, peruntukan tambahan sebanyak \$32,850 di bawah Kepala B. 27 Jabatan Muzium adalah digunakan untuk membiayai perbelanjaan berikut:

- (a) Mencetak Federation Museums Journal Vol. XXI dan XXII sebanyak 10,000 naskah bagi tiap-tiap volume. Peruntukan tambahan ini diperlukan oleh kerana journal tersebut yang dipesan pada tahun 1978 hanya dapat dibekalkan pada tahun 1979.
- (b) Bayaran perkhidmatan kepada sebuah syarikat pengawal keselamatan untuk menjaga keselamatan Muzium. Pihak Perbendaharaan telah memperakukan Sistem Kawalan Keselamatan di Muzium Negara adalah tidak mencukupi. Kelulusan untuk menggunakan perkhidmatan kawalan keselamatan dari syarikat swasta hanya diperolehi pada bulan Ogos 1978. Oleh yang demikian peruntukan tersebut tidak dimasukkan ke dalam anggaran belanja 1979.

Tuan Pengerusi, pandangan-pandangan dan cadangan-cadangan yang baik yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat itu akan diberi perhatian kelak. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa usul ini dikemukakan bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$120,000 untuk Maksud B. 26 dan \$32,850 untuk Maksud B. 27 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 26 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Pelajaran untuk mengemukakan cadangan.

Maksud B. 29 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 29 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980)—

5.05 ptg.

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Chan Siang Sun): Tuan Pengerusi, saya mohon membentangkan Anggaran Belanja Mengurus

Tambahan Pertama dan Anggaran Belanja Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1980 seperti berikut diluluskan.

Di bawah Kepala B. 29 Kementerian Pelajaran, jumlah peruntukan tambahan belanja mengurus yang dikehendaki diluluskan adalah sebanyak \$767,830. Adapun jumlah peruntukan tambahan yang dikehendaki itu adalah untuk membiayai perbelanjaan bagi mewujudkan sebuah Kerusi Akademik Tun Abdul Razak dalam pengajian Asia Tenggara di Universiti Ohio, Athens, Amerika Syarikat dalam tahun 1980. Keterangan bagi peruntukan tambahan yang diperlukan di atas terdapat pada muka surat 7 dalam Kertas Perintah 22 tahun 1980.

Tuan Pengerusi, di bawah Kepala P. 29 sebanyak \$500,000 adalah dikehendaki bagi sebahagian daripada anggaran harga projek untuk perbelanjaan membina Ibu Pejabat Pelajaran Sabah di Kota Kinabalu dan dua buah Sekolah Menengah Asrama Penuh iaitu di Labuan dan Lahad Datu. Ibu Pejabat Pelajaran Sabah di Kota Kinabalu yang akan didirikan itu adalah sebuah bangunan 7 tingkat, 108,442 kaki persegi dan dianggarkan berharga sebanyak \$5 juta. Pembinaannya adalah khusus untuk memenuhi keperluan ruang pejabat yang begitu mendesak ketika ini. Buat masa ini Ibu Pejabat Pelajaran Sabah menumpang di Bangunan Persekutuan di Kota Kinabalu dan ruang pejabat yang diuntukkan kepadanya adalah tidak mencukupi. Dua buah Sekolah Menengah Berasrama Penuh akan didirikan tiap-tiap satu di Lahad Datu dan Labuan. Kedua-dua sekolah ini akan boleh memuatkan seramai 816 penuntut. Penuhuan Sekolah Menengah Berasrama Penuh ini adalah satu cara yang baik untuk memperbaiki mutu pelajaran murid-murid bumiputra, terutamanya mereka yang terdiri dari kawasan pedalaman di mana kemudahan persekolahan amat tidak memuaskan. Oleh kerana tidak ada peruntukan disediakan dalam tahun 1980 peruntukan tanda sebanyak \$10 telah diadahkan daripada simpanan luar jangka bagi mewujudkan satu butiran projek baru.

Dewan diminta meluluskan peruntukan tanda \$10 sahaja bagi menggantikan pendahuluan tersebut. Keterangan bagi peruntukan tambahan yang diperlukan di atas terdapat pada muka surat 4 dalam Kertas Perintah 26 tahun 1980.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B. 29 berjumlah \$767,830 di dalam Anggaran Tambahan Pertama tahun 1980 Belanja Mengurus daripada Kementerian Pelajaran dan juga Kepala Pembangunan P. 29 berjumlah sebanyak \$10 di dalam Anggaran Tambahan Pertama tahun 1980 Pembangunan sekarang ini terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat dari Sepang.

5.09 ptg.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin (Sepang): Tuan Pengerusi, saya suka menyentuh di bawah Butiran Kod 4100, Bayaran Pindahan (3) Pentadbiran Am yang mana Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan bahawa wang sebanyak lebih kurang \$767,000 sebagai sebahagian daripada kos bagi melaksanakan rancangan Kerusi Akademik Tun Abdul Razak dalam pengajian Asia Tenggara di Universiti Ohio, Athens, Amerika Syarikat yang bermula pada tahun 1980.

Yang Pertama, saya suka hendak mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Kementerian Pelajaran yang telahpun berjaya mewujudkan kerusi itu di Universiti Ohio dan pada pendapat saya ini merupakan suatu penghormatan yang begitu tinggi kepada yang pertama, pucuk pimpinan negara kita dan, yang kedua, penghormatan kepada negara Malaysia sendiri. Saya harap juga kalau dapat Kerusi-kerusi Akademik seperti ini ataupun dalam bidang-bidang pengajian yang berkenaan akan dapat diadakan juga di universiti-universiti di negara-negara lain jika didapati sesuai.

Yang kedua, Tuan Pengerusi, ingin juga saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Yang Berhormat Menteri Pelajaran yang telahpun diberi penghormatan oleh Universiti Ohio baru-baru ini dan ini juga merupakan suatu penghargaan yang paling tinggi yang boleh diberi oleh sebuah universiti luar negeri kepada seorang pemimpin negara kita dan saya ucapkan syabas kepada Kementerian Pelajaran di atas kejayaan-kejayaan yang tersebut.

Dengan itu, saya sokong permintaan tambahan anggaran Kementerian Pelajaran.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Seremban.

5.12 ptg.

Dr Chen Man Hin (Seremban): Tuan Pengerusi, saya hendak bercakap sedikit di bawah Maksud B. 29 berkenaan Hal Ehwal Luar Negeri (Pelajaran).

Di sini saya rasa sangat kesal sebab di sini tidak ada peruntukan wang untuk penuntut-penuntut kita yang sekarang ada di luar negeri khususnya di United Kingdom dan di Australia. Di sana sekarang ada ramai penuntut-penuntut kita yang menghadapi masalah financial crisis yang serius oleh sebab Kerajaan United Kingdom sekarang sudah menaikkan tuition fees yang sangat tinggi, dari 30% sampai 500%. Ini adalah menjadi satu masalah yang besar kepada penuntut-penuntut kita di sana dan juga di Australia.

Oleh sebab mereka menghadapi satu financial crisis dan mereka bertanya bolehkah mereka melanjutkan pelajaran mereka di sana atau tidak. Kalau Kerajaan Malaysia tidak ada satu tabung wang untuk menolong penuntut-penuntut kita yang sekarang ada di United Kingdom dan Australia serta memberi peluang kepada mereka melanjutkan pelajaran, saya ingat Kerajaan Barisan Nasional boleh dianggap tidak bertanggungjawab. Saya harap Kerajaan patut mengambil perhatian mengenai maksud ini dan segera lancarkan satu tabung wang sekurang-kurangnya \$3 juta untuk menolong penuntut-penuntut kita yang sekarang berada di United Kingdom atau Australia.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Tanah Merah.

5.15 ptg.

Tuan Hussein bin Mahmood (Tanah Merah): Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyentuh Maksud B. 29, Kertas Perintah 22, Butiran 4100 mengenai Bayaran Pindaan Pentadbiran Am—Hal Ehwal Luar Negeri.

Tuan Pengerusi, saya juga menyokong apa yang disebutkan oleh sahabat saya Yang Berhormat dari Sepang tadi mengenai Kerusi Akademik Tun Abdul Razak dalam pengajian Asia Tenggara di Universiti Ohio, Athens, Amerika Syarikat.

Tuan Pengerusi, saya minta supaya pihak Kementerian Pelajaran khasnya dan pihak Kerajaan amnya hendaklah menjalankan feelers yang tertentu—usaha-usaha yang saya

maksudkan supaya walaupun tidak dapat banyak diwujudkan di tempat-tempat lain hendaklah kita usahakan supaya ada di merata-rata tempat perkara-perkara yang seperti ini dengan tujuan: yang pertamanya dari segi diplomatik, yang keduanya dari segi untuk memperkenalkan negara Malaysia yang kecil ini, yang terlalu kecil bagi setengah-setengah negara untuk mengetahui di manakah Malaysia ini di atas peta. Mudah-mudahan dengan cara yang demikian ini mungkin pengenalan Malaysia di muka dunia dapat dipercepatkan lagi daripada apa yang sedang berjalan hari ini.

Perkara yang kedua, Tuan Pengerusi, mengenai Hal Ehwal Luar Negeri. Saya ingin mencadangkan kepada pihak Kementerian Pelajaran supaya menyemak kembali tentang bilangan pegawai-pegawai yang digunakan untuk menolong penuntut-penuntut kita di luar negeri. Saya dapati bilangan pegawai-pegawai yang diletakkan di negara-negara asing itu adalah jauh daripada mencukupi kerana mungkin negara seperti Amerika yang begitu luas atau Britain walaupun tidak luas tetapi banyak tempat-tempat di mana penuntut-penuntut kita menuntut di Universiti-universiti di sana mungkin pertambahan perlu diadakan. Ini kerana salah satu cara untuk subvert, dengan izin, bakal-bakal pemimpin atau warganegara sesebuah negara itu ialah dengan cara yang paling mudah iaitu to subvert penuntut-penuntut yang menuntut di luar-luar negeri dan mereka ini akan membawa satu idea ataupun a value system yang lain setelah mereka itu kembali ke tanahair.

Tuan Pengerusi, rasa saya tidak menjadi keberatan kalau sekiranya ditambahkan pegawai-pegawai ini dan dengan penambahan pegawai ini bukan sahaja ditambah dari segi quantiti bahkan juga dari segi quality. Misalnya, selain daripada soal-soal keugamaan patut juga ditambah dari segi-segi lain supaya pegawai-pegawai kita ini benar-benar dapat menjadi counsellors yang dapat memberi panduan kepada penuntut-penuntut kita di luar negeri dalam serba segi terutama sekali apabila memandangkan bahawa apabila penuntut-penuntut ini berada di luar negeri dua tahun sekali baru mereka ini pulang kebiasaannya mereka terputus dengan keadaan-keadaan yang sebenarnya wujud di negara ini apatah lagi memandangkan di setengah-setengah tempat memang sukar akhbar-akhbar untuk dibaca oleh mereka itu.

Kesimpulannya, Tuan Pengerusi, dalam masalah ini saya memintalah supaya pegawai-pegawai penuntut dalam bentuk counsellors dan sebagainya bagi faedah penuntut-penuntut kita di luar negeri demi keselamatan dan menjaga keutuhan negara pada masa hadapan ditambahkan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Kinabatangan.

5.18 ptg.

Tuan Abdul Ghani bin Misbah (Kinabatangan): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk menyokong peruntukan yang dikehendaki di bawah Butiran (Projek) 53—Ibu Pejabat Pelajaran Sabah.

Sebentar tadi kita mendengar Timbalan Menteri Pelajaran menyatakan di Dewan yang mulia ini bahawa peruntukan ini dikehendaki kerana Ibu Pejabat Pelajaran di Kota Kinabalu sekarang ini menumpang di Bangunan Rumah Persekutuan. Di sini inginlah saya menyatakan di Dewan yang mulia ini bahawa Pejabat Pelajaran di Sandakan iaitu salah satu daerah yang termasuk dalam kawasan pilihanraya saya juga menumpang dalam satu bangunan iaitu bangunan Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan Cheng Meng dan telah menggunakan sebahagian daripada bilik darjah sekolah tersebut untuk kegunaan pejabat.

Saya rasa ini bukan sahaja mengganggu ketenteraman ataupun kelicinan pentadbiran ibu pejabat di bahagian Pantai Timur Sabah tetapi juga ini telah memakan ruangan ataupun bilik darjah yang sepatutnya digunakan oleh kanak-kanak sekolah. Sukalah saya mengambil kesempatan di sini merayu supaya Pejabat Pelajaran Sandakan diperuntukkan satu pejabat yang tersendiri.

Tuan Pengerusi: Saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya ucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberikan cadangan-cadangan dan juga puji-pujian di atas Kementerian ini dan juga kepada Yang Berhormat Menteri Pelajaran. Jadi bagi pihak Kementerian Pelajaran dan Menteri Pelajaran saya mengucapkan berbilang terima kasih.

Mengenai pengwujudan Kerusi Akademik Tun Abdul Razak di Universiti Ohio, Athens Amerika Syarikat tentulah merupakan satu penghormatan yang tinggi kepada Allahyarham Tun Abdul Razak dan juga negara Malaysia ini. Jadi dengan diwujudkan sebuah kerusi akademik itu tentulah akan membawakan negara kita dari segi lapangan akademik dan juga dari segi hubungan antara Malaysia dan Amerika Syarikat lebih rapat dan baik pada masa akan datang.

Ahli Yang Berhormat dari Sepang juga telah mengucapkan ribuan terima kasih ke atas pengwujudan kerusi akademik itu dan memberi tahniah kepada Menteri Pelajaran oleh kerana dipilih atau diberikan satu galakan sebagai pemimpin antarabangsa atau kepimpinan antarabangsa. Jadi tentulah compliment itu saya akan convey atau sampaikan kepada Yang Berhormat Menteri dan mudah-mudahan kita berharap dengan compliment itu Yang Berhormat Menteri akan dapat bekerja dan berusaha dengan lebih gigih lagi bukan sahaja dari segi pelajaran tetapi juga dari segi kepimpinan untuk belia-belia dalam negara kita dan juga di dunia luar amnya.

Ahli Yang Berhormat dari Seremban berasa kesal sedikit oleh kerana di sini tidak ada peruntukan untuk tabung pendidikan bagi penuntut-penuntut di United Kingdom atau di Australia. Jadi kalau tak silap saya Ahli Yang Berhormat itu tidak berapa ingat apa yang saya sudah sebutkan mengenai perkara ini dalam Dewan yang mulia ini dalam sidang yang lalu. Kita sudah ada tabung, bukan dalam peruntukan ini, tetapi ada satu tabung khas yang mana sumbangan daripada Kerajaan \$350,000 dan juga pihak swasta memberikan sumbangan, kalau tak silap saya tabung ini sekarang ada lebih kurang \$400,000. Jadi dengan tabung itu tentulah secara langsung atau tidak langsung kita akan dapat memberikan pertolongan kepada penuntut-penuntut di United Kingdom yang berkehendakkan bantuan daripada Kerajaan. Jadi sungguhpun kita tidak ada tabung khas untuk penuntut-penuntut di Australia tetapi usaha dan cara-cara lain telah diadakan dengan Kerajaan Australia. Sungguhpun mereka menaikkan yuran atau menaikkan pembayaran bagi penuntut-penuntut di Australia, tetapi kadar itu tidak berapa tinggi jika dibandingkan dengan yuran di United Kingdom, tetapi

dengan cara itu dan usaha pegawai-pegawai dan juga Menteri Pelajaran tentulah kita akan dapat simpati daripada negara Australia itu.

Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah, selain daripada mengucapkan tahniah kepada Kementerian untuk mewujudkan Kerusi Akademik Tun Abdul Razak itu, beliau berharap melalui lapangan akademik itu dapatlah negara-negara yang lain pula boleh mengikuti contoh daripada Amerika Syarikat memberikan kerusi akademik kepada negara kita untuk meninggikan imej atau untuk mengingatkan negara Malaysia di dunia ini. Jadi di sini saya suka menjelaskan untuk mendapatkan kerusi akademik itu daripada mana-mana negara atau mana-mana universiti tentulah ini bergantung kepada negara itu dan pihak universiti yang berkenaan. Mereka tidak dapat tahu kebolehan atau sumbangan pemimpin-pemimpin kita kepada dunia dan negara-negara membangun dan juga dari segi akademik mereka beri penghormatan itu supaya dapat mengingatkan dan juga dapat merapatkan dari segi lapangan akademik dengan Malaysia. Jadi kita berharaplah mulai daripada apa yang ditunjukkan oleh Amerika Syarikat, yakni Universiti Ohio itu, universiti-universiti di negara-negara lain pula boleh mengikuti contoh semacam itu dan jika kita dapat mengadakan kerusi akademik yang banyak, dari segi taraf dan mutu akademik imej negara kita tentulah akan dapat ditinggikan lagi.

Ahli Yang Berhormat dari Kinabatangan, Sabah menyebut berkenaan Pejabat Pelajaran di Sandakan, Sabah. Perkara ini saya tentulah akan berikan perhatian dan juga mengambil langkah yang mana boleh supaya perkara ini dapat diselesaikan. Sekali lagi saya ucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang memberikan sumbangan dalam perbincangan peruntukan untuk Kementerian ini. Sekian, terima kasih.

Dr Chen Man Hin: Saya minta penjelasan. Tabung \$300,000-\$400,000 itu tidak cukup. Saya minta satu tabung sekurang-kurangnya \$3 juta. Kalau sekarang tabung itu hanya \$400,000 sedangkan penuntut-penuntut kita di United Kingdom sahaja ada 20,000 orang, tidak termasuk penuntut di Australia. Ini bermakna seorang penuntut dapat \$20 sahaja tetapi mereka bayar yuran bukan \$20 tetapi

beratus-ratus atau beribu-ribu ringgit setahun. Saya harap tabung ini ditambah bukan \$300,000 tetapi sekurang-kurangnya \$3 juta atau \$10 juta.

Dato' Chan Siang Sun: Tuan Pengerusi, oleh kerana bukanlah semua penuntut-penuntut berkehendakkan bantuan ini, jadi untuk masa sekarang kita masih memproses permintaan-permintaan itu berperingkat-peringkat dan apabila kita habis proses permohonan itu barulah kita tahu sebenarnya keadaan itu.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa usul ini dikemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$767,830 untuk Maksud B. 29 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; dan wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 29 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Maksud B. 31, B. 32 dan B. 33 (Jadual Pertama)—

Maksud B. 31 dan B. 32 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 34 (Anggaran Pembangunan (Bil. 4), 1979)—

Maksud P. 31 (Anggaran Pembangunan (Bil. 1), 1980)—

5.30 ptg.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Mak Hon Kam): Tuan Pengerusi, dengan izin saya membentangkan Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua tahun 1979 dan Pertama tahun 1980 dan Anggaran Pembangunan Tambahan Keempat, 1979 dan Pertama, 1980 untuk Kementerian Kewangan yang meliputi anggaran Jabatan-jabatan di bawah portfolio Kementerian Kewangan dan saya mencadangkan supaya peruntukan yang berikut diluluskan.

(a) Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua, 1979.

Maksud B. 31—Perbendaharaan. Peruntukan tambahan sebanyak \$540,941 adalah dikehendaki di bawah Maksud Bekalan 31—Perbendaharaan untuk membeli mesin perakaunan tambahan di Jabatan Akauntan Negara bagi menampung beban kerja yang bertambah.

Maksud B. 32—Perkhidmatan Am Perbendaharaan. Peruntukan tambahan sebanyak \$20,000,000 diperlukan di bawah Maksud B. 32 sebagai bayaran ansuran pertama kepada Kerajaan Negeri Johor yang mana Kerajaan Persekutuan telah meluluskan pinjaman sebanyak \$30,000,000 bagi menampung Perbelanjaan Mengurus dan melaksanakan projek-projek pembangunan di negeri tersebut.

Maksud B. 33—Peruntukan kepada Kumpulanwang Terkanun. Bagi Maksud B. 33 pula peruntukan tambahan yang diperlukan sebanyak \$550,000,000 untuk menambah peruntukan Kumpulanwang Pembangunan bagi membiayai projek-projek pembangunan yang semakin bertambah. Jumlah Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua 1979 ialah \$570,540,941.

(b) Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Pertama, 1980.

Maksud B. 31—Perbendaharaan peruntukan tambahan sebanyak \$1,432,069 adalah dikehendaki di bawah Maksud Bekalan B. 31—Perbendaharaan. Tambahan peruntukan tersebut adalah bagi tujuan-tujuan bekalan bahan-bahan dan kelengkapan serta penyelenggaraan dan membaiki Jabatan-jabatan di bawah Perbendaharaan.

Maksud B. 32—Perkhidmatan Am Perbendaharaan. Di bawah Maksud B. 32 ini peruntukan tambahan yang diperlukan adalah sebanyak \$31,291,141. Daripada jumlah tersebut sebanyak \$18.4 juta adalah sebagai pinjaman kepada Kerajaan-kerajaan Negeri dan bakinya sebanyak \$12,891,141 adalah untuk menampung perbelanjaan pembayaran balik kepada Kerajaan-kerajaan Negeri dan Penguasa-penguasa Tempatan berikutan dengan pengambilan alih Perkhidmatan Bomba oleh Kerajaan Persekutuan daripada Kerajaan-kerajaan Negeri dan Penguasa-penguasa Tempatan bagi tempoh mulai tahun 1976 hingga tahun 1978. Jumlah Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Pertama 1980 ialah \$32,723,210.

(c) *Anggaran Belanja Pembangunan Tambahan Keempat, 1979.*

Maksud P. 34—Jabatan Kastam dan Eksais Diraja. Peruntukan Tambahan sebanyak \$3,852,360 adalah dikehendaki di bawah Maksud P. 34 Jabatan Kastam dan Eksais Diraja bagi membiayai pembayaran premium tanah yang telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri Johor untuk projek Maktab Latihan Kastam dan Eksais Diraja Johor Bahru.

(d) *Anggaran Belanja Pembangunan Tambahan Pertama, 1980.*

Maksud P. 31—Perbendaharaan. Peruntukan tambahan sebanyak \$226,310,304 adalah dikehendaki bagi Maksud P. 31—Perbendaharaan yang mana melibatkan pembayaran dalam akaun kepada Kerajaan Negeri Selangor sebanyak \$150,000,000 yang merupakan bayaran pendahuluan kepada Kerajaan Negeri itu bagi tahun 1979 dan tahun 1980. Pemberian tanah yang memerlukan peruntukan tambahan sebanyak \$21,310,304 bagi membiayai pembayaran mengambil balik tanah-tanah tambahan di Mukim Petaling dan Mukim Setapak dan peruntukan tambahan sebanyak \$55,000,000 bagi menyelesaikan baki pinjaman terakhir Kerajaan Persekutuan kepada Bank Rakyat yang kesemuanya berjumlah \$165,000,000 bagi tempoh Rancangan Malaysia Ketiga dengan ini jumlah besar Anggaran Perbelanjaan yang dipohon ialah \$833,426,815.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud B. 31, B. 32, B. 33 bagi Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua, 1979 dan B. 31 dan B. 32 juga bagi Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Pertama, 1980 serta Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Keempat, 1979 di bawah P. 34 dan juga P. 31 bagi Tambahan Pembangunan Pertama, 1980 sekarang terbuka untuk dibahas. Ahli Yang Berhormat dari Sepang.

5.38 ptg.

Tuan Haji Suhaimi bin Dato' Haji Kamaruddin (Sepang): Tuan Pengerusi, saya minta izin untuk menyentuh Anggaran Pembangunan Tambahan (Bil. 1) Tahun 1980 di bawah Maksud P. 31 Butiran (Projek) 2 iaitu Pembayaran Dalam Akaun kepada Kerajaan

Negeri Selangor. Di bawah Maksud ini Kerajaan Persekutuan telah memberi pendahuluan sebanyak \$400 juta kepada Kerajaan Negeri Selangor sehingga tahun 1978 bagi membiayai berbagai projek untuk membangunkan Shah Alam sebagai ibu negeri Selangor yang baru berikutan dengan penubuhan Kuala Lumpur sebagai Wilayah Persekutuan pada 1hb Februari, 1974.

Tuan Pengerusi, Shah Alam sebagai suatu ibu negeri yang baru telahpun dibina daripada pusat ladang bermakna perbelanjaan yang diperlukan untuk membina ibu negeri itu akan memerlukan perbelanjaan yang begitu banyak. Perbelanjaan yang telahpun diberi masih lagi berkurangan kerana banyak belanja-belanja asas seperti jalan, taliair, lampu elektrik, bekalan air dan berbagai-bagai, perlu disediakan yang memakan belanja berjuta-juta ringgit.

Pada mulanya mengamalah kerja-kerja ini tidaklah memerlukan wang yang sebegitu banyak, tetapi peringkatnya telah sampai masanya sekarang yang mana perbelanjaan yang banyak diperlukan oleh Kerajaan Negeri bagi menjalankan pembinaan ibu negeri Shah Alam ini. Malah Kerajaan Negeri telahpun menyediakan satu kos yang diperlukan yang menelan belanja billion ringgit. Walaupun ini merupakan satu perbelanjaan yang besar, tetapi saya sungguh-sungguh berharap apabila Kerajaan Negeri Selangor mengemukakan wang yang diperlukan maka Kerajaan Persekutuan akan dapat menimbang dengan saksama dan memberikan bantuan-bantuan yang diperlukan. Apa yang perlu dalam perkara ini ialah soal masa iaitu masa untuk diperlukan wang itu hendaklah diberi iaitu jangan ada kelewatan pemberiannya kerana sekiranya berlaku kelewatan maka ini sudah pasti akan menjejaskan jadual kerja-kerja pembinaan yang telahpun disusun dengan rapi oleh Kerajaan Negeri. Saya percaya Kerajaan Persekutuan akan memberi sepenuh kerjasama dan pertolongan bagi membina suatu ibu negeri yang indah, baik dan berkesan untuk rakyat negeri Selangor khususnya dan bagi rakyat Malaysia umumnya. Apa yang saya tekankan di sini ialah apabila Kerajaan Negeri memohon wang yang diperlukan, dipinta Kerajaan Persekutuan memberi bantuan dengan seberapa segera yang boleh dan seberapa banyak yang difikirkan menasabah dan perlu. Sekian, terima kasih.

Majlis Mesyuarat bersidang semula

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Chan Siang Sun): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12, Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga perkara (1) dalam Aturan Urusan Mesyuarat untuk hari ini telah selesai dipertimbangkan.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dr Sulaiman bin Haji Daud): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah satu usul yang berbunyi:

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12, Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini hingga perkara (1) dalam Aturan Urusan Mesyuarat untuk hari ini telah selesai dipertimbangkan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12, Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga perkara (1) dalam Aturan Urusan Mesyuarat untuk hari ini telah selesai dipertimbangkan.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Jawatankuasa)

Perbahasan disambung semula

Tuan Pengerusi: Saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Seremban.

5.42 ptg.

Dr Chen Man Hin (Seremban): Tuan Pengerusi, di bawah Kepala B. 31 Butiran (Kod) 3200 berkenaan dengan Penyemakan Cukai, saya mahu sentuh dua perkara sahaja.

Tuan Pengerusi, dalam struktur cukai pendapatan perseorangan (personal income tax) ialah satu struktur yang sudah lapuk, hampir dua decade dan tidak ada perubahan yang mana tidak sesuai untuk masa sekarang iaitu

masa inflasi. Kita tahu sungguhpun kakitangan Kerajaan mendapat kenaikan gaji dan begitu juga pekerja-pekerja di pihak swasta tetapi wang itu ialah wang ada inflation, tidak boleh beli barang yang ada value kalau dibandingkan pada masa dua decade yang lalu. Oleh sebab itu walaupun income atau pendapatan seseorang sudah naik tetapi wang itu ialah inflated. Oleh sebab gajinya sudah naik, income tax bracket pun sudah naik, cukai pun naik juga. Oleh sebab itu saya harap pihak Perbendaharaan atau pihak Kementerian Kewangan boleh menimbang-nahkan hal ini dan menyemak struktur cukai pendapatan perseorangan.

Perkara yang kedua ialah berkenaan dengan rebate untuk ibubapa-ibubapa kita. Oleh sebab masyarakat Asia ialah satu masyarakat di mana kita sangat menghormati ibubapa-ibubapa kita dan di kalangan masyarakat Cina juga merupakan satu perkara yang sangat penting, sungguhpun ibubapa kita telah tua, tidak boleh bekerja, tidak mempunyai pendapatan dan ada pula yang diserang penyakit, saya rasa perkara ini jadi satu beban yang hebat kepada pekerja. Oleh itu, saya harap pihak Kementerian Kewangan boleh ambil perhatian supaya dalam Budget yang akan datang boleh beri rebate untuk pekerja-pekerja dan orang yang membayar cukai untuk lebih kepada familinya supaya ia boleh menolong masyarakat kita bagi kehidupan yang sihat dan sesuai kepada ibubapa-ibubapa.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Pagoh.

5.45 ptg.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin (Pagoh): Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kerana diberikan peluang untuk membahaskan peruntukan yang dimohon oleh Kementerian Kewangan. Saya ingin menyentuh dua perkara. Pertamanya berhubung dengan Maksud B. 32—Perkhidmatan Am Perbendaharaan bagi Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Pertama, 1980 dan juga bagi Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua tahun 1979 di mana sejumlah lebih daripada \$38,400,000 dipohon untuk diluluskan.

Saya ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih bagi pihak rakyat negeri Johor khasnya kepada Kementerian ini yang telahpun

meluluskan pinjaman sejumlah \$30 juta kepada Kerajaan Negeri Johor bagi memampung perbelanjaan mengurus dan melaksanakan dua buah projek pembangunan di peringkat negeri Johor. Saya yakin dengan kelulusan yang akan diberi oleh Dewan yang mulia pada hari ini, maka peruntukan ini akan dikeluarkan dengan secepat yang mungkin supaya rancangan-rancangan yang telahpun ditentukan khasnya oleh Kerajaan Negeri Johor itu tidak tergendala.

Tuan Pengerusi, saya yakin di peringkat negeri Johor banyak rancangan-rancangan besar yang sedang diuruskan khasnya oleh Kerajaan Negeri yang memerlukan kerjasama yang erat dengan Kerajaan Pusat bukan sahaja setakat memberikan bantuan-bantuan yang telahpun dilakukan setakat ini, tetapi perlu dipertingkatkan lagi supaya rancangan-rancangan yang sedang dijalankan di peringkat negeri Johor demi kebajikan penduduk-penduduk dan rakyat Johor akan dapat diteruskan.

Saya dimaklumkan khasnya di peringkat negeri Johor banyak rancangan-rancangan besar yang sedang pun dikelolakan oleh Kerajaan tetapi tidak dapat dilaksanakan dengan sepenuhnya oleh sebab kepicikan kewangan dan sebagainya. Dalam hal ini saya ingin menyentuh satu perkara sebagaimana yang dimaklumkan khasnya di peringkat negeri Johor satu kajian telahpun dibuat di mana didapati bahawa di peringkat negeri Johor sahaja sehingga akhir tahun 1990 sebanyak 24,000 unit rumah-rumah kos rendah diperlukan dan saya dimaklumkan Kerajaan Negeri Johor telahpun mengemukakan permohonan rasmi untuk mendapat bantuan dan pinjaman kepada Kerajaan Pusat guna untuk membiayai kos rumah-rumah kos rendah ini. Jadi saya ingin mendapat perhatian khasnya daripada pihak Kementerian Kewangan supaya memberikan pertimbangan yang sewajarnya samalah sepertimana permohonan yang telahpun diluluskan di dalam peruntukan yang dibahaskan pada petang ini.

Saya percaya dengan peruntukan yang dimohonkan itu sejumlah lebih kurang \$20 juta oleh Kerajaan Negeri Johor untuk membiayai kos rumah-rumah kos rendah di serata negeri Johor ini sekiranya diluluskan maka wang ini akan dapat digunakan sebagai tabung pusingan yang dapat digunakan untuk membeli tanah-tanah dan estet-estet yang ada di

sekitar bandar-bandar dan juga di pekan-pekan besar di dalam negeri Johor. Tanah-tanah dan estet-estet ini akan dapat dimajukan oleh Kerajaan Tempatan di bawah Kerajaan Negeri Johor dan juga dapat melaksanakan pembinaan rumah-rumah kos rendah yang amat diperlukan pada hari ini.

Perkara yang kedua, saya juga ingin mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Kementerian Kewangan yang telahpun meluluskan anggaran lebih kurang \$3,852,360 untuk membiayai pembelian tanah bagi projek Kompleks Kastam di Johor Bahru. Saya percaya dengan peruntukan ini maka akan terbinalah satu maktab bagi melatih kakitangan-kakitangan di pihak Kementerian Kewangan khasnya di bahagian Kastam dan Eksais untuk melahirkan pegawai-pegawai yang lebih terlatih dalam bidang Kastam dan Eksais. Tetapi apa yang saya lihat daripada peruntukan yang telahpun diluluskan itu hanyalah setakat untuk membiayai bayaran premium kepada Kerajaan Negeri Johor.

Oleh yang demikian saya harap pihak Kementerian Kewangan akan dapat menyegerakan pembinaan maktab ini dengan mengadakan peruntukan tambahan bagi membina bangunan dan mengadakan kemudahan-kemudahan yang diperlukan supaya rancangan melatih pegawai-pegawai kastam dan eksais akan dapat dijalankan dengan secepat segeranya.

Akhirnya, Tuan Pengerusi, saya sekali lagi menyokong peruntukan yang dimohon oleh Kementerian ini.

Tuan Pengerusi: Jemput Timbalan Menteri menjawab.

5.51 ptg.

Tuan Mak Hon Kam: Tuan Pengerusi, saya ingin mengucapkan berbilang terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan sebentar tadi.

Menyentuh tentang Maksud P. 31 Pembangunan (Bil. 1) 1980 seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Sepang, peruntukan tambahan sebanyak \$226,310,304 adalah dikehendaki bagi maksud P. 31—Perbendaharaan yang mana melibatkan tiga butiran projek iaitu:

(1) Butir (Projek) 2—Pembayaran dalam Akaun kepada Kerajaan Negeri Selangor sebanyak \$150 juta yang

merupakan bayaran pendahuluan kepada Kerajaan Negeri itu bagi tahun 1979 dan tahun 1980. Peruntukan tersebut adalah untuk membiayai berbagai projek bagi membangunkan Shah Alam sebagai Ibu Negeri Selangor. Kerajaan Pusat akan terus membantu Kerajaan Negeri Selangor dalam usaha membina negeri dan negara.

Ahli Yang Berhormat dari Seremban menyentuh tentang dasar-dasar pencukaian untuk membendung inflasi dan menolong ibu bapa dengan berbagai rebate pencukaian. Kerajaan memang sentiasa mengkaji dasar fiskal kewangan dan pentadbiran demi kepentingan rakyat dan negara dari masa ke semasa. Cadangan-cadangan dan hujah-hujah yang telah dilafazkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tadi yang membina dan berguna akan saya catitkan dan saya akan mengambil tindakan yang mana diperlukan untuk kebaikan Kerajaan dan rakyat jelata. Sekali lagi saya berterima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menunjukkan minat mereka dalam perbahasan ini.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa usul ini dikemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$540,941 untuk Maksud B. 31, \$20,000,000 untuk Maksud B. 32 dan \$550,000,000 untuk Maksud B. 33 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; wang sebanyak \$1,432,069 untuk Maksud B. 31 dan \$31,291,141 untuk Maksud B. 32 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; wang sebanyak \$3,852,360 untuk Maksud P. 34 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$226,310,304 untuk Maksud P. 31 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam mengemukakan Anggaran Tambahannya.

Maksud B. 36 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 36 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979)—

Maksud P. 36 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1980)—

5.55 ptg.

Menteri Perusahaan Awam (Dato' Abdul Manan bin Othman): Tuan Pengerusi, saya bangun mengemukakan supaya peruntukan tambahan Kementerian Perusahaan Awam berjumlah \$136,253,600 yang mana sebanyak \$52,603,600 adalah Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Pertama, 1980 di bawah Maksud Bekalan B. 36 dan jumlah \$22,649,990 dan \$61,000,010 adalah Anggaran Pembangunan Tambahan Keempat, 1979 dan Pertama, 1980 masing-masing di bawah Maksud Bekalan P. 36 diluluskan dan dijadikan sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi, peruntukan sebanyak \$52,603,600 adalah diperlukan oleh Lembaga Padi dan Beras Negara bagi maksud melaksanakan skim bantuan harga padi kepada pesawah-pesawah melalui kupon yang bermula pada bulan Januari, 1980. Skim ini ialah untuk menambah pendapatan petani-petani di samping menggalakkan mereka menyimpan atau melabur sebahagian daripada pendapatan tersebut.

Sebanyak \$22,649,990 adalah dikehendaki dalam tahun 1979 untuk pembayaran panggilan utama berikutan dengan pertambahan modal yang dibayar dalam Syarikat Malaysia Shipyard and Engineering Sdn. Bhd. daripada \$40 juta kepada \$100 juta. Di dalam tahun 1980 pula sebanyak \$40 juta adalah dikehendaki untuk bayaran panggilan yang kedua. Dengan pembayaran-pembayaran ini ekuiti Kerajaan meningkat kepada 77.95% daripada 51%.

Peruntukan sebanyak \$21 juta pula adalah dipohon bagi UDA dan MARA untuk menjalankan program-program pembangunan infrastruktur di Pulau Pinang bagi menolong masyarakat bumiputra di negeri itu meninggikan ekonomi mereka. Program di bawah rancangan khas di Pulau Pinang ini adalah hasil kerjasama yang memuaskan dari Unit Penyertaan Bumiputra di negeri itu serta Kerajaan Negeri.

Kementerian saya akan memastikan program ini segera dilaksanakan pada tahun ini dan seterusnya memastikan bahawa ia-nya akan memberi faedah kepada masyarakat bumiputra di negeri Pulau Pinang.

Tuan Pengerusi, saya mohon agar peruntukan Kementerian Perusahaan Awam keseluruhannya berjumlah \$136,253,600 diluluskan menjadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud B. 36 dan P. 36 di bawah Kementerian Perusahaan Awam sekarang terbuka untuk perbahasan. Jemput Yang Berhormat dari Menglembu.

Tuan P. Patto: Tuan Pengerusi, sebelum saya mula membahaskan, saya ingin tahu sama ada di peringkat ini saya mencadangkan usul saya ataupun selepasnya.

Tuan Pengerusi: Ya, inilah waktunya.

Tuan P. Patto: Sekali gus?

Tuan Pengerusi: Ya!

Tuan P. Patto: Terima kasih.

Tuan Pengerusi, saya bangun untuk mencadangkan untuk meminda jumlah wang di bawah Maksud B. 36 Butiran 4100 dengan ditambahkan di hujung usul perkataan-perkataan "dengan syarat dikurangkan sebanyak \$10 berkenaan dengan Bayaran Pindahan (6) Skim Bantuan Harga Padi".

Tuan Pengerusi, sebelum saya pergi kepada faktor-faktor lain dalam permintaan yang dibuat oleh Kementerian berkenaan, ingin saya memberi penjelasan dan mengapa saya membuat pindaan supaya jumlah ini dikurangkan sebanyak \$10.00.

Saya memang sedar, Tuan Pengerusi, bahawa tentunya cadangan saya ini akan diputar belitkan kelak oleh Menteri sendiri menyatakan bahawa saya dan parti DAP membantah kepada subsidi yang diberi kepada pesawah-pesawah.

Tuan Pengerusi: Itu bukan putar belit. Tidak usahlah gunakan putar belit. Banyak perkara lain lagi.

Tuan P. Patto: Itu satu twist, dengan izin.

Tuan Pengerusi: Twist itu bukan satu putar belit.

Tuan P. Patto: Dan saya ingin memberitahu bahawa usul ini adalah dengan tujuan untuk membuat satu censure motion terhadap LPN di bawah Kementerian Perusahaan Awam.

Tuan Pengerusi, LPN nampaknya selama ini tidak mempunyai satu pentadbiran yang efficient dan baik dan saya ingin menjelaskan bahawa itulah tujuan dan kita tidak menentang dasar untuk memberi bantuan kepada pesawah-pesawah. Kalau sekiranya saya dan rakan-rakan saya membantah, saya tidaklah mencadangkan supaya jumlah ini dikurangkan sebanyak \$10 mungkin \$1 juta, kalau kami tidak bersetuju dengan dasar memberi bantuan kepada pesawah-pesawah. Tetapi oleh kerana kita mahu membangkitkan perkara ini dan juga mencadangkan satu censure motion terhadap LPN maka inilah satu-satu cara untuk membawa perkara ini ke dalam Dewan. Saya juga berharap Ahli-ahli Parlimen lain sekiranya bercakap tidak menyatakan bahawa kami dalam DAP anti-pesawah di negara ini dan kalau mereka masih mahu twist apa yang saya katakan di sini, saya rasa mereka tidak lagi layak menjadi Ahli Parlimen duduk dalam Dewan dan bahas (*Disampuk*) oleh kerana ini adalah satu-satu

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, ini semua imputing improper motives—tidak boleh. Tadi Yang Berhormat Menteri diam, senyap, dikatakan dia akan memutar belitkan. Ini Peraturan Mesyuarat tidak benarkan. Ini ada syak wasangka yang tidak baik kepada ahli yang lain.

Tuan P. Patto: Tuan Pengerusi, saya hanya mahu berkata bahawa inilah tujuan sebenarnya mengapa pindaan ini dibuat. Dan sebab pertama, apabila pihak Kerajaan mengenalkan sekim subsidi ini untuk memberi \$2.00 bagi setiap pikul padi dengan tujuan seperti mana yang dikatakan oleh Menteri tadi untuk menambahkan pendapatan pesawah-pesawah, saya rasa, dengan izin, somewhere along the line maladministration and inefficiency sudah masuk sehingga \$2.00 yang dikatakan akan membawa faedah tidak memberi faedah yang ditujukan itu kepada orang awam.

Saya boleh beri sedikit contoh bahawa LPN di negeri Kedah dan juga di lain-lain tempat khususnya di negeri Kedah dan Perlis tidak mempunyai keupayaan untuk membeli padi, menyimpan dan mengilang dan oleh kerana ia tidak mempunyai keupayaan untuk membeli semua padi khususnya di dalam musim menuai maka timbullah masalah di mana orang tengah membeli. Dan apabila orang tengah membeli, pesawah-pesawah terpaksa membayar bayaran untuk

pengangkutan oleh kerana LPN tidak mempunyai lori-lori yang cukup untuk membeli dan stok.

Kedua, kompleks-kompleks LPN di kedua-dua negeri dan juga sebahagiannya di Perak khususnya di Telok Anson tidak mempunyai tempat yang luas dan besar untuk stok simpan padi apabila dibeli. Dan kerana itu terdapat di Telok Anson dan lain-lain tempat LPN sendiri selepas menyimpan beratus-ratus guni padi membakarnya, oleh kerana reput tidak boleh dikisar, tidak boleh dikilang untuk dijadikan beras, dan ini membawa kerugian kepada negara.

Tuan Pengerusi, apabila LPN ditubuhkan untuk beberapa tahun lalu, satu daripada tujuannya ialah dengan izin, to get rid of the middlemen fleecing. Tetapi nampaknya sekarang tambah lagi fleecing oleh orang-orang tengah, dan siapakah yang mengalami kerugian, pesawah itu sendiri. Walaupun Yang Berhormat Menteri akan berkata bahawa sekarang ini sudah ada kupon, mereka ada simpan di dalam Bank Simpanan Nasional dan sebagainya tetapi satu kenyataan yang dibuat oleh Menteri Besar Negeri Kedah sendiri membuktikan apakah kedudukan dan keadaan LPN di negeri Kedah selama beberapa bulan dia telah mula mengimplimentasikan skim bantuan harga padi ini.

Tuan Pengerusi, dikatakan oleh Yang Amat Berhormat Menteri Besar Kedah bahawa LPN memberitahu bahawa ia tidak boleh clear padi dalam stoknya oleh kerana demand untuk padi dan beras sangat kurang.

Tuan Pengerusi, saya rasa bahawa dalam hal ini LPN ada terlibat, mungkin dalam satu syndicate supaya padi-padi ini dijual balik kepada big rice millers di Kedah dan Perlis. Dan syndicate ini dijalankan oleh LPN sendiri, barangkali pegawai-pegawai di sana di mana padi yang dibeli dan simpan selepas beberapa masa atau ketika ia dijual balik kepada big rice millers dengan harga yang kurang, kerana kata big rice millers bahawa padi itu adalah padi yang rosak dan apabila dikilang, dikisar, beras yang dapat diperolehi adalah beras hancur yang hanya boleh digunakan untuk membuat mee-hoon dan sebagainya. Dan apabila padi ini dijual kepada big rice millers, harga yang dibayar itu sangat kurang dan selepas beberapa masa kemudian padi itu juga selepas dibeli balik

daripada rice millers oleh LPN. Jadi saya tidak tahu bagaimana operation ini boleh membantu pesawah-pesawah.

Dan di sini saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri, apakah sebabnya LPN yang begitu lembab di dalam administration dan efficiencynya tidak mahu menambatkan quota stock padi untuk pengilang padi yang kecil (small rice millers) di negeri Kedah dan Perlis oleh kerana quota yang diberi sekarang ialah hanya 10 guni pada satu-satu masa. Mereka ada tuntutan supaya dibenarkan stok hingga 60 guni supaya pesawah-pesawah dapat menjual padi mereka kepada small rice millers ini yang ada lebih daripada 100 di seluruh Kedah dan Perlis dan mereka berhampiran dengan pesawah-pesawah bukan seperti kompleks-kompleks LPN.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat sudah berucap lebih 10 minit.

Tuan P. Patto: Ya. Oleh itu, Tuan Pengerusi, saya mencadangkan usul saya supaya \$10 dipotong daripada jumlah peruntukan ini kerana ketidakcekapan dan maladministration LPN.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah satu usul daripada Yang Berhormat Tuan P. Patto yang telah diberi kepada saya dan yang telah diedarkan yang berbunyi:

“Untuk meminda jumlah wang ini di bawah Maksud B. 36 Butiran (“4100”) dengan menambahkan di hujung usul perkataan-perkataan “dengan syarat dikurangkan sebanyak sepuluh ringgit” berkenaan dengan bayaran pindahan: (6) Skim Bantuan Harga Padi.”

sekarang terbuka untuk perbahasan.

Yang Berhormat dari Tanah Merah.

6.10 ptg.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Pengerusi, saya tidak tahu sama ada saya ini layak bercakap mengenai pindaan ini ataupun tidak. Walau bagaimanapun, Tuan Pengerusi, saya mohon untuk membangkang pindaan yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Menglembu sekejap tadi berpandukan beberapa perkara yang akan saya sebutkan.

Yang pertama, selalunya, Tuan Pengerusi, kecualilah saya terlupa amalan memotong \$10 ini kalau disebabkan faktor manusia ataupun faktor pentadbiran dibuat terhadap gaji Menteri atau gaji pegawai, tetapi bukannya kepada peruntukan seperti yang ada di hadapan kita ini. Jadi, adalah sesuai, Tuan Pengerusi, kalau sekiranya sesiapa yang ingin membuat censure ataupun hendak membuat sesuatu mengenai potongan ini tunggulah sampai musim Budget nanti. Jadi, point yang pertama belum kena pada tempatnya.

Yang kedua, Tuan Pengerusi, ini adalah hasil daripada perasaan tidak puas hati pihak yang tertentu mengenai sistem kupon yang dijalankan oleh Lembaga Padi dan Beras Negara (LPN). Saya puas hati, Tuan Pengerusi, perkara ini telahpun dibaiki oleh pihak yang bertanggungjawab yakni Yang Berhormat Menteri sendiri. Setakat yang saya dapat kesakan tindakan yang pertama dari segi pentadbiran telah dibuat atas kadar serta-merta.

Yang ketiga, untuk menjawab ketidakkepuasan daripada setengah golongan masyarakat mengenai sistem kupon subsidi LPN ini, kelonggaran telahpun diberi oleh pihak yang berkenaan yakni selain daripada mereka itu dapat menerima kupon, mereka juga dibolehkan menerima cash seperti mana yang dikehendaki oleh setengah-setengah pihak yang tertentu.

Perkara yang keempat, Tuan Pengerusi, kita sedar bahawa tugas LPN ini bukan hanya sekadar mengendalikan kupon tetapi sekurang-kurangnya LPN ini bertugas untuk menentukan harga padi yang stabil, harga beras yang stabil dan mempunyai stockpile cukup untuk makanan rakyat di negara ini. Jadi, saya rasa tidak sesuai lantaran kalau pun ada kesilapan dan pentafsiran setengah-setengah pihak perlu dibuat satu tindakan dalam masalah ini.

Tuan Pengerusi, saya rasa satu perkara yang sepatutnya diperhatikan juga di sini mengenai kenyataan apa yang dikatakan kenyataan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Datuk Sri Menteri Besar Kedah beberapa hari yang lepas. Kalau kenyataan itu didapati daripada akhbar maka jawapan kepada kenyataan itu bererti penyelesaian yang muktamad telahpun dibuat melalui akhbar sebagaimana juga berita yang pertama yang didapati daripada akhbar. Pada saya,

Tuan Pengerusi, tidak perlu diungkit-ungkit perkara ini apatah lagi sebagaimana yang kita semua maklum pada hari ini rakyat jelata yang sepatutnya diperhatikan telahpun berpuas hati dan sekiranya \$10 ini dipotong, maka akan kuranglah 5 pikul nilai subsidi yang sepatutnya sampai kepada orang yang patut menerima sistem kupon yang dibuat oleh Lembaga Padi dan Beras Negara (LPN).

Akhirnya, sekali lagi saya mohon untuk membangkang usul ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Matang.

6.15 ptg.

Tuan Hashim bin Ghazali (Matang): Tuan Pengerusi, saya bangun pada hari ini khas mengenai apa yang diucapkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Menglembu. Sebabnya pada masa permulaan ucapannya tadi kita nampak sungguhpun dia berhasrat untuk membuat satu cadangan potong \$10, tetapi saya dapati beliau serba salah, kerana saya nampak daripada peringkat awal dia bimbang seolah-olah dia kalah dengan ucapan yang akan dibuat oleh Menteri sekejap lagi.

Yang kedua, oleh kerana keadaan bimbang itu beliau cabar pula Ahli-ahli Parlimen dalam Dewan ini seolah-olah tidak layak menyebut berkenaan dengan \$10 ini kalau tidak silap saya tadi. Jadi nampaknya dalam hal ini adakah Ahli Yang Berhormat dari Menglembu itu direstui oleh DAP supaya berbuat begitu. Kerana di dalam keadaan serba salah di samping meminta supaya dikurangkan \$10 kemudian mencabar pula Ahli Parlimen seolah-olah dia seorang yang layak. Dalam hal seperti ini Ahli Yang Berhormat dari Menglembu ini ialah datang daripada satu kawasan dalam negeri yang sama dengan saya iaitu daripada negeri Perak. Menglembu ini saya tidak tahu adakah sawah tetapi oleh kerana saya datang daripada negeri Perak, saya suka memaklumkan iaitu tidak ada sawah yang ada hanya beras dalam kedai.

Yang kedua, di dalam hal seperti ini, Tuan Pengerusi, nampaknya Ahli Yang Berhormat dari Menglembu ini seolah-olah beliau datang daripada seorang wakil yang duduk dalam kawasan sawah yang begitu rupa dan beliau ingin bercakap masalah sawah yang dimaklumkan. Di dalam hal seperti ini kita nampak

Tuan P. Patto: Untuk penjelasan.

Tuan Pengerusi: Pandang ke mari minta daripada sini, bukan minta dari dia (*Ketawa*). Teruskan!

Tuan Hashim bin Ghazali: Tuan Pengerusi, di dalam hal seperti ini saya harap di dalam memperkatakan layak atau tidak layak adalah Ahli Yang Berhormat dari Menglembu ini fikir apabila ia menyuarakan berkenaan dengan pesawah-pesawah padi beliau layak menjadi seorang Ahli Parlimen. Kalau ini maksudnya saya bagi pihak Ahli-ahli yang lain menjemput Ahli Yang Berhormat dari Menglembu ini supaya pada masa hadapan jemput bertanding di dalam kawasan sawah ini pula supaya beliau dapat menentukan pesawah-pesawah padi oleh kerana dia bercakap berkenaan dengan negeri Kedah dan Perlis yang banyak padi, pilih mana-mana satu kawasan sawah padi dalam negeri Perlis dan Kedah itu supaya beliau bertanding menentukan

Tuan Pengerusi: Ini apa hubungan bertanding pilihanraya dengan butir 4,100 ini?

Tuan Hashim bin Ghazali: Tuan Pengerusi, mengenai apa yang diucapkan oleh Yang Berhormat dari Menglembu tadi menuduh seolah-olah Ahli-ahli Parlimen tidak layak jika membangkang masalah yang disebutkan \$10, maka oleh sebab layak atau tidak layak baiklah kita sebut sehingga kepada pilihanraya dan dalam pilihanraya boleh menentukan adakah layak atau tidak layak, masa itu baru dapat menentukan. Jadi sebab itulah, Tuan Pengerusi, saya menyebut dalam perkara ini supaya pada masa hadapan suka saya memberi ingatan di dalam perkara untuk menyebut sesuatu perkara biarlah dengan cara yang baik.

Baharu-baharu ini ada seminar untuk Ahli-ahli Parlimen. Encik David Pring telah bercakap begitu panjang bagaimana cara-cara membuat ucapan dan sebagainya. Nampaknya Ahli Yang Berhormat dari Menglembu ini lupa kepada seminar yang berkenaan dan mencari jalan pula di dalam hal seperti ini seolah-olah kami ini tidak layak duduk dalam Parlimen sepertimana yang beliau duduk pada hari ini. Oleh sebab itu, di dalam perkara ini, Tuan Pengerusi, saya bangkang cadangan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Menglembu supaya memotong \$10. Kalau bersetuju pula

kita potong \$10 elaun beliau itu, saya bersetujulah, itu yang bagus sekali kerana beliau silap tadi di dalam ucapannya.

Tuan Pengerusi, saya bangkang usul yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Menglembu.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Kangar, selepas itu seorang sahaja lagi.

6.19 ptg.

Tuan Shaari bin Jusoh (Kangar): Tuan Pengerusi saya juga turut membangkang usul yang dikemukakan oleh Yang Berhormat dari Menglembu.

Tuan Pengerusi, saya akui Wakil Rakyat dari Menglembu walaupun beliau bukan daripada bumiputra, tetapi bercakap Bahasa Kebangsaan amatlah fasih, kerana beliau belajar daripada kecil agak saya. Tetapi kalau dia hendak bincang masalah padi dan sawah sebagaimana dikatakan oleh rakan saya dari Matang tadi, saya bersetuju sangat-sangat iaitu sependai-pandai manusia ada perkara yang dia tidak tahu. Dia jangan berlagak segala-galanya yang beliau tahu; maaf, Tuan Pengerusi (*Tepuk*).

Kalau hendak bercakap dari segi undang-undang saya mengaku saya tak pandai, tetapi kalau hendak bercakap dari segi sawah, sebagai Ahli Parlimen, saya adalah berasal dari pak tani dan saya sendiri juga adalah pak tani yang lebih daripada 10 tahun, selok-belok padi, masak tak masak padi, masa mana padi hendak rengak, tak rengak, saya ingat Wakil dari Menglembu tak tahu mana-mana (*Ketawa*). Jadi dia hendak bercakap dalam Dewan ini ikut sedap hatinya, barangkali hendak ambil muka sahaja, saya berasa sedih.

Tuan P. Patto: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Hendak beri jalan? Wakil dari Menglembu minta penjelasan. Saya kira beri jalan atau tak beri jalan masuk dalam 10 minit.

Tuan P. Patto: Tuan Pengerusi, saya sebenarnya berasal daripada Daerah Krian . . .

Tuan Pengerusi: Cukuplah!

Tuan P. Patto: di negeri Perak, kawasan, jelapang padi dan saya juga pernah menanam dan menuai padi semasa kecil.

Tuan Pengerusi: Baik, teruskan!

Tuan Shaari bin Jusoh: Saya tak fikir tadi barangkali ini berlawanan hujah, dia boleh kata dia berasal dari pak tani walau macam manapun dia hari ini wakil dari Menglembu. Saya ingat kalau dia berasal dari sana pun, dia tak jadi pak tani. Minta maaf, Tuan Pengerusi, kerap kali sudah menjadi tradisi kepada bangsa yang ada dalam Malaysia kebanyakan orang Melayu adalah pak tani, pesawah padi, lain daripada orang Melayu—orang-orang Cina kebanyakannya peniaga dan orang yang macam saudara kita Wakil dari Menglembu ini kebanyakannya penoreh getah. Kalau dia ada di sanapun, itulah kerjanya. Ini berlainan dari pak tani macam Wakil dari Kangar. Ini saya berani bercakap. Saya mengaku dia tak pandai (*Ketawa*).

Tuan Pengerusi: Cukuplah itu, teruskan kepada usul ini! (*Ketawa*)

Tuan Shaari bin Jusoh: Tuan Pengerusi, sebabnya saya berkata begitu, bila saya tengok \$52 juta hendak ditambah, bukan saya hendak kurangkan bahkan kalau ditambah sampai \$104 juta, itulah yang diidam-idamkan oleh Wakil dari Kangar termasuk Wakil dari Arau, saya percaya Wakil-wakil lain pun semacam juga, tiba-tiba Wakil dari Menglembu hendak minta potong, kononnya tak puas hati, sebab perjalanan LPN dan sebagainya, tetapi Wakil dari Menglembu juga telah bercakap di sini iaitu ada padi yang telah dimusnahkan oleh pihak LPN sendiri, mengapa? Saya percaya dasar LPN yang ditubuhkan oleh Kerajaan, yang mana awal ulungnya Tuan Pengerusi sendirilah yang menjadi Pengerusinya

Tuan Pengerusi: Tak usah babitkan saya (*Ketawa*).

Tuan Shaari bin Jusoh: Minta maaf. Setahu saya kerana dasar Kerajaan hendak menjaga harga padi supaya jangan terlampau turun dan harga beras jangan terlampau melambung, itu dasar Kerajaan, bukan hendak mencari keuntungan. Sebab itulah pak tani sendiri, LPN sendiri macam mana kata Wakil dari Menglembu, dia terpaksa membeli padi lebih walaupun terpaksa

dimusnahkan, hendak menjaga hak pak tani, kalau tidak hendak beli apa, baru lepas itu hendak musnah. Ini kena faham sedikit, jangan dia tahu hendak menghentam belaka (*Ketawa*). Ini saya minta Wakil dari Menglembu kena faham. Ini kerja LPN hendak menyelamatkan pak tani.

Tentang ada orang tidak puas hati, sebagaimana kita tahu, manusia ini memang tidak pernah puas hati, tetapi saya sebagai seorang pak tani walaupun selalu saya bercakap minta naikkan harga padi, minta lebih kalau boleh \$104 juta, tetapi saya akui atas hakikat kebenaran kerana adanya LPN daripada dahulu sampai sekarang harga padi di Kedah dan Perlis boleh dikatakan terjamin. Kalau tidak sabit ada LPN, yang musnah itu tidak ada siapa hendak beli, akhirnya dia beli dengan harga yang terlampau murah tetapi dengan jasa baik LPN, walaupun lepas i.u kami terpaksa musnahkan, kami beli juga. Dasar kami hendak menjaga harta pak tani. Saya hendak beritahu kepada Wakil dari Menglembu, takut dia tak tahu benda ini, hendak bercakap ikut sedap dia.

Padi ini pula, Tuan Pengerusi, setahu saya ia masuk ikut musim. Musim tak ada air bukan boleh terus tanam, hendak mengikut sedap kita tak boleh. Musim tak ada air, tak boleh tanam, ia tak naik. Kemudian bila sudah musim ia masak, ia masak sekali.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Kangar, tiap-tiap ucapan dihadapkan kepada Pengerusi mengikut peraturan Mesyuarat (*Ketawa*).

Tuan Shaari bin Jusoh: Tuan Pengerusi, saya minta maaf. Saya hendak beri puas hati Wakil dari Menglembu, sebab dia tak berapa dengar. Jadi saya hendak mintalah Wakil dari Menglembu itu tahulah semasak-masaknya benda ini.

Saya berharap apa yang dibuat oleh LPN hari ini walaupun ada perkara yang tak puas hati, baik daripada siapa pun, itu saya tak mahu nafikan, kerana tentang tak puas hati itu dan ini kita tak nafikan, kerana padi masak sekali gus, tentulah kita tidak dapat hendak beli dengan serta-merta.

Tentang apa yang dibuat oleh LPN hari ini, saya berseru sekali lagi patut dilaksanakan dan dijalankan juga walau ada tohmah dan sebagainya. Misalnya macam subsidi yang baru lepas \$2, saya amat bersetuju

tetapi LPN sendiri sudah banyak orang hentam, dia alih bagi dengan wang, seolah-olah kita ini macam kata KWSP, kalau kita sebagai pekerja Kerajaan, tetapi maklumlah manusia ini kalau boleh dia hendak wang seberapa cepat yang boleh tetapi atas apa yang ditaja oleh LPN hari ini, saya sebagai seorang pak tani walaupun jadi Wakil Rakyat, saya tidak nafi, dasar LPN, pekerja-pekerja LPN, tetapi Wakil dari Menglembu ini dia tak tahu padi basah, padi kuning. Ini susah hendak bicara dengan dia sedikit. Kalau dia tahu tak apalah, lain kali sudah tahu jangan bercakap tak tahu.

Saya berharap apa yang dicadangkan oleh Wakil dari Menglembu tadi patutlah dia tarik balik jangan dia hendak pakai hentam, hendak kurangkan \$10 kerana hendak ambil hati di sini. Jikalau hendak kata Wakil DAP, dia sebagai juara kepada DAP hendak bercakap hari ini tak tahulah kerana kebanyakan di Malaysia kita ada setengah-setengah tempat ladang getah, tempat dia berasal dahulu, ada setengahnya dalam pekan, tetapi negeri kami orang daripada luar bandar, khasnya pak tani. Kami berharap apa yang dibuat oleh LPN hari ini kita bawa untuk memperbaikinya lagi dan kalau boleh tambah seberapa banyak, namun sebut potong bukan \$10, satu sen pun kami tak rela, tetapi kalau hendak sebut tambah untuk kebaikan, sebutlah berapa kali lagi pun, walaupun hendak gandakan sekali lagi, Wakil dari Kangar kalau boleh mengalu-alukan untuk hendak gandakan tambahan, tentang hendak potong macam dicadangkan oleh Wakil dari Menglembu itu, saya bangkang 100%. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ini yang akhir, Ahli Yang Berhormat dari Jerai, untuk perbahasan usul pindaan ini.

6.26 ptg.

Tuan Ismail bin Arshad (Jerai): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk turut membangkang di atas cadangan seorang Ahli Yang Berhormat mengenai cadangannya untuk mengurangkan \$10 kepada peruntukan di dalam B. 36, Butiran 4100.

Tuan Pengerusi, sebagai Wakil daripada Kedah yang terlibat langsung dengan padi beras dan tinggalnya di dalam kawasan padi-beras dan juga selaku Ahli Jawatankuasa Penyelaras Peladang-peladang dalam MADA,

sebenarnya usul yang dibawa untuk memotong \$10 ini sebagai satu pencemaran terhadap peladang-peladang MADA sendiri yang mana peladang-peladang MADALah mengusahakan padi-beras untuk 46% keperluan beras negara. Dan sepatutnya Dewan pada hari ini mencadangkan supaya pertambahan diberikan kepada peruntukan subsidi kepada petani-petani yang mana walaupun mengusahakan mengeluarkan hasil makanan untuk rakyat Malaysia jika dibandingkan dengan perusahaan yang dikeluarkan oleh seorang petani Kedah memberikan pengeluaran hasil untuk makanan 100 orang rakyat Malaysia.

Dalam masalah yang dibangkitkan berhubung dengan kononnya LPN tidak dapat memberikan sepenuh-penuh layanan dan pencapaian matlamatnya, saya mengambil kesempatan ini menafikan sekeras-kerasnya, kerana kami petani-petani di negeri Kedah adalah mendapat nikmat yang begitu tinggi dengan wujudnya LPN selama ini, kerana dengan wujudnya LPN masalah pemasaran, masalah jaminan harga dan masalah padi basah dapat diselesaikan. Sungguhpun masalah ini terdapat beberapa kelemahan tidaklah menjadi satu masalah yang besar kerana kita semua sedia maklum yang padi adalah keluaran dalam satu jangka masa yang tertentu dan kadangkala keadaannya sudah jadi melimpah di dalam pasaran ataupun di dalam satu ketika untuk dibeli oleh LPN sendiri. Jadi ini sahajalah saya rasa apa yang didapati dalam laporan yang dibangkitkan berhubung dengan kenyataan Yang Amat Berhormat Menteri Besar Kedah itu dan apa yang dikehendaki adalah satu harapan supaya masalah yang timbul sedikit-sebanyak sebagai titik-bengik itu dapat diselesaikan, dapat diperbaiki dan bukanlah matlamat menganggap bahawa LPN selama ini tidak menjalankan peranannya. Inilah yang saya katakan bahawa saya bagi pihak peladang negeri Kedah sekali lagi mengambil kesempatan ini menjelaskan bahawa kita berpuas hati dan sangat berterima kasih kerana wujudnya LPN selama ini.

Berhubung dengan subsidi ini apa yang pernah dibangkitkan oleh kalangan-kalangan mengatakan bahawa subsidi ini tidak menguntungkan para petani dan tidak sampai kepada para petani, tetapi yang jelasnya kupon-kupon yang dikeluarkan itu adalah kepada para petani yang menjual padi. Cuma yang menjadi problemnya apabila

terdapatnya subsidi dengan kenaikan tambahan harga ini, ada pula sektor-sektor yang lain menaikkan kos-kos pengangkutan, kos-kos buruh dan lain-lain dan inilah yang menimbulkan bahawa kenaikan yang diberikan itu kurang menguntungkan petani dan sebenarnya pada hari ini bukan hendak mengurangkan \$10 ini, sepatutnya ditambahkan lagi kerana memandangkan kedudukan kos-kos dan masalah-masalah yang saya katakan tadi.

Satu lagi apa yang diharapkan kemungkinan dengan peruntukan subsidi secara kupon ini yang sekarang diberikan secara penjualan padi, saya rasa kalau dapat diperimbangkan untuk dapat diberikan dalam bentuk kupon juga tetapi berdasarkan kepada peratus kadar pengeluaran padi yang dijual dalam pasaran dan berdasarkan kepada keluasan tanah yang diusahakan kerana kemungkinan dengan cara ini dapat mengurangkan sedikit masalah bebanan di dalam pasaran padi beras ini. Dengan ini saya rasa tidaklah sepatutnya usul yang seumpama ini dibawa ke sini dan semata-mata untuk hendak membangkitkan kekeliruan sedangkan apa yang diambil dan sedangkan apa yang berjalan selama ini boleh dikatakan banyak memberi faedah cuma satu perkara yang timbul kepada masalah petani ialah masalah-masalah yang timbul dari masa ke semasa tidak dapat dihabis-habiskan.

Misalnya di dalam usaha-usaha petani menanam padi. Kalau dahulu tanaman padi sekali setahun tidak dapat pendapatan yang lebih diusahakan dua kali setahun dengan harapan pendapatan padi yang lebih timbul masalah musim yang pertama iaitu musim hujan dan timbul masalah padi basah. Apabila cuba diselesaikan dengan mengadakan LPN masalah yang sudah menjadi bebanan ditumpukan begitu mendadak dan sepenuhnya ke situ sedangkan pada permulaannya untuk memberi bantuan kepada sektor-sektor lain yang sedia ada. Begitu juga untuk hendak menyelamatkan padi basah ini digalakkan alat-alat jentera moden untuk memotong padi dan ini juga menimbulkan masalah lain setelah satu masalah di segi buruh dapat diselamatkan tetapi masalah grading dan masalah padi yang begitu mendadak dalam satu ketika diambil juga menjadi masalah.

Itulah yang saya katakan tadi masalah-masalah bagi petani ini sentiasa dan saya percaya juga dengan pertambahan subsidi,

dengan pertambahan pendapatan, masalah-masalah kos yang ada juga akan menjadi masalah. Kalau sekiranya dengan kesempatan ini ada pihak-pihak yang cuba hendak menanggung di air yang keruh adalah sepatutnya tidak logik dan tidak sepatutnya sebagai orang yang siuman. Dengan ini saya membangkang usul yang dikemukakan.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Menteri!

6.33 ptg.

Dato' Abdul Manan bin Othman: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya mengucapkan berbanyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah, Matang, Kangar dan Jerai kerana membangkang usul ini dan menyenangkan usaha saya untuk menjawab kepada usul ini dan juga menerangkan segala program-program yang telah diusahakan oleh LPN sendiri untuk meningkatkan lagi taraf hidup petani.

Tuan Pengerusi, Ahli Yang Berhormat dari Menglembu yang membawa usul ini nampaknya berasa ragu-ragu dan tidak yakin pada dirinya sendiri dan telah juga menuduh menjangka bahawa dalam jawapan saya nanti saya akan menggunakan isu ini untuk menuduh balik kepada mereka sebagai anti-petani atau dituduh tidak perjuangkan hak pak tani-pak tani. (*Tepuk*)

Rakyat memang tahu, Tuan Pengerusi, apakah yang diperjuangkan oleh DAP itu. Mereka pihak Pembangkang berharap pada satu modal yang baru tetapi sayang modal ini salah tafsiran dan salah anggapan.

Saya juga, Tuan Pengerusi, merasa kesal di atas tuduhan-tuduhan yang melulu yang telah dibuat oleh Yang Berhormat dari Menglembu tadi tanpa fact atau bukti-bukti. Yang Berhormat menuduh bahawa ada satu sindiket jualan yang menyeleweng. Tuduhan ini memanglah tidak adil sekali oleh kerana pegawai-pegawai yang berkenaan tidak ada kesempatan atau berpeluang untuk menjawabnya dan Ahli Yang Berhormat telah menggunakan Dewan yang mulia ini untuk membuat tuduhan-tuduhan yang melulu itu.

Memanglah menjadi usaha LPN oleh kerana banyaknya padi yang dibeli dijual pula bukan sahaja kepada pengilang-pengilang besar tetapi juga kepada pengilang-pengilang kecil dan juga menggunakan

pengilang-pengilang kecil sebagai upahan untuk mengisar padi-padi yang dipunyai dan dibeli oleh LPN itu.

Semenjak akhir-akhir ini pengeluaran padi telah meningkat terutama sekali di kawasan MADA dan dengan adanya skim subsidi yang baru melalui kupon ini pihak LPN pada musim yang lepas telah meningkat pembeliannya sebanyak 50% daripada pembelian pada masa-masa yang lepas. Ini dengan sendirinya membuktikan keyakinan pak-pak tani kepada usaha-usaha yang dijalankan oleh LPN. Kerajaan akan terus membeli padi-padi yang dijual oleh petani-petani sama ada terus kepada LPN ataupun melalui agen-agen yang berlesen oleh LPN dan di atas tiap-tiap pembelian-pembelian itu akan ditambah dengan subsidi \$2 sepikul untuk memberi satu harga yang berpatutan yang akan dirasakan terus oleh pak-pak tani dan tidak lagi melalui orang-orang tengah.

Walaupun pihak LPN tidak ada cukup tempat untuk menyimpan kesemua padi-padi yang dibeli tetapi oleh kerana gerenti yang diberi LPN akan terus membeli supaya harga tidak akan turun dan nikmatnya akan dapat dirasakan oleh pak-pak tani.

Pak tani adalah satu golongan yang dhaib dan miskin yang berkehendakkan kepada segala pertolongan, bantuan dan kepimpinan dan ke arah ini Kerajaan Barisan Nasional akan terus berusaha untuk memperjuangkan segala kehendak-kehendak mereka selaras dengan aspirasi dan hasrat rakyat itu sendiri. Dengan itu, saya membangkang sekeras-kerasnya usul yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Menglembu.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan bagi diputuskan iaitu satu usul yang berbunyi bahawa:

Untuk meminda jumlah wang di bawah Maksud B. 36 Butiran ("4100") dengan menambahkan di hujung usul perkataan-perkataan "dengan syarat dikurangkan sebanyak sepuluh ringgit" berkenaan dengan bayaran pindahan: (6) Skim Bantuan Harga Padi.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan tidak disetujui.

Tuan Pengerusi: Sekarang Majlis balik semula kepada Maksud yang lain. Ahli Yang Berhormat dari Pagoh.

6 38 ptg.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin (Pagoh): Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kerana diberi peluang untuk memberikan pandangan satu dua perkara khasnya di bawah Maksud Pembangunan 36 di bawah Kementerian Perusahaan Awam iaitu Butiran (Projek) 8—Limbungan Kapal dan Kejuruteraan Malaysia Sendirian Berhad.

Di dalam Dewan pada hari ini peruntukan tambahan sebanyak \$22,649,990 adalah dimohon untuk diluluskan dan ini bermakna bahawa penyertaan ekuiti Kerajaan Malaysia di dalam syarikat tersebut telahpun bertambah daripada 51% kepada 77.9%, satu pertambahan yang besar. Saya hanya ingin tahu apakah perkembangan dan kemajuan yang telahpun dicapai oleh Syarikat Limbungan Kapal Kejuruteraan Malaysia Sendirian Berhad ini setakat ini dan sama ada Kerajaan berpuashati setakat ini dengan pengambilan ekuiti yang lebih besar daripada jumlah asalnya 51% kepada 79.95% ini akan pada akhirnya memberikan keuntungan yang lebih dan juga selain daripada kuasa untuk menjalankannya dengan lebih, oleh sebab ekuitinya yang lebih itu ia juga secara langsung akan memberikan keuntungan kepada syarikat.

Apa yang saya tahu pada permulaannya MSE adalah dijalankan secara usaha sama dengan dua pihak yang lain dan satu daripadanya adalah dengan syarikat Jepun dan saya tidak tahu apakah setakat ini dengan usaha sama yang telah dijalankan itu Kerajaan berpuas hati. Sekiranya pada asalnya equity Kerajaan hanya 51%, pada kebiasaannya setiap kali panggilan modal baru dibuat, kita yakin bahawa rakan-rakan usaha sama yang masih ada haruslah mengambil equity yang telahpun ditentukan pada mereka apabila usaha sama itu dilancarkan, tetapi mengikut apa yang saya dimaklumkan dengan peruntukan tambahan yang diperlukan ini, Kerajaan perlu membeli lebih banyak equity dan mungkin ini disebabkan oleh kerana modal yang terpaksa dikeluarkan oleh syarikat-syarikat lain di dalam usahasama ini tidak dapat dikeluarkan. Dengan yang demikian, Kerajaan sendiri terpaksa mengambil bahagian yang besar dan justru itu menambatkan ekuitinya dalam syarikat ini. Jadi, saya ingin mendapat sedikit penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri tentang

kedudukan MSE setakat ini dan adakah beliau berpuas hati dengan penambahan equity yang lebih besar ini kita akan mendapat keuntungan yang lebih besar.

6.41 ptg.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh P. 36, Kertas Perintah 26 Tahun 1980, muka surat 6, Butiran 6—Majlis Amanah Rakyat—Pinjaman.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyokong peruntukan wang yang diminta untuk diberi pinjaman kepada MARA kerana saya rasa akhir-akhir ini usaha-usaha yang dijalankan oleh MARA, terutama sekali pinjaman sebanyak \$2,000 tanpa cagaran ataupun jaminan diberikan kepada peniaga-peniaga kecil ini adalah satu usaha yang patut diberi pujian. Oleh sebab sambutan daripada peniaga-peniaga kecil adalah begitu memuaskan pada hari ini, maka peruntukan kepada MARA sekurang-kurangnya untuk bahagian ini hendaklah ditambah kalau sekiranya diperhitungkan daripada risiko kemungkinan wang ini akan dikembalikan oleh peminjam, maka rasa saya perkara ini tidak patut diperhitungkan sangat kerana pinjaman hanya \$2,000 pada tiap-tiap seorang apabila memandang bahawa hasilnya yang mungkin didapati daripada \$2,000 itu dan juga kalau dibandingkan dengan adanya pihak yang lain meminjam lebih banyak daripada itu kemungkinan pemulangan wang itu juga sama nasibnya.

Tuan Pengerusi, satu perkara lagi saya ingin menyentuh di sini mengenai butiran ini iaitu pinjaman kepada pemandu-pemandu teksi yang hendak membeli kereta teksi yang baru. Saya ingin menyentuh ataupun memberi sekalung bunga tahniah sekali lagi kepada Yang Berhormat Menteri berkenaan kerana telah berani dan bertawakal untuk memberi 100% pinjaman untuk membeli teksi tersebut. Ini adalah satu langkah yang patut diberi pujian dan perkara ini saya harap hendaklah ditambah lagi peruntukan kepada MARA untuk memberi pinjaman kepada pembeli-pembeli teksi yang tersebut. Oleh sebab kita dapati pada hari ini tidak kurang kereta teksi yang agak uzur yang mungkin tidak lama lagi akan dikondemkan oleh Jabatan Pengangkutan Jalan, maka sesuai mereka yang memandu teksi pada hari ini diberi terus pinjaman seperti mana yang saya sebutkan tadi.

Perkara ketiga, Tuan Pengerusi, mengenai MARA, saya hendak menyentuh mengenai Maktab Rendah Sains MARA (MRSM) secara ringkas. Sepertimana yang kita sedia maklum MRSM di negara ini sejak ditubuhkan telah banyak berbakti kepada rakyat terutama sekali rakyat di luar bandar hasil daripada dasar, sistem pelajaran, kaedah pengajaran dan pembelajaran yang diberikan di MRSM di seluruh negara. Maka saya anjurkan MRSM ini selain daripada ianya hendaklah ditambahkan maka ianya hendaklah dijadikan sebagai sumber inspirasi kepada Kementerian Pelajaran supaya anak-anak kita di bawah Kementerian Pelajaran juga mendapat faedah yang sama, terutama sekali dari segi quota guru dan bilangan murid bagi tiap-tiap darjah yang diamalkan oleh MRSM yang wujud pada hari ini.

Tuan Pengerusi: Saya jemput Yang Berhormat Menteri.

Dato' Abdul Manan bin Othman: Tuan Pengerusi, saya mengucapkan berbanyak terima kasih di atas teguran-teguran yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Pagoh dan Tanah Merah.

Malaysia Shipyard and Engineering Sdn Bhd, Tuan Pengerusi, adalah sebuah syarikat usaha sama yang telah ditaja oleh Kerajaan bersama dengan syarikat swasta yang mana Kerajaan memiliki 51%. Daripada permulaannya sehingga akhir bulan September, 1979, modal yang dibayar adalah sebanyak \$30 juta. Oleh kerana ini adalah satu perusahaan yang besar dan berkehendakkan modal yang lebih, maka Kerajaan telah bersetuju untuk menyusun semula cara-cara permodalan dan kewangan syarikat ini. Dengan penyusunan semula ini Kerajaan apabila modal dinaikkan kepada \$100 juta yang mana equity Kerajaan ditambah meningkat kepada 77.5%. Oleh kerana ini adalah satu perusahaan yang besar dan dengan adanya struktur kewangan yang baru ini adalah diharapkan bahawa buat pertama kalinya syarikat ini akan mendapat keuntungan pada akhir tahun 1980 ini. Dan dengan perusahaan ini juga kita berharap akan dapat menambahkan lagi pekerjaan-pekerjaan bagi penduduk kita dan juga membanyakkan lagi spin-off daripada perusahaan itu. Dengan itu dapatlah kita mewujudkan perusahaan-perusahaan kecil untuk memberi bekalan kepada syarikat yang besar ini.

Jadi adalah menjadi hasrat Kerajaan kita sendiri untuk meninggikan lagi equity kita itu supaya dapat syarikat ini memainkan peranannya yang lebih besar lagi di dalam perkembangan perindustrian dalam negara kita.

Berhubung dengan perkara MARA, saya juga mengucapkan sebanyak terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Tanah Merah. MARA akan terus memainkan peranannya untuk memberi bantuan kepada peniaga-peniaga dan perusahaan-perusahaan kecil. Jadi itulah sahaja, Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah usul ini dikemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$52,603,600 untuk Maksud B. 36 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; wang sebanyak \$22,649,990 untuk Maksud P. 36 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$61,000,010 untuk Maksud P. 36 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Maksud P. 37 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil 4) 1979)—

6.50 ptg.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dr Sulaiman bin Haji Daud): Tuan Pengerusi, saya mohon mengemukakan Anggaran Pembangunan (Tambahan) 1979 bagi Kementerian Kesihatan di bawah Maksud P. 37. Kementerian ini hanya menghendaki kelulusan Peruntukan Tambahan sebanyak \$10 sahaja bagi menggantikan peruntukan tanda \$10 yang telah didahulukan daripada Simpanan Luar Jangka.

Semasa menyampaikan Anggaran Belanjawan bagi tahun 1979 pada tahun 1978, adalah dijangkakan semua pembayaran untuk projek hospital di Serian yang telah siap dan digunakan dapat dilaksanakan pada tahun 1979. Akan tetapi, dalam bulan Mac, 1979, adalah didapati bahawa sejumlah \$37,537 diperlukan untuk pembayaran Juru-perunding Ukur Bahan untuk pembinaan Hospital Serian di Sarawak. Bakinya sebanyak \$37,527 diperolehi dengan secara pindah peruntukan daripada butiran projek lain.

Oleh itu saya mohon mengemukakan Anggaran Pembangunan (Tambahan) tahun 1979, bagi Kementerian Kesihatan di bawah P. 37, berjumlah \$10 untuk diluluskan.

Tuan Pengerusi: Soalnya ialah Maksud P. 37 sekarang terbuka bagi perbahasan. Kalau tidak ada yang hendak berbahas saya kemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 37 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri.

Maksud B. 38, B. 40 dan B. 43 (Jadual Pertama)—

Maksud B. 38 dan B. 41 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 43 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil 1), 1980)—

6.54 ptg.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk mengusulkan supaya Anggaran Perbelanjaan Mengurus dan Anggaran Pembangunan Tambahan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri bagi tahun 1979 dan 1980 di bawah Maksud B. 38, B. 40, B. 41 dan B. 43 dan Maksud Pembangunan P. 43 diluluskan menjadi sebahagian daripada Jadual.

Anggaran di bawah Maksud Belanjawan Mengurus Tambahan 1979 yang dimaksudkan tadi ialah seperti berikut: iaitu B. 38 \$1,500,000 untuk Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, B. 40 \$100,000 untuk Jabatan Imigresen dan B. 43 \$1,227,000 untuk Jabatan Penjara.

Bagi Anggaran di bawah Maksud Belanjawan Mengurus tahun 1980 adalah seperti berikut: iaitu B. 38 \$140,000 untuk Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dan B. 41 \$49,291 untuk Pendaftaran Pertubuhan.

Anggaran di bawah Maksud Belanjawan Pembangunan Tambahan bagi 1980 yang dimaksudkan tadi ialah seperti berikut: iaitu P. 43, \$10 sahaja untuk Jabatan Penjara.

Maksud B. 38 Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri iaitu tambahan sebanyak \$1,500,000 adalah dikehendaki bagi menambah Tabung Wang Perkhidmatan Rahsia Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Jumlah ini telah didahulukan daripada Kumpulanwang Luar Jangka.

Bagi Maksud B. 40 Jabatan Imigresen tahun 1979, tambahan sebanyak \$100,000 adalah dikehendaki bagi membiayai perbelanjaan kerja-kerja mengubahsuai dan memasang alat pendingin udara bagi bangunan Jabatan Imigresen di Pulau Pinang. Jumlah ini telah didahulukan daripada Kumpulanwang Luar Jangka.

Maksud B. 43 Jabatan Penjara bagi tahun 1979 peruntukan tambahan sebanyak \$1,227,000 adalah dikehendaki bagi menampung Belanja Mengurus Jabatan Penjara disebabkan tambahan bilangan banduan-banduan, orang-orang tahanan dan juga budak-budak nakal. Perbelanjaan ini adalah untuk menyediakan catuan makanan harian, pakaian dan juga tempat kurungan bagi penjenayah-penjenayah tersebut dan juga bagi perbelanjaan-perbelanjaan lain seperti bayaran api dan air dan juga perkhidmatan hubungan telefon, perkhidmatan hospital dan lain-lain. Jumlah ini telah didahulukan daripada Kumpulanwang Luar Jangka juga.

Bagi Maksud B. 38 iaitu Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri tahun 1980 tambahan sebanyak \$140,000 adalah dikehendaki di bawah perbelanjaan Keselamatan Sempadan untuk Perbelanjaan Mengurus Pejabat Jawatankuasa Wilayah Sempadan di Songkla, Thailand dengan memperbaiki dan melengkapkan dengan perkakas-perkakas pejabat dan juga baki perbelanjaan untuk mengadakan mesyuarat Jawatankuasa Perancang Sosio-Ekonomi Sempadan Malaysia-Thailand yang telah diadakan di Pejabat tersebut. Jumlah ini juga adalah didahulukan daripada Kumpulanwang Luar Jangka.

Bagi Maksud B. 41 iaitu Pendaftaran Pertubuhan tahun 1980 tambahan sebanyak \$49,291,000 ini adalah dikehendaki bagi membiayai perbelanjaan seperti berikut, iaitu \$32,188 bagi menampung perbelanjaan sewa bangunan, pemasangan telefon dan membeli perabot-perabot untuk pejabat baru cawangnya di Melaka dan juga di Negeri Sembilan. Sebanyak \$8,903 untuk maksud penempatan pertukaran pegawai-pegawai

Tadbir Am yang baru dan menguruskan pemasangan telefon serta menambah perabot-perabot dan kelengkapan di pejabat.

Yang ketiga ialah sebanyak \$6,800 untuk mendapat sekatan untuk membuat sekatan bilik bagi pejabat baru Pendaftaran cawangan Johor dan akhirnya \$1,400 bagi menampung pembayaran elaun keraian kepada Pendaftar. Jumlah ini telah didahulukan juga daripada Kumpulanwang Luar Jangka.

Akhirnya, Maksud Pembangunan 43 iaitu Jabatan Penjara bagi tahun 1980 ini sebanyak \$535,501 adalah dikehendaki bagi tempoh Rancangan Malaysia Ketiga untuk membiayai pembelian kenderaan-kenderaan tambahan untuk Jabatan ini. Peruntukan tanda sebanyak \$10 telah didahulukan daripada Simpanan Luar Jangka bagi meminda Anggaran harga butiran projek kenderaan-kenderaan daripada \$520,000 kepada \$535,551. Maka Dewan ini adalah diminta meluluskan peruntukan tanda sebanyak \$10 sahaja bagi menggantikan pendahuluan tersebut dan meminda Anggaran harga butiran ini daripada \$520,000 kepada \$535,551. Sekian Tuan Pengerusi, saya mohon mengusulkan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud B. 38, B. 40 dan B. 43 bagi Belanja Mengurus Tambahan Kedua tahun 1979 dan B. 38, B. 41 Belanja Mengurus Anggaran Tambahan Pertama tahun 1980, sekarang terbuka untuk perbahasan. Ahli Yang Berhormat dari Bukit Mertajam!

6.57 ptg.

Tuan Seow Hun Khim (Bukit Mertajam): Tuan Pengerusi, saya ingin mengambil bahagian dalam perbahasan Anggaran Mengurus Tambahan Kedua tahun 1979, dan saya akan menyentuh Butiran 1300, Maksud B. 40—Jabatan Imigresen berkait dengan kemudahan (i) Pentadbiran Am.

(a) Semenanjung Malaysia.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Tuan Pengerusi, tidak dapat dinafikan bahawa kecekapan pentadbiran Jabatan Imigresen Malaysia adalah lemah dan buruk sekali di bidang perkhidmatan awam. Seluruh lapisan masyarakat selalu mengutuk-ngutuk dan mengkritik kelemahan-kelemahan dan ketidakcekapan pentadbiran Jabatan Imigresen yang sedia ada.

Di sini saya boleh memberi beberapa contoh untuk membuktikan perkara ini. Umpamanya di kawasan Parlimen saya ada seorang perempuan yang sudah lanjut umurnya bernama Wong Ah Moi, beliau telah dua tahun lalu dapat kebenaran daripada pihak yang berkenaan untuk melawat Negeri China, beliau tidak ada anak atau saudara-mara di Malaysia tetapi hanya ada seorang anak

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Tuan Pengerusi, ...

Tuan Pengerusi: Nanti dahulu Yang Berhormat. Ya!

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: di dalam bab ini tidak disebutkan cuma untuk Imigresen Pulau Pinang, jadi saya minta point of order.

Tuan Pengerusi: Saya ingat biar saya dengar dahulu apa sebenarnya ucapan itu, baru boleh saya faham dengan jelas. Saya belum faham lagi apa ucapan itu, biar dia baca sedikit lagi.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Tuan Pengerusi, sebenarnya dia menyentuh mengenai benda yang tidak berkaitan peruntukan \$100,000 di dalam B. 40 ini hanya untuk menambah bilik di Pulau Pinang.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, tetapi saya belum dengar sebenarnya apa butirannya. Harap sabar dahululah.

Tuan Seow Hun Khim: Terima kasih. Beliau tidak ada anak atau saudara-mara di Malaysia tetapi hanya ada seorang anak lelaki yang tinggal di negeri China. Disebabkan tempoh yang diberi untuk lawatan tersebut telah habis, maka apabila beliau pulang ke Malaysia pasportnya ditahan oleh Jabatan Imigresen, Pulau Pinang. Sungguhpun pada 12hb April, 1979 beliau pernah menghantar surat rayuan kepada pihak Jabatan Imigresen, Pulau Pinang tetapi suratnya tidak dilayani dengan sewajarnya.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, jadi sekarang saya telah dengar ucapan Yang Berhormat. Ini berkenaan dengan Imigresen-kah ataupun apa, sebab di dalam hal belanjawan ini tidaklah patut Yang Berhormat sebut lagi berkenaan dengan dasar. Tolong tumpukan kepada soal yang berkenaan.

Tuan Seow Hun Khim: Apabila tidak diberi kemudahan-kemudahan kepada sesuatu jabatan, kita hendak satu perkhidmatan yang lebih baik dan cekap. Saya bercakap tentang kecekapan.

Tuan Pengerusi, tetapi suratnya tidak dilayani dengan sewajarnya sehingga beliau sendiri datang ke Jabatan tersebut untuk bertanya akan kedudukan surat rayuannya barulah beliau diberitahu bahawa pasportnya telah dihantar ke Ibupejabat Imigresen di Kuala Lumpur dan bilangan fail suratnya ialah E. 130456/14052. Pada 2hb Julai, 1979 beliau menulis sepucuk surat rayuan lagi dengan menghantarkannya dengan A. R. Registered kepada Ibupejabat Jabatan Imigresen di Kuala Lumpur dan meminta mereka menyalah kedudukan sebenar mengenai pasportnya. Tetapi apa yang mendukacitkannya ialah pihak berkenaan tidak langsung memberi apa-apa jawapan pun dan pada 9hb Oktober, 1979 beliau sekali lagi menghantar surat kepada pihak Imigresen Kuala Lumpur tetapi hingga hari ini beliau masih belum mendapat jawapan dari pihak itu.

Puan Wong pun pernah datang ke pejabat saya dan mengadu kepada saya tentang apa yang sudah berlaku itu. Dan saya pun terus menulis sepucuk surat kepada Jabatan Imigresen Pulau Pinang pada 9hb April, 1980 dan sepucuk surat lagi kepada Ibupejabat Imigresen Kuala Lumpur pada 29hb April tahun ini. Saya merasa kesal dan sedih bahawa sehingga hari ini saya masih belum dapat apa-apa jawapan. Inikah apa yang dikatakan perkhidmatan yang sempurna?

Tuan Pengerusi, saya diberitahu oleh Puan Wong Ah Moy yang memegang pasport antarabangsa bernombor A 0120654 bahawa beliau sanggup balik ke negeri China untuk menetap bersama dengan anak lelakinya. Oleh kerana itu saya berharap supaya pihak Jabatan Imigresen dapat menimbangkan semula supaya beliau dapat pulang ke negeri China tanpa apa-apa halangan.

Tuan Pengerusi, di Pejabat Imigresen Pulau Pinang tiap-tiap hari kita boleh nampak beratus-ratus orang memohon pasport berkumpul dari pukul 5.00 pagi setiap hari. Pejabat itu dibuka untuk orang ramai. Dengan adanya alat-alat pendingin udara dipasang rakyat.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, tadi saya benarkan tetapi sekarang ini hal Imigresen ini ialah berkenaan dengan pembiayaan belanja untuk kerja-kerja pengubahsuaian dan pemasangan alat pendingin udara bagi bangunan Pejabat Imigresen Pulau Pinang. Soal ini berkenaan dengan pentadbiran am, bukan dasar. Tolong Yang Berhormat tumpukan kepada perkara yang berkaitan.

Tuan Seow Hun Khim: Saya hendak sentuh berkenaan pendingin udara (air-con).

Tuan Pengerusi: Tetapi soal tadi fasal Puan Wong Ah Moy, apa kena mengena Wong Ah Moy dengan perbelanjaan ini?

Tuan Seow Hun Khim: Ini perkara lain, bukan Puan Wong Ah Moy.

Tuan Pengerusi: Jadi sekarang apa hal-nya hendak bercakap? Berkenaan dengan Maksud yang mana—Maksud B. 40, B. 38 atau B. 43?

Tuan Seow Hun Khim: Tuan Pengerusi, saya menyentuh Butiran 3200, Maksud B. 40.

Tuan Pengerusi: Maksud B. 40 dalam Butiran berapa?

Tuan Seow Hun Khim: Butiran (Kod) 3300.

Tuan Pengerusi: Perabut dan Kelengkapan. Baik, teruskan.

Tuan Seow Hun Khim: Terima kasih. Perkhidmatan Jabatan Imigresen Pulau Pinang boleh bertambah baik dan cekap. Pemasangan alat-alat ini tidak berguna jika perkhidmatan tidak boleh bertambah baik.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Seremban.

7.09 mlm.

Dr Chen Man Hin (Seremban): Saya hendak bercakap sedikit di bawah Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri di bawah Maksud B. 38 Butiran (Kod) 2900 berkenaan dengan Perkhidmatan Ikhtisas dan Lain-lain Perkhidmatan yang Dibeli dan Hospitaliti.

Tuan Pengerusi, saya ingat ada beberapa kejadian yang telah berlaku di mana ada menunjukkan perkhidmatan yang tidak berapa sesuai iaitu berkenaan dengan satu

kemalangan yang berlaku pada 8hb April, 1980. Pada malam itu pukul 10.00 malam Allahyarham Mohd. Yazid bin Kassim dari Selayang telah cedera parah dalam satu kemalangan dan telah dimasukkan ke Hospital Besar, Kuala Lumpur. Beliau memerlukan pembedahan segera dan pihak berkenaan memerlukan persetujuan untuk menjalankan pembedahan dari saudara-maranya yang hanya dihubungi lebih kurang 10 jam kemudian yang mana ketika hubungan itu dibuat Mohd. Yazid bin Kassim telahpun meninggal dunia. Oleh kerana itu satu nyawa telah hilang akibat ketidakcekapan yang tersebut itu. Saya harap pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri mengambil perhatian atas perkara ini dan mengambil tindakan disiplin yang sewajarnya. Kes itu telahpun ditulis oleh seorang kepada Yang Berbahagia Tan Sri Mohamed Hanif bin Omar pada 15hb April tahun ini dan sampai sekarang tidak ada jawapan dan hari ini saya mendapat lagi satu surat daripadanya, saya harap pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri boleh menyasiat perkara ini dan memberi jawapan.

Tuan Pengerusi, ini menunjukkan sungguhpun Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri ini ada berkhidmat tetapi ada banyak tempat yang mana perkhidmatannya tidak sesuai. Saya harap Kerajaan ambil perhatian. Dan lagi di sini kita nampak ada tambahan \$1½ juta untuk satu tabung wang Perkhidmatan Rahsia, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Apakah gunanya Perkhidmatan Rahsia ini? Saya rasa tidak puas hati, sebab kita belum tahu tabung wang ini ada accountability, iaitu tabung ini mesti ada satu akaun yang dikelolai oleh sebuah badan, seorang hakim duduk di dalamnya supaya boleh menyasiat bahawa tabung ini digunakan dengan teratur dan tidak hilang atau wangnya tidak dibuang dengan sia-sia sahaja.

Oleh sebab baru-baru ini ada terdengar dan terbaca dalam surat khabar beberapa kejadian pergaduhan di antara satu kongsi gelap dengan satu kongsi gelap yang lain di kawasan-kawasan bandar khususnya. Ini menunjukkan bahawa perkhidmatan pihak polis tidak berapa cukup. Barangkali pihak polis tidak cukup anggota-anggota polis di kawasan-kawasan yang berkenaan untuk supervise dan oleh sebab itu kongsi gelap bertambah tiap-tiap hari dan tiap-tiap bulan dan banyak kejadian pergaduhan yang mana terdapat

orang cedera parah. Saya harap Kerajaan mengambil perhatian atas perkara ini dan menambah anggota-anggota polis.

Di kawasan bandar anggota polis ini biarlah multi-racial force, oleh sebab kawasan bandar ialah satu kawasan yang ada banyak penduduk-penduduk ada yang baik dan ada yang jahat. Kalau anggota polis dari lain-lain tempat yang ada tidak berapa faham kawasan-kawasan dan suasana (atmosphere), tidak faham background—latar belakang dan tidak berapa tahu background penduduk-penduduk di sesuatu kawasan, oleh sebab itu barangkali kongsi gelap ini bertambah. Kalau anggota polis ini terdiri dari multi-racial force dan anggota polis ini apabila ia kenal penduduk di kawasan itu, janganlah ditukarkan dia selepas sebulan ke tempat lain. Anggota polis mestilah seorang yang tahu suasana di tempat itu dan faham background penduduk-penduduk. Saya rasa kalau ada anggota-anggota polis macam itu, barangkali kejadian pergaduhan di antara kongsi gelap boleh dikawal.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

7.15 mlm.

Tan Sri Dato' Syed Ahmad Shahabuddin Al-haj: Tuan Pengerusi, bagi memberi sedikit sebanyak penjelasan atas perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat khasnya yang terdiri daripada pihak Pembangkang maka di atas perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bukit Mertajam berhubung dengan pentadbiran kecekapan Jabatan Immigration, sukalah saya menyatakan bahawa memang langkah-langkah telah dan sedang diambil oleh pihak Kementerian ini untuk mengubahsuai dan juga mengadakan ubahsuai kepada ruang Jabatan Immigration di serata tempat sama ada di Ibu Pejabat di Kuala Lumpur ini dan juga di Pejabat-pejabat Immigration di lain-lain tempat seumpama Pulau Pinang seperti mana peruntukan ini dikehendaki untuknya.

Di Pulau Pinang Jabatan Immigration telahpun diperbaiki dengan satu peruntukan yang besar. Pertambahan ini adalah satu peruntukan tambahan yang dikehendaki bagi mengubahsuai lagi iaitu menambah ruang tempat kerja dan tempat orang ramai serta juga memasang alat-alat hawa dingin

bagi bangunan Pejabat Immigration tersebut. Ini adalah dijalankan untuk memberi kemudahan kepada orang ramai dan juga menaikkan lagi kecekapan pentadbiran pejabat itu.

Di atas perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bukit Mertajam berhubung dengan seorang perempuan Wong Ah Moy yang telahpun dibenarkan pergi ke Negeri China untuk menjalankan rawatan dan sebagainya dan apabila beliau kembali pasportnya diambil balik. Ini ialah dengan sebab-sebab ianya telah melanggar syarat-syarat yang telah diberi kepadanya untuk lawatan itu iaitu lebih tempoh masa daripada yang diadkan. Maka terpaksa pasportnya diambil balik untuk diperiksa dan proses menjalankan pemeriksaan ini akan mengambil masa supaya keadaan-keadaan yang demikian tidak terjadi lagi dan juga supaya mengawasi keadaan yang tidak diingini tidak berlaku kepada kejadian-kejadian yang seumpama itu. Maka proses ini sebagaimana yang telah saya katakan akan mengambil masa dan walau bagaimanapun, saya rasa sekiranya Ahli Yang Berhormat berkehendakkan kepada keterangan-keterangan yang lanjut, bolehlah berhubung dengan pihak Jabatan Imigresen atau kepada Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri.

Di atas perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Seremban mengenai satu kejadian kemalangan yang berlaku kepada seorang yang bernama Mohd. Yazid, saya difahamkan bahawa kematian orang ini adalah didakwa dengan sebab-sebab kelambatan menjalankan pembedahan kepadanya oleh sebab tidak mendapat keizinan daripada keluarganya dan ini telahpun dituduh bahawa polis telah lalai daripada memberi tahu keluarganya dalam masa yang cukup.

Sukalah saya menyatakan bahawa perkara memberitahu keluarga di atas kehendak-kehendak kemudahan hospital bukanlah tanggungjawab polis. Ini adalah satu perkara yang saya suka menyatakan hanya pihak polis menjalankan khidmat sebagai menolong sahaja memberitahu keluarga-keluarganya bagi pihak sesiapa yang hendak menjalankan pembedahan di hospital sekiranya diminta. Walau bagaimanapun, saya difahamkan pihak polis telah dapat memberitahu kepada keluarganya dengan masa yang cukup kerana isteri Allahyarham Encik Mohd. Yazid dapat berada di hospital jam 2.30 pagi dan Encik Yazid telah difahamkan meninggal

dunia jam 10.00 pagi esok. Jadi masa kepada keluarganya untuk memberi kebenaran kepada pembedahan itu memang ada bahkan beberapa jam sebelum Encik Yazid meninggal dunia. Maka saya percaya perkara ini bukanlah dengan sebab-sebab kelambatan pihak polis.

Ahli Yang Berhormat dari Seremban juga telahpun membangkitkan perkara B. 38 iaitu peruntukan tambahan yang dikehendaki sebanyak \$1,500,000. Sukalah saya menyatakan bahawa wang ini adalah untuk menambah Tabung Wang Perkhidmatan Rahsia iaitu untuk kegunaan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dalam perkara-perkara perisik (intelligence) dan juga perkara-perkara rahsia yang mana tentulah tidak dapat saya nyatakan dari segi keselamatan. Walau bagaimanapun, wang ini tentu sekali akan dapat diberi satu kenya-taan perbelanjaannya kepada pihak-pihak yang berkenaan iaitu pihak Kementerian sendiri.

Berhubung dengan kegiatan-kegiatan kongsi gelap yang sentiasa berlaku dalam sedikit masa ini yang mana ditimbulkan oleh Yang Berhormat dari Seremban tadi suka-lah saya menyatakan pihak polis sentiasa sahaja menjalankan pengawasan dan mengambil tindakan-tindakan sewajarnya bagi mencegah pergaduhan-pergaduhan di antara kongsi-kongsi gelap dan tangkapan-tangkapan sentiasa dibuat terhadap ahli-ahli kongsi gelap yang menjalankan kegiatan pergaduhan dari suatu masa ke satu masa. Dan pihak polis sentiasalah meneliti tentang keanggotaannya dan sepertimana yang disarankan oleh Ahli Yang Berhormat bahawa anggota polis di dalam bandar hendaklah merupakan multi-racial, ini memang menjadi hasrat dan kehendak pihak polis dan Kementerian sendiri kerana polis ini keanggotaannya terbuka kepada semua kaum. Hanya yang mendukacitakan apabila kita pelawa masyarakat ramai untuk berkhidmat di dalam polis sangat sedikit yang datang daripada lain kaum daripada kaum bumiputra. Khasnya daripada kaum Cina sendiri adalah amat sedikit melainkan untuk jawatan-jawatan tinggi. Saya berharap Ahli Yang Berhormat akan membuat galakan semoga kaum Cina akan tampil ke hadapan berkhidmat dengan pasukan polis, dengan itu akan dapatlah kita tempatkan anggota-anggota yang dikehendaki iaitu sekiranya dikehendaki satu-satu kaum itu berkhidmat di satu-satu kawasan itu

dapat kita menentukan. Walau bagaimanapun, pihak polis sentiasa memberi perhatian dalam membasmikan jenayah yang dilakukan oleh kongsi-kongsi gelap di sekitar bandar.

Sekian, Tuan Pengerusi, sedikit sebanyak yang saya dapat terangkan perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$1,500,000 untuk Maksud B. 38, \$100,000 untuk Maksud B. 40 dan \$1,227,000 untuk Maksud B. 43 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; wang sebanyak \$140,000 untuk Maksud B. 38 dan \$49,291 untuk Maksud B. 41 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; dan wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 43 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Penerangan membawa peruntukan Kementeriaannya.

Maksud B. 45 (Jadual Pertama)—

Maksud B. 47 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 47 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980)—

7.25 mlm.

Timbalan Menteri Penerangan (Dr Ling Liong Sik): Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan wang sebanyak \$200,000 di bawah Maksud B. 45, Kementerian Penerangan menjadi sebahagian Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua bagi tahun 1979 dan sebanyak \$1,630,000 di bawah Maksud B. 47, Jabatan Penerangan menjadi sebahagian Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Pertama bagi tahun 1980 dan sebanyak \$161,073 di bawah Kepala P. 47, Jabatan Penerangan menjadi sebahagian Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) bagi tahun 1980 diluluskan. Butir-butir selanjutnya adalah terdapat di Kertas-kertas Perintah yang berkenaan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud Bekalan B. 45 di dalam Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua tahun 1979 sebanyak \$200,000 dan juga Maksud B. 47 sebanyak \$1,630,000 dalam

Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Pertama 1980 dan Maksud Pembangunan P. 47 sebanyak \$161,073 di bawah Kementerian Penerangan sekarang ini terbuka untuk dibahas.

Ahli Yang Berhormat dari Pagoh.

7.29 *mlm.*

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohamed Yassin (Pagoh): Tuan Pengerusi, saya hanya mengambil satu dua perkara khususnya di bawah Maksud B. 47, Jabatan Penerangan di mana sebanyak \$1,630,00 adalah dikehendaki bagi menambah peruntukan Aktiviti Perkhidmatan Sivik dan Aktiviti Pentarama. Tujuan-tujuan aktiviti-aktiviti tersebut adalah untuk menerangkan kepada rakyat tentang dasar-dasar Kerajaan mengenai hal-hal ekonomi, keselamatan dan sebagainya di samping memberi hiburan kepada masyarakat di luar bandar di seluruh Malaysia.

Di dalam hal Pentarama ini, saya ingin mengucapkan terima kasih dan tahniah kepada Kementerian Penerangan kerana mengambil inisiatif untuk menjalankan kegiatan serupa ini walaupun berbentuk hiburan tetapi mempunyai message tertentu yang hendak disampaikan melalui pertunjukan dan persembahan kebudayaan yang dilakukan melalui Unit Bergerak Jabatan Penerangan.

Cuma satu perkara apa yang saya dimaklumkan di dalam persembahan Pentarama ini kebanyakan daripada artis-artis yang bertugas mempersembahkan pertunjukan dan sebagainya adalah mereka yang tidak berjawatan tetap di dalam Kementerian, kalau kiranya ini tidak tepat saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri dapat membetulkan. Oleh yang demikian, mereka ini tidak diberikan kemudahan-kemudahan yang sepatutnya, umpamanya tidak dapat diberikan peruntukan yang secukupnya dari segi subsistence allowance, tempat tinggal yang sesuai dan juga lain-lain galakan di dalam masa mereka menjalankan tugas di merata ceruk rantau negara kita. Ini saya ketahui dalam masa satu persembahan yang telahpun diadakan di dalam kawasan Parlimen Pagoh baharu-baharu ini di mana mereka itu memberitahu saya kemudahan-kemudahan ini tidak dapat disediakan oleh sebab peruntukan-peruntukan yang sepatutnya diadakan tidak mencukupi. Jadi, satu perkara yang saya ingin menyuarakan supaya Kementerian Penerangan mengambil perhatian dalam

perkara ini sebab dipandangkan tugas dan tanggungjawab yang telahpun diberikan kepada para-para pegawai dan artis dalam menjalankan kegiatan Pentarama ini amat penting dan amat berguna untuk menyampaikan message dan juga apa yang perlu disampaikan kepada rakyat tentang dasar Kerajaan.

Yang kedua tentang skrip-skrip yang digunakan di dalam Pentarama ini khasnya mengadakan drama sebabak dan sebagainya. Apa yang saya ikuti setakat ini skrip-skrip itu tidak begitu kemas dan teratur. Saya berharap melalui Kementerian Penerangan skrip-skrip persembahan yang digunakan oleh para pelakon dalam drama-drama sebabak itu juga perlu dihalusi sebab segala tutur kata dan jejak langkah yang dilakukan oleh para artis di atas pentas Pentarama ini adalah menarik perhatian seluruh penuntun-penuntun di dalam majlis-majlis yang diadakan. Oleh yang demikian, sekiranya ada kata-kata dan juga bahasa-bahasa yang digunakan tidak begitu bersesuaian, Tuan Pengerusi, ini juga tidak akan memberi kesan sebagaimana yang kita harapkan.

Tuan Pengerusi, selain daripada itu, saya juga berharap pegawai-pegawai dan artis-artis yang ditentukan ini akan diberikan latihan-latihan yang secukupnya sebelum mereka itu dihantar ke kawasan-kawasan khasnya di kawasan luar bandar dan dengan cara persembahan yang teratur dan tersusun maka message yang hendak disampaikan akan dapat disampaikan dengan lebih baik lagi.

Itulah sahaja pandangan saya dan sekali lagi saya menyokong peruntukan Kementerian Penerangan.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

7.34 *ptg.*

Dr Ling Liong Sik: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya hendak mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Pagoh di atas cadangan-cadangan yang telah dibuat.

Mengenai artis-artis pentas rakyat atau pentas bergerak yang pada masa ini masih mengadakan keria yang tidak tetap dan elaun-elaun yang tidak mencukupi ini adalah satu perkataan yang Kementerian sedar dan

usaha-usaha sedang dijalankan sekarang untuk memperbaiki keadaan kemudahan-kemudahan yang diberi kepada artis-artis. Cadangan-cadangan lain Ahli Yang Berhormat itu mengenai skrip-skrip yang ada kemungkinan tidak cukup baik atau latihan yang tidak mencukupi untuk artis-artis, cadangan-cadangan itu semua akan diberi perhatian yang sewajarnya.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$200,000 untuk Maksud B. 45 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; wang sebanyak \$1,630,000 untuk Maksud B. 47 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; dan wang sebanyak \$161,073 untuk Maksud P. 47 disetujukan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Maksud B. 49 (Jadual Pertama)—

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Kementerian Undang-undang membawa Anggaran Belanjanya.

7.35 mlm.

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Pengerusi, dengan ini saya kemukakan untuk mendapat kelulusan Dewan Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua, 1979, Kementerian Undang-undang di bawah Maksud B. 49—Pemegang Amanah Raya, Pentadbir Pesaka dan Penyimpan Harta Musuh sebanyak \$26,000. Tambahan sebanyak \$26,000 ini adalah dikehendaki bagi menampung perbelanjaan sewaan dua buah pejabat cawangan Pemegang Amanah Raya di Pulau Pinang dan Seremban yang telah berpindah ke bangunan swasta. Pemindahan kedua-dua cawangan tersebut dibuat atas permintaan Jabatan Kehakiman yang perlu menggunakan ruangan pejabat yang diduduki oleh Cawangan Pemegang Amanah Raya tersebut itu.

Sekian, seterusnya saya mohon Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua, 1979 di bawah Maksud B. 49 ini diluluskan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, maksud Bekalan B. 49 sebanyak \$26,000 di bawah Kementerian Undang-undang sekarang ini terbuka untuk dibahas.

Oleh kerana tiada perbincangan maka saya kemukakan masalah bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$26,000 untuk Maksud B. 49 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama.

Maksud B. 51 (Jadual Pertama)—

Maksud B. 51 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 31 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979)—

Maksud P. 51 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980)—

Tuan Pengerusi: Saya sekarang jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat untuk mengemukakan perbelanjaannya.

7.38 mlm.

Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Dato' K. Pathmanaban): Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan supaya satu peruntukan sebanyak \$2,153,025 yang dikehendaki di bawah Maksud-maksud B. 51 dan P. 51 dijadikan sebagai sebahagian daripada Jadual Anggaran Perbelanjaan Tambahan Kedua, 1979 dan Anggaran Perbelanjaan Tambahan Pertama 1980. Butir-butir mengenai anggaran tambahan ini adalah dihuraikan di dalam Kertas Perintah yang berkenaan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud Bekalan B. 51 sebanyak \$306,000 di bawah Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Kedua, 1979 di bawah Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat; Maksud B. 51 sebanyak \$1,847,005 dalam Anggaran Tambahan Pertama 1980 Belanja Mengurus; Maksud P. 51 Anggaran Pembangunan Tambahan Keempat, 1979 sebanyak \$10 dan juga Maksud P. 51 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama, 1980 sebanyak \$10 sekarang ini terbuka untuk dibahas.

Oleh kerana tiada perbincangan maka saya kemukakan masalah bagi diputuskan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa usul ini dikemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$306,000 untuk Maksud B. 51 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; wang sebanyak \$1,847,005 untuk Maksud B. 51 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 51 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 51 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Pengangkutan untuk mengemukakan Anggaran Perbelanjaan.

Maksud B. 54 dan B. 60 (Jadual Pertama)—

Maksud B. 54 dan B. 55 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 54 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979)—

Maksud P. 54, P. 55, P. 58 dan P. 59 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980)—

7.40 mlm.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Dr Goh Cheng Teik): Tuan Pengerusi, Tambahan Bekalan bagi Kementerian Pengangkutan dan Jabatan-jabatan di bawahnya adalah diperlukan bagi tahun 1979 dan 1980 berjumlah \$32,548,316. Daripada jumlah ini tambahan Belanja Mengurus bagi tahun 1979 dan 1980 adalah sebanyak \$1,716,426 dan tambahan Belanja Pembangunan pula bagi tahun 1979 dan 1980 sebanyak \$30,831,890.

Kedudukan pecahan peruntukan tambahan tersebut adalah seperti berikut:

1. *Anggaran Belanja Mengurus Tambahan 2/79*

Tambahan yang diperlukan untuk Belanja Mengurus bagi tahun 1979 adalah berjumlah \$942,138. Keterangan lanjut adalah dinyatakan di Kertas Perintah 20 tahun 1980.

2. *Anggaran Belanja Mengurus Tambahan 1/80*

Tambahan yang diperlukan untuk Belanja Mengurus bagi tahun 1980 adalah berjumlah \$774,288. Keterangan lanjut adalah dinyatakan di Kertas Perintah 22 tahun 1980.

3. *Anggaran Belanja Pembangunan Tambahan 4/79*

Tambahan yang diperlukan untuk Belanja Pembangunan bagi tahun 1979 adalah berjumlah \$8,574,980. Keterangan lanjut adalah dinyatakan di Kertas Perintah 24 tahun 1980.

4. *Anggaran Belanja Pembangunan Tambahan 1/80*

Tambahan yang diperlukan untuk Belanja Pembangunan bagi tahun 1980 adalah sebanyak \$22,256,910. Keterangan lanjut mengenai tambahan Perbelanjaan Pembangunan Pertama bagi tahun 1980 ini adalah dinyatakan di Kertas Perintah 26 tahun 1980.

Tuan Pengerusi, saya mencadangkan supaya peruntukan tambahan bagi Kementerian Pengangkutan dan Jabatan-jabatan di bawahnya bagi tahun 1979 dan 1980 yang berjumlah sebanyak \$1,716,426 untuk Belanja Mengurus diluluskan dan dijadikan sebahagian daripada Jadual dan juga sebanyak \$30,831,890 untuk Belanja Pembangunan diluluskan sebagai Anggaran Perbelanjaan Tambahan.

Tuan Pengerusi: Kalau tiada perbahasan, saya akan kemukakan masalah untuk diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$876,758 untuk Maksud B. 54 dan \$65,380 untuk Maksud B. 60 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; wang sebanyak \$74,288 untuk Maksud B. 54 dan \$700,000 untuk Maksud B. 55 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; wang sebanyak \$8,574,980 untuk Maksud P. 54 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$19,320,000 untuk Maksud P. 54, \$2,751,500 untuk Maksud P. 55, \$10 untuk Maksud P. 58 dan \$185,400 untuk Maksud P. 59 disetujui daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Menteri daripada Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos untuk mengemukakan Anggaran Perbelanjaan.

Maksud B. 61 (Jadual Pertama)—

Maksud P. 61 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979)—

Maksud P. 61 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980)—

7.50 mlm.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato' Mohamed Najib bin Tun Haji Abdul Razak): Tuan Pengerusi, saya mohon membentangkan Anggaran Tambahan Belanja Mengurus Bil. 2 tahun 1979 di bawah Maksud Bekalan B. 61 berjumlah \$69,869; Anggaran Tambahan Belanja Pembangunan Bil. 4 Tahun 1979 di bawah Maksud Bekalan P. 61 berjumlah \$30,000,000 dan Anggaran Tambahan Belanja Pembangunan Bil. 1 tahun 1980 di bawah Maksud P. 61 berjumlah \$64,742,000 bagi Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos.

(Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Jawatankuasa)

Tuan Pengerusi, peruntukan di bawah Maksud Bekalan B. 61, sebanyak \$69,869 dikehendaki bagi membiayai perbelanjaan bagi menghadiri persidangan antarabangsa.

Bagi Anggaran Belanja Pembangunan Bil. 4 tahun 1979, di bawah Maksud Bekalan P. 61, iaitu di bawah tajuk Penyertaan Ekuiti oleh Kerajaan dalam Lembaga Letrik Negara, tambahan sebanyak \$30,000,000 adalah dikehendaki bagi menambah modal yang disumbangkan oleh Kerajaan dalam LLN.

Dengan tambahan ini, modal yang disumbangkan oleh Kerajaan kepada LLN adalah berjumlah \$394.4 juta.

Tuan Pengerusi, Anggaran tambahan belanja pembangunan Bil. 1 tahun 1980 di bawah Kepala Bekalan B. 61 berjumlah \$64,742,000 dikehendaki bagi tujuan-tujuan berikut:

- (i) Di dalam butiran 1, di bawah tajuk Bekalan Letrik Luar Bandar Semenanjung Malaysia, peruntukan tambahan yang dikehendaki adalah berjumlah \$35,000,000.

Suka dimaklumkan, bagi tahun 1980, sebanyak \$117,464,356 adalah dikehendaki untuk membiayai projek bekalan elektrik luar bandar. Daripada jumlah ini, sebanyak \$82,464,356 telah disediakan dalam anggaran pembangunan 1980. Dewan adalah dipohon meluluskan tambahan sebanyak \$35 juta yang telah didahulukan daripada Simpanan Luar Jangka.

- (ii) Di dalam butiran 18, di bawah tajuk Bekalan Letrik ke kawasan FELDA, peruntukan tambahan dikehendaki berjumlah \$5,000,000. Suka saya maklumkan Kerajaan telah bersetuju memperuntukkan sebanyak \$30 juta bagi membiayai projek bekalan elektrik ke kawasan FELDA dalam usaha untuk memajukan kawasan-kawasan luar bandar. Daripada jumlah tersebut, sebanyak \$4 juta adalah dikehendaki dalam tahun 1980.

Dewan adalah dipohon meluluskan tambahan sebanyak \$5 juta yang telah didahulukan daripada Simpanan Luar Jangka.

- (iii) Di dalam butiran 19, di bawah tajuk Rancangan Mini Haidero, peruntukan tambahan yang dikehendaki adalah berjumlah \$20,742,000.

Tuan Pengerusi, Kerajaan sedang berusaha untuk memberi kemudahan bekalan elektrik kepada rakyat terutama penduduk-penduduk di kawasan luar bandar. Walau bagaimanapun, bagi melaksanakan usaha ini, pihak Kerajaan mengalami kesulitan iaitu kekurangan dan kenaikan harga minyak. Bagi mengatasi masalah ini, usaha sedang dibuat untuk membina 15 buah mini haidero. Oleh yang demikian, Dewan adalah dipohon untuk meluluskan tambahan sebanyak \$20,742,000 yang telah didahulukan daripada Simpanan Luar Jangka bagi membiayai projek-projek ini.

- (iv) Bagi butiran 26, di bawah tajuk Bekalan Letrik Luar Bandar Sarawak, tambahan sebanyak \$4,000,000 adalah dikehendaki bagi membiayai pembekalan elektrik ke kawasan rumah-rumah panjang di Sarawak. Dewan adalah dipohon meluluskan tambahan sebanyak itu yang telah didahulukan dari Simpanan Luar Jangka dan meminda anggaran harga butiran ini

bagi tempoh Rancangan Malaysia Ketiga daripada \$10,380,760 kepada \$14,380,760.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

Tuan Pengerusi: Maksud B. 61 bagi Anggaran Perbelanjaan Mengurus Tambahan Kedua 1979, P. 61 bagi Anggaran Pembangunan Tambahan Keempat 1979 dan P. 61 di bawah Pembangunan Anggaran Tambahan Pertama tahun 1980 di bawah Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos sekarang terbuka untuk dibahas. Ahli Yang Berhormat dari Kinabatangan.

7.55 mlm.

Tuan Abdul Ghani bin Misbah (Kinabatangan): Tuan Pengerusi, saya bangun sekali lagi untuk menyokong peruntukan yang diperlukan oleh Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos dan di samping memberikan sokongan saya kepada peruntukan yang diperlukan itu, sukaiah saya memberikan beberapa penerangan berkenaan dengan Butiran (Projek) 1 iaitu Bekalan Elektrik Luar Bandar.

Tuan Pengerusi, seperti mana yang dinyatakan di dalam Memorandum kepada permohonan ini, Kerajaan telah memperuntukkan sebanyak \$117,464,366 untuk projek bekalan elektrik luar bandar. Ini menandakan betapa seriusnya Kerajaan Barisan Nasional memberikan bekalan, kemudahan-kemudahan di luar bandar.

Sukaiah saya menyatakan di sini bahawa kita di negeri Sabah memang memerlukan perkhidmatan bekalan elektrik luar bandar kerana di kawasan saya sendiri tidak kurang daripada setengah juta ekar telah diperuntukkan oleh Kerajaan Negeri kepada pekebun-pekebun kecil dan juga di kawasan yang sama telah diperuntukkan oleh Kerajaan Negeri satu kawasan transit seluas tidak kurang daripada 4,000 ekar dan akan dimulakan pembinaannya dalam tahun ini.

Memandangkan ini semua, tentu sekali Tuan Pengerusi, rakyat ataupun penduduk-penduduk luar bandar di kawasan itu khususnya dan di seluruh Sabah amnya tentu sekali memerlukan bukan sahaja bekalan tenaga tetapi juga bekalan air. Jadi di sini sukaiah saya mencadangkan kepada Kementerian

yang berkenaan supaya dapat membina sebuah ampangan di pertengahan Sungai Kinabatangan bagi maksud:

- (i) Menggunakan ampangan itu untuk membina haidro elektrik generator bagi bekalan tenaga elektrik di seluruh Pantai Timur Sabah.
- (ii) Untuk membekalkan air di seluruh Pantai Timur Sabah, dan
- (iii) Membendung air banjir yang sentiasa menimpa kawasan itu dan merosakkan rumah dan juga tanam-tanaman di sepanjang kawasan yang berkenaan.

Sukaiah saya mengulas beberapa kejadian ataupun laporan di akhbar-akhbar di Semenanjung Malaysia ini yang mengatakan betapa seriusnya kekurangan bekalan air di beberapa kawasan terutama sekali di kawasan sekitar Kuala Lumpur seperti Petaling Jaya tetapi saya kurang faham ataupun kurang tahu sama ada berita yang sama juga tentang kekurangan air di bandar Sandakan juga diberitakan di akhbar-akhbar di sini kerana saya sendiri mengalami ketika saya sendiri masuk ke hospital untuk rawatan biasa, terdapat tiga hari tidak ada air di dalam hospital. Jikalau keadaan seperti ini berlanjutan tentu sekali ini bukan sahaja menyusahkan rakyat tetapi ini adalah suatu gejala yang kurang baik daripada segi pentadbiran Kerajaan kita. Jadi, saya berharaplah dengan pembinaan ampangan yang sebegitu besar bukan sahaja dapat membekalkan tenaga elektrik ke kawasan-kawasan luar bandar di seluruh Pantai Timur Negeri Sabah tetapi ia juga boleh membekalkan air kepada seluruh kawasan Pantai Timur Sabah dalam jangka masa yang panjang.

Sukaiah saya sekali lagi merayu kepada Menteri yang berkenaan supaya perkara ini dapat diberi pertimbangan yang sewajarnya kerana memandangkan perkembangan pembangunan yang berjalan dengan pesatnya pada masa ini.

Tuan Pengerusi: Saya jemput Timbalan Menteri menjawab.

Datuk Mohamed Najib bin Tun Haji Abdul Razak: Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kinabatangan yang telah menyentuh beberapa perkara mengenai kawasannya khasnya iaitu pertama berkenaan

dengan kekurangan bekalan elektrik di kawasan-kawasan luar bandar. Perkara ini Kementerian saya akan mengambil perhatian.

Berkenaan dengan pembinaan bandar-bandar baru, saya suka menyatakan bahawa memanglah menjadi tujuan dan hasrat Kementerian ini supaya mana-mana bandar baru yang dibina diberi bekalan elektrik yang cukup bagi menampung keperluan penduduk-penduduk di dalam bandar-bandar tersebut.

Berkenaan dengan pembinaan ampangan untuk memberi keperluan tenaga elektrik dan juga bekalan air, suka saya menyatakan bahawa memanglah menjadi hasrat Kementerian ini supaya punca bahan bekalan elektrik dapat dipelbagaikan daripada punca bahan tenaga minyak memandangkan masalah yang dihadapi dengan penggunaan bahan tenaga itu. Oleh itu, cadangan atau syor Yang Berhormat itu akan diberi pertimbangan yang sewajarnya khasnya oleh pihak yang berkuasa di negeri Sabah iaitu Sabah Electricity Board.

Saya ingin memaklumkan bahawa dalam soal memberikan bekalan elektrik pihak yang bertanggungjawab di negeri Sabah bagi memberi bekalan elektrik ialah Sabah Electricity Board. Kementerian saya hanya menyediakan peruntukan bekalan elektrik luar bandar dan pihak yang bertanggungjawab untuk melaksanakan projek bekalan elektrik di negeri Sabah ialah Sabah Electricity Board yang bertanggungjawab terus kepada Kerajaan Negeri Sabah. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah usul ini disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$69,869 untuk Maksud B. 61 diperintahkan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$64,742,000 untuk Maksud P. 61 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tam.) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Menteri Kebajikan Am untuk mengemukakan anggaran.

Maksud B. 64 (Jadual Pertama)—

Maksud P. 64 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979—

8.03 mlm.

Menteri Kebajikan Am (Datin Paduka Hajjah Aishah binti Haji Abdul Ghani): Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan peruntukan tambahan sebanyak \$3,800,000 untuk aktiviti pengurusan bagi tahun 1979 di bawah Kepala B. 64 Kementerian Kebajikan Am butiran sebagai 4100—Bayaran Pindahan dan juga peruntukan tanda sebanyak \$10 Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4) 1979 di bawah Kepala P. 64—Kementerian Kebajikan Am, Butiran (Projek) 1—Perkhidmatan Keluarga dan Kanak-kanak, Butiran (ii) Rumah Orang-orang Tua, Pahang diluluskan.

Peruntukan tambahan yang diminta sebanyak \$3,800,000 ialah diperlukan untuk membayar geran sementara bagi maksud perkhidmatan kebajikan masyarakat di Negeri Sabah dan Sarawak bagi tempoh 1972 sehingga 1975 menurut Perkara 161 (c) Perlembagaan Persekutuan. Sejumlah \$2,300,000 telah dibayar sebagai pendahuluan kepada negeri Sabah manakala sebanyak \$1,500,000 telah didahulukan kepada negeri Sarawak daripada Kumpulan-wang Luar Jangka. Peruntukan tanda sebanyak \$10 diperlukan supaya Kementerian saya dapat membayar premium tanah Kerajaan seluas 21 ekar 3 rood, untuk membina bangunan-bangunan untuk Orang-orang Tua di Jerantut, Pahang.

Sebenarnya, jumlah yang diperlukan untuk tujuan ini ialah \$249 baki yang diperlukan iaitu \$239 telah diperolehi secara virement daripada Butiran (projek 22)—Rumah Perlindungan Perempuan-perempuan, Sarawak.

Tuan Pengerusi, saya mohon supaya peruntukan \$3,800,000 di bawah Kepala B. 64 dan juga peruntukan tanda sebanyak \$10 di bawah Kepala P. 64 diluluskan.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa usul ini dikemukakan bagi diputuskan.

Masalah dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$3,800,000 untuk Maksud B. 64 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 64 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4) 1979.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Kerajaan dan Kemudahan-kemudahan Awam mengemukakan Anggarannya.

Maksud P. 65 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4) 1979)—

Maksud P. 65 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1980)—

8.06 mlm.

Timbalan Menteri Kerajaan dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman): Tuan Pengerusi, saya memohon mengemukakan Anggaran Belanja Pembangunan (Tambahan) (Bil. 4) di bawah Kepala P. 65 sebanyak \$20 dan Anggaran Belanja Pembangunan (Tambahan) (Bil. 1) tahun 1980 di bawah maksud yang sama sebanyak \$50 untuk Kementerian Kerajaan dan Kemudahan-kemudahan Awam diluluskan dan dijadikan sebahagian daripada Jadual.

Butir-butir berkaitan dengan Anggaran Belanja Pembangunan (Tambahan) (Bil. 4) di bawah Maksud P. 65 sebanyak \$20 ini adalah terkandung dalam muka surat 6 Kertas Perintah 24 tahun 1980.

Berkenaan dengan Anggaran Belanja Pembangunan (Tambahan) (Bil. 1) 1980, butiran lanjut adalah terkandung di muka surat 10, 11 dan 12 Kertas Perintah 26 Tahun 1980. Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, usul ini terbuka untuk perbahasan. Saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Sandakan.

8.07 mlm.

Tuan Fung Ket Wing (Sandakan): (Dengan izin) Mr Chairman, Sir, I refer to Maksud P. 65 Kertas Perintah 26 Tahun 1980 Butiran (Projek) 51 in connection with the trunk roads in Sabah where a supplementary token vote of \$10.00 is required.

Seventeen years have passed since Malaysia Day and the people of Sabah have yet to enjoy proper communication facilities to facilitate transport. The main means of transportation in Sabah is by air as the State lacks good and proper roads linking the major towns. It is regrettable that the main trunk road from Kota Kinabalu to Lahad Datu and from Lahad Datu to Tawau has not been completely tarred. The condition of this road worsens during the rainy period which often causes portions of the trunk road to sink. The condition of the roads during the rainy period is so bad that very often cars and other vehicles get stuck thereby causing traffic jams. Landslides often occur during the rainy season and the road has to be closed to traffic to enable road repairs to be carried out. Travellers are normally caught in between and they do not have any shelter or food supply. Last year during the rainy season a convoy of vehicles was stranded about 54 miles from Sandakan because the trunk road was damaged by water. The commuters, among the young children, were stranded for almost a week as their vehicles were submerged in the mud. Fortunately villagers nearby rushed in food to the stranded commuters.

Mr Chairman, Sir, the main highway between Sandakan and Lahad Datu has to pass the Kinabatangan and Segamat river. Presently there are no bridges spanning these two rivers but instead ferry services are provided. However during the rainy season the rivers get flooded and the ferry services are suspended. As a result all road communication between Sandakan and Lahad Datu is completely cut off. Also the ferry at Kinabatangan is always out of order and commuters are forced to hire private boats to cross the river incurring considerable expenditure. Further

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri ini hendakkan \$10 sahaja, jadi Yang Berhormat pan'ang-panjang bercakap ini bukan untuk \$10 ini.

Tuan Fung Ket Wing: This is the token vote whereby

Tuan Pengerusi: Ialah, saya tahu token, fasal iu tidak boleh cakap banyak-banyak macam hendak buat ucapan Belanjawan, sedikit-sedikit saya benarkan, tetapi sudah melarat sahaja nampaknya.

Tuan Fung Ket Wing: No, they are asking for more money. This \$10 is only a token.

Tuan Pengerusi: Ya, saya tahu, sebab itu tidak boleh banyak bercakap untuk \$10. (Ketawa).

Tuan Fung Ket Wing: Sedikit sahaja. Further, no proper safety measures are taken at the ferry terminal and as a result vehicles are known to have plunged into the river resulting in many lives being lost.

Mr Chairman, the East Coast Highway linking Lahad Datu and Tawau is being constructed by Messrs. Construction Resources of Asia Corporated. This construction firm has ceased operation since April this year because some 200 Filipino workers of the said company were repatriated to the Philippines. The reason for the sudden repatriation is unknown.

Mr Chairman, millions of dollars are

Tuan Pengerusi: Sudah cukup saya hendak beri peluang kepada Ahli yang lain—banyak sangat.

Tuan Fung Ket Wing: Sedikit sahaja.

Tuan Pengerusi: Sedikit macam mana?

Tuan Fung Ket Wing: Sedikit sahaja!

Tuan Pengerusi: Cuba teruskan sedikit macam mana!

Tuan Fung Ket Wing: Mr Chairman, millions of dollars are being spent for the construction of roads, bridges and highways in Sabah, but more often than not these projects are never completed on schedule. The authorities concerned should monitor these projects so as to ensure they are completed on time if the people of Sabah are to enjoy the benefits to development.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Kinabatangan.

8.13 mlm.

Tuan Abdul Ghani bin Misbah (Kinabatangan): Tuan Pengerusi, berpandukan arahan Tuan Pengerusi kerana wang \$10 saya ringkaskan ucapan. Yang sebenarnya ini bukan merupakan ucapan cuma merupakan cadangan iaitu mengenai Butiran (Projek) 51—Jalanraya-jalanraya Besar.

Tadi rakan saya dari Sandakan ada menyebut tentang rayuannya supaya jalanraya daripada Kota Kinabalu ke Lahad Datu dibubuh tar, beliau juga ada menyebut tentang kesulitan yang dihadapi oleh pengguna-pengguna feri. Jadi di sini sukalah saya merayu kepada Kementerian yang berkenaan supaya membina sebatang jambatan kekal untuk menyeberang sungai Kinabatangan di kawasan Parlimen Sandakan/Lahad Datu. Keperluan ini ataupun rayuan ini mendesak sekali kerana banyak kemalangan telah berlaku kepada pengguna-pengguna feri, kemalangan dan juga kegelisahan dan kesusahan terutama sekali pada awal tahun 1980 ini dalam musim hujan salah seorang pengguna feri telah maut tenggelam di Sungai Kinabatangan kerana feri yang beliau tumpangi itu karam dan terbalik. Jadi ini satu perkara yang menyedihkan dan juga satu perkara yang harus mendapat perhatian serius daripada Kementerian yang berkenaan.

Kedua, iaitu pada masa musim hujan dan juga banjir feri yang ada sekarang itupun tidak dapat digunakan. Jadi walaupun token figure sebanyak \$10 itu mintalah diperbanyakan oleh Kementerian yang berkenaan untuk membina satu permanent bridge untuk menyeberang Sungai Kinabatangan di jalanraya Sandakan-Lahad Datu.

Tuan Pengerusi: Dijemput Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

8.16 mlm.

Datuk Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman: Tuan Pengerusi, sungguhpun diminta cuma \$10 tanda tetapi yang sebenarnya lebih daripada \$29 juta akan diperuntukkan di bawah Kepala ini dengan cara memindah . . .

Tuan Pengerusi: Tetapi Yang Berhormat akan minta balik ke mari ke Dewan ini sebanyak itu, yang diminta sekarang hanya \$10.

Datuk Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman:

Walau bagaimanapun, Tuan Pengerusi, saya mengucapkan berbilang-bilang terima kasih kepada kedua-dua Yang Berhormat dari Sandakan dan Kinabatangan kerana menarik perhatian Kementerian saya terhadap kesusahan-kesusahan yang telah dan sedang terkena kepada penduduk-penduduk di kawasan-kawasan yang disebutkan tadi.

Seperti Yang Berhormat kedua-duanya tahu Sabah ialah satu negeri yang besar, sungguhpun projek-projek banyak dibuat tetapi tidak meliputi ke seluruh negeri ini. Jalanraya-jalanraya yang sedang dilaksanakan pada masa ini adalah begitu banyak dan Yang Berhormat dari Sandakan sendiripun tahu jalan dari Kota Kinabalu ke Lahad Datu dan seterusnya sedang dibina oleh 3-4 pemborong dan sungguhpun mereka ini tidak begitu mengikut masa tetapi pada umumnya mereka ini tidaklah begitu terlewat memandangkan kesusahan-kesusahan yang ada di kawasan itu untuk mendapat bekalan-bekalan yang tertentu.

Soal satu pemborong CRAC telah meninggalkan kerja menunjukkan begitu susah untuk melaksanakan kerja-kerja di kawasan ini. Walau bagaimanapun pihak Kementerian saya sedang mencari jalan untuk mengganti pemborong yang telah meninggalkan kerja di setengah jalan ini.

Yang Berhormat dari Kinabatangan merayu supaya jambatan Sungai Kinabatangan diadakan dengan segera. Ini adalah satu permintaan yang akan diambil berat oleh pihak Kementerian saya, sungguhpun jambatan ini sudahpun dimasukkan di dalam rancangan untuk menjalankan projek jalanraya daripada Kota Kinabalu ke Lahad Datu. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat soalnya ialah wang berjumlah \$20 bagi P. 65 Anggaran Pembangunan Tambahan yang Keempat tahun 1979 dan P. 65 juga sebanyak \$40 bagi Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama tahun 1980 untuk pembangunan diluluskan menjadi sebahagian daripada Anggaran Perbelanjaan.

Masalah dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$20 untuk Maksud P. 65 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 4), 1979; dan wang sebanyak \$50 untuk Maksud P. 65 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980.

Tuan Pengerusi: Sekarang saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah.

Maksud B. 66 (Jadual Kedua)—

Maksud P. 66 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1), 1980)—

8.18 mlm.

Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Tuan Sanusi bin Junid):

Tuan Pengerusi, saya mohon izin untuk membentangkan Peruntukan Tambahan Pertama Tahun 1980 sebanyak \$5,013,300 bagi Anggaran Belanja Mengurus Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah untuk diluluskan sebagai sebahagian daripada peruntukan tambahan yang dikehendaki bagi perbelanjaan berikut:

- (i) menampung Perbelanjaan Mengurus bagi sebuah unit khas yang baru ditubuhkan yang memerlukan kakitangan bagi menyelenggarakan beban tunggakan kerja yang bertambah \$3,508,200.
- (ii) membayar carum kepada kakitangan Kerajaan Persekutuan yang berkhidmat di Jabatan Tanah dan Ukur Sarawak \$1,230,200.
- (iii) menampung Perbelanjaan Mengurus dan bayaran sewaan kepada Jabatan Ukur Selangor yang telah berpindah dari pejabat lamanya di Jalan Gurney, Kuala Lumpur ke Kompleks PKNS di Shah Alam \$239,900.
- (iv) membeli sebuah kereta untuk kegunaan rasmi Ketua Setiausaha Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah \$35,000.

Alasan-alasan terhadap Peruntukan Tambahan Pertama Tahun 1980 yang dikehendaki bagi aktiviti tajuk tersebut bagi mengurus telah dicatatkan di dalam Kertas Perintah Bil. 21 dan 22 tahun 1980 Belanja Mengurus. Dengan ini saya memohon supaya Peruntukan Tambahan Pertama Tahun 1980 sebanyak \$5,013,300 bagi membiayai perbelanjaan tersebut diluluskan.

Tuan Pengurus, seterusnya saya memohon izin membentangkan peruntukan sebanyak \$16,526,893 bagi Anggaran Pembangunan bagi Kementerian Kerajaan Tanah dan Kemajuan Wilayah bagi Tambahan Pertama Tahun 1980 untuk diluluskan sebagai sebahagian daripada peruntukan-peruntukan tambahan yang dikehendaki sebagai pinjaman kepada Kerajaan Negeri Sabah bagi membolehkan Lembaga Kemajuan Tanah Sabah melaksanakan projek-projek Lembaga tersebut. Jumlah ini adalah sebahagian daripada pinjaman yang telah diluluskan oleh Bank Pembangunan Asia dalam tahun 1974 yang berjumlah \$35 juta. Daripada jumlah \$16,526,893 sebanyak \$6,394,198 adalah merupakan penyelarasan ansuran yang telah dibuat dalam tahun 1978 dan 1979, manakala bakinya sebanyak \$10,132,965 adalah sebagai ansuran yang dikehendaki dalam tahun 1980.

Ulasan-ulasan terhadap peruntukan tambahan tahun 1980 yang dikehendaki bagi Aktiviti (Tajuk) tersebut bagi Pembangunan telah dicatatkan di dalam Kertas Perintah Bil. 25 dan 26 Tahun 1980 Belanja Pembangunan.

Dengan ini saya memohon supaya peruntukan Tambahan Pertama tahun 1980 sebanyak \$16,526,893 bagi membiayai perbelanjaan tersebut dan meminda anggaran harga Butiran (Projek) bagi tempoh Rancangan Malaysia Ketiga daripada \$10 kepada \$34,803,474 diluluskan oleh Dewan ini.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala B. 66 dan P. 66 di bawah Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah sekarang terbuka untuk perbahasan.

Jika tidak ada yang hendak bercakap, saya kemuka bagi diputuskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$5,013,300 untuk Maksud B. 66 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua; dan wang sebanyak \$16,526,893 untuk Maksud P. 66 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil 1), 1980.

Fasal 1 hingga 3 diperintah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Jadual diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya juga ialah satu Usul atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan berbunyi:

Bahawa Dewan ini, menurut seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak tidak lebih daripada \$486,570,217 diperuntukan daripada Kumpulanwang Pembangunan:

(1) Bagi Tahun Kewangan 1979—

Untuk membiayai sejumlah \$82,178,795 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 23 tahun 1980 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas;

(2) Bagi Tahun Kewangan 1980—

Untuk membiayai sejumlah \$404,391,422 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 25 Tahun 1980 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa Dewan ini, menurut seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak tidak lebih daripada \$486,570,217 diperuntukkan daripada Kumpulanwang Pembangunan :

(1) Bagi Tahun Kewangan 1979—

Untuk membiayai sejumlah \$82,178,795 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 23 tahun 1980 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas;

(2) Bagi Tahun Kewangan 1980—

Untuk membiayai sejumlah \$404,391,422 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 25 tahun 1980 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas.

Tuan Yang di-Pertua: Dewan ditangguhkan hingga jam 2.30 petang hari esok, 17hb Jun, 1980.

Dewan ditangguhkan pada pukul 8.25 malam.